

КЫРГЫЗ-ТҮРК “МАНАС”
УНИВЕРСИТЕТИНИН
2017-2021-
жылдарга карата
СТРАТЕГИЯЛЫК ПЛАНЫ

Бишкек-2016

ЭКОНОМИКА ЖАНА БАШКАРУУ ФАКУЛЬТЕТИ
İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ

КЫРГЫЗ-ТҮРК “МАНАС” УНИВЕРСИТЕТИНИН

2017-2021- жылдарга карата СТРАТЕГИЯЛЫК ПЛАНЫ

Бул документ, Кыргыз-Түрк “Манас” университетинин 2017-2021-жылдарга карата билим берүүнүн сапатын жогорулатуу жана эл аралык стандарттарга жетүү үчүн ишке ашырууга милдеттүү стратегияларды, ушул стратегияларга негизделген академиялык жана административдик бөлүмдөрдүн максаттарын аныктоо үчүн иштелип чыккан стратегиялык планды камтыйт.

МАЗМУНУ

1. АЛГЫ СӨЗ.....	6
2. КИРИШҮҮ	8
2.1. Стратегиялык пландын максаты.....	8
2.2. Стратегиялык пландын мазмуну	8
2.3. Корутунду.....	9
2.4. Стратегиялык планды иштеп чыгуу процесси жана комиссиялар.....	11
3. АЗЫРКЫ УЧУРДАГЫ АБАЛЫН АНАЛИЗДӨӨ	18
3.1. Университеттин түптөлүшү жана тарыхый өнүгүүсү	18
3.2. Университеттин уюштуруу түзүмү	23
3.3. Адам ресурстары.....	24
3.3.1. Академиялык кызматкерлер	24
3.3.2. Административдик кызматкерлер.....	24
3.4. Материалдык-техникалык база.....	25
3.5. Иш-чаралар	27
3.5.1. Окуу-тарбиялык иш-чаралар.....	27
3.5.2. Илимий иш-чаралар	30
3.5.3. Коомго кызмат көрсөтүү иш-чаралары.....	32
3.5.4. Университеттер аралык кызматташтыктар жана академиялык мобилдүүлүк программалары	33
3.6. Өнөктөштөрдү аныктоо жана анализдөө.....	34
3.6.1. Өнөктөштөрдү аныктоо, классификацияланышы жана приоритеттештирүү	34
3.6.2. Ички өнөктөштөр	36
3.6.3. Сырткы өнөктөштөр.....	38
3.7. Университеттин ички абалына жалпы баа берүү.....	39
3.7.1. Кирешелер (Булактар жана байланыштар).....	39
3.7.2. Институционалдык өзгөчөлүк жана артыкчылыктар	41
3.7.3. Билим берүү жана окуу-тарбия процесси	42
3.7.4. Илимий-изилдөө жана конструктордук тажрыйба жүргүзүү процесстери.....	43
3.7.5. Тажрыйба жүргүзүү жана кызмат көрсөтүү процесси	44
3.7.6. Административдик жана колдоо көрсөтүү процесстери.....	45
3.7.7. Структуралык башкаруу өзгөчөлүктөрү	45
3.7.8. Жүрүм-турумдук башкаруу	46
3.7.9. Чыгаша/ жыйынтыктар	46
3.7.10. Жогорку окуу жайы миссиясын аткара билүүдөгү жетишкендиктери.....	47
3.8. Сырткы чөйрөгө анализ	47
3.8.1. Жогорку билим берүү тармагында улуттук жана эл аралык деңгээлдеги жетишкендиктер	47
3.8.2. Бүтүрүүчүлөр менен жүргүзүлгөн иш-аракеттер	48
3.8.3. Коомдук өнүгүү жана коомчулук менен байланыш	48
3.8.4. Өндүрүш, ишкерлер чөйрөсү, социалдык камсыздоо мекемелери менен болгон байланышты өнүктүрүү.....	49
3.8.5. Билим берүү технологиясындагы өнүгүүлөр	49
3.8.6. Укуктук нормативдер, мамлекеттик мекеме жана уюмдардагы өнүгүүлөр	49
3.8.7. КТМУнун Кыргызстандын жана жакынкы аймактардын экономикалык жана соода өнүгүүсүнө тийгизген таасири	49
3.9. Институционалдык баа берүү SWOT анализ.....	50
3.9.1. Күчтүү тараптар.....	50
3.9.2. Алсыз тараптар	50
3.9.3. Мүмкүнчүлүктөр.....	51
3.9.4. Алсыз тараптар	51
4. УНИВЕРСИТЕТТИН КЕЛЕЧЕГИ	52
4.1. Миссия, концепция жана негизги баалуулуктар	52
4.2. Принцип жана негизги максаттар.....	53
4.3. Стратегиялык максат жана пландар	55
5. МОНИТОРИНГ жана БААЛОО	60
5.1. Мониторинг жана баалоо процесси	60
5.2. Натыйжалуулуктун көрсөткүчү	60
6. КОРУТУНДУ.....	68

ТАБЛИЦА ЖАНА СХЕМАЛАР

1-таблица. I консультативдик жыйындын жумушчу тобу жана катышуучулары	13
2-таблица. II консультативдик жыйындын жумушчу тобу жана катышуучулары	14
3-таблица. Пландын долбоорун иштеп чыгуу жана SWOT анализин жасоо иштери боюнча жумушчу тобу	15
4-таблица. Академиялык кызматкерлердин саны	24
5-таблица. Административдик кызматкерлердин саны	24
6-таблица. Жабык аянттар	25
7-таблица. Ашканалар, кантин-кафетерийлер, китепкана/ окуу залы	26
8-таблица. Студенттер үйү	26
9-таблица. Спорт объектери	26
10-таблица. Академиялык түзүмдөргө карата орто кесиптик билим берүү жана бакалавриат программалары боюнча окуган студенттердин жалпы саны.....	28
11-таблица. Академиялык түзүмдөргө карата ЖОЖдон кийинки билим берүү программалары боюнча окуган студенттердин саны	29
12-таблица. Илимий жыйналыштардын жана долбоорлордун саны	30
13-таблица. Басылмалардын саны.....	31
14-таблица. Академиялык кызматкерлердин катышкан илимий иш-чаралары.....	31
15-таблица. 2015-жылы КТМУ тарабынан өткөрүлгөн коомдук иш-чаралар жана алардын саны	32
16-таблица.Кызматташтык протоколдору түзүлгөн мамлекеттер.....	33
17-таблица. Мевляна академиялык мобилдүүлүк программасынын алкагында студенттердин жана окутуучулук курамдын академиялык мобилдүүлүгү	34
18-таблица. Өнөктөштөрдүн классификацияланышы	35
19-таблица. КТМУнун академиялык кызматкерлеринин иш жерине болгон канааттанууларын аныктоо анкетасынын жыйынтыктары	36
20-таблица. КТМУнун административдик кызматкерлердин иш жерине болгон канааттануусун аныктоо анкетасынын жыйынтыктары	37
21-таблица. КТМУнун студенттеринин университетке жана окуу жайдын көрсөткөн кызматтарына болгон канааттануусун аныктоо анкетасынын жыйынтыктары.....	38
22-таблица. Киреше жана киргендерге (Булак жана байланыштарга) баа берүү боюнча анкета жыйынтыктары.....	40
23-таблица. Институционалдык өзгөчөлүк жана артыкчылыктарга баа берүү анкетасынын жыйынтыктары.....	41
24-таблица. Окуу-тарбия жана билим берүү процессине баа берүү боюнча анкета жыйынтыгы	42
25-таблица. Илимий-изилдөө жана конструктордук тажрыйба жүргүзүү процесстерине баа берүү боюнча анкета жыйынтыктары.....	43
26-таблица. Тажрыйба жүргүзүү жана кызмат көрсөтүү процессине баа берүү боюнча анкета жыйынтыктары.....	44
27-таблица. Административдик жана колдоо көрсөтүү процесстерине анализ жасоо боюнча анкета жыйынтыктары.....	45
28-таблица. Стуктуралык бакшаруу өзгөчөлүктөрүнө баа берүү боюнча анкета жыйынтыктары	45
29-таблица. Жүрүм-түрүмдүк башкаруу мүмкүнчүлүктөрүн баалоо боюнча сүрамжылоонун жыйынтыктары.....	46
30-таблица. Чыгаша/ жыйынтыктарына баа берүү боюнча анкета жыйынтыктары.....	46
31-таблица. Жогорку окуу жайы миссиясын аткара билүүдөгү жетишкендиктерине баа берүү боюнча анкета жыйынтыктары	47
32-таблица. 2017-2021 КТМУ Стратегиялык максат жана милдеттер боюнча жооптуу бөлүмдөр	56
33-таблица. 2017-2021 КТМУ стратегиялык милдет, максат жана стратегиялары	57
34-таблица. 2017-2021 КТМУнун стратегиялык план боюнча натыйжалуулуктун көрсөткүчү боюнча таблица	60

МАНАС УНИВЕРСИТЕТИ
КЫРГЫЗ ТҮРК МАНАС УНИВЕРСИТЕТИ
РИЕНТ-2015

1. АЛГЫ СӨЗ

Урматтуу Кыргыз-Түрк “Манас” университетинин эмгек жамааты, сүйүктүү студенттерибиз, бүтүрүүчүлөрүбүз жана досторубуз,

Университетибиз 20 жылдык убакытта Түрк дүйнөсүнүн салттык баалуулуктары менен дүйнөлүк баалуулуктарды жуурулуштуруп, кыска мөөнөттүк тарыхына карабастан ишенимдүү жана күчтүү түзүлүшү менен учурдагы мыкты жогорку окуу жайларынын бирине айланды. Акыркы жылдарда Кыргыз-Түрк “Манас” университети улуттук жана эл аралык миссиясынын алкагында билим берүү, изилдөө жана коомго кызмат көрсөтүү багытында маанилүү жетишкендиктерге ээ болуп, Кыргызстан жана Орто Азиянын өнүгүүсүндө атандаштыктын өсүшүнө өбөлгө түзгөн долбоор катары тездик менен өнүгүп келе жатат. Университет илим доорундагы мобилдүү билим берүү талаптарына жооп берген билим берүү, изилдөө жана коомго кызмат кылуу милдеттерин ар кыл багыттарда өнүктүрүүдө. Университетибиз түзүлгөндөн баштап бүгүнкү күнгө чейин эл аралык аренада кызматташтыктарды бекемдеп, тездик менен өнүккөн илимге жана технологияга салымын кошуп, ар кыл тармактарда коомго кызмат кылуу менен, “билимдин булагы” жана “өнөктөштүктү” улантууда чечкиндүү жана туруктуу иш алып бара жатат.

Үзгүлтүксүз өнүгүп келген иш багыттарыбызды жана дүйнөлүк билим берүүдөгү жетишкендиктерге карата алгачкы кадамдарыбызды баса белгилешибиз керек. “Кыргыз-Түрк “Манас” университетинин 2017-2021-жылдар. аралыгына карата стратегиялык планы” академиялык жана административдик бөлүмдөрдөн туруп, келечекке багыт алган орчундуу кадамдарды шилтөөгө көмөк көрсөткөн документ болуп эсептелет. Бул документ мекемебиздин жалпы келечегин пландоо, ар түрдүү академиялык жана административдик бөлүмдөрүбүздүн өзгөчөлүгүнө карата бирдиктүү иш алып баруу багыттарын даярдоого максатталган. КТМУнун багытын “коомдун өнүгүшүндө лидер жана дүйнөлүк илимге салым кошуу” жана “мындан да мыктылыкка”, “мындан да зор ийгиликке” жетишүү деп атасак болот.

“Кыргыз-Түрк “Манас” университетинин 2017-2021-жылдар аралыгына карата стратегиялык планы” жалпы максаттарды аныктап, бул максаттарга жетүүнүн жолдорун көрсөтүү менен так жыйынтыктарды бере турган стратегияларга айлантат. Келечекте тез жана олуттуу өнүгүү үчүн “Кыргыз-Түрк “Манас” университетинин 2017-2021-жылдар аралыгындагы Стратегиялык планын” иш жүзүнө ашырууну көздөйбүз. План-университетибиздин маанилүү чечимдерин кабыл алууда жана иш алып баруусунда негизги булагы болуп калмакчы.

Бардык эмгек жамаатыбыз, студенттерибиз, бүтүрүүчүлөрүбүз жана Кыргыз-Түрк “Манас” университетинин өнөктөштөрү бул планды ишке ашырууда ыктыярдуу катышып, көмөк көрсөтө тургандарына ишенебиз. Кыргыз-Түрк “Манас” университетинин 2017-2021-жылдар аралыгына карата стратегиялык планын ийгиликтүү ишке ашыруу менен билим берүүдө мыкты университет болуу үмүтүбүздү белгилеп кеткибиз келет.

Кылдаттык жана жан дили менен иш алып барышкан университетибиздин Стратегиялык планын даярдоо комиссиясына жана академиялык, административдик кызматкерлерине ыраазычылыгыбызды билдиребиз

Терең урматтоо менен,

Проф., докт. Себахаттин Балжы
Ректор

Проф., докт. Асылбек Кулмырзаев
Биринчи проректор

2. КИРИШҮҮ

2.1. Стратегиялык пландын максаты

Бул стратегиялык пландын максаты, Кыргыз-Түрк “Манас” университетинин (КТМУ) миссиясынын, концепциясынын жана түпкү баалуулуктарынын аныкталышын; күчтүү жана күчсүз жактары менен КТМУ үчүн түзүлө турган мүмкүнчүлүктөр менен кооптуу жагдайлардын аныкталып, бааланышын; Ректорлук жана ага караштуу факультет, жогору мектеп, кесиптик жогорку мектептер, институттар, илимий изилдөө борборлору, административдик жана башка бөлүмдөрдүн университеттин миссиясына, концепциясына жана стратегияларына негизделген максаттардын белгиленишин камсыздоо болуп саналат.

2.2. Стратегиялык пландын мазмуну

Бул стратегиялык план, 2017–2021-жылдар. Аралыгына КТМУнун бардык бөлүмдөрүнүн ишмердүүлүгүнүн изилденип чыгышын; мекемеде SWOT анализинин жүргүзүлүшүн; миссия, концепция жана түпкү баалуулуктар аныкталып, алардын негизинде университетти кызыктырган стратегиялык максаттар менен

натыйжалуулук көрсөткүчтөрүнүн белгиленишин жана көздөгөн максаттарга жетүү үчүн ишке ашырыла турган пландарды жана ошондой эле университетке караштуу бөлүмдөрдүн натыйжалуулуктарына мониторинг жүргүзүлүшүн жана бааланышын камтыйт.

2.3. Корутунду

Кыргыз-Түрк “Манас” университетинин 2017-2021-жылдар аралыгына карата стратегиялык планынын өзөгүн өзүнүн миссиясынын, концепциясынын, түпкү баалуулуктарынын жана принциптеринин, көздөгөн максаттарынын негизинде:

- Билим берүүдө эл аралык марка,
- Илимде өзүнө тарткан борбор,
- Интернационалдашууда үлгү,
- Коомчулук жана ишкер чөйрөсү үчүн чыныгы баалуулук,
- Түрк дүйнөсүнүн биригишинде жана өнүгүшүндө таасирдүү күч,
- Дүйнөлүк илимге салым кошууда барктуу университет

болуу үчүн керектүү иш-аракеттерди аткарууга жол көрсөтүүчү милдет, максат жана стратегияларды камтыйт. Бул багытта жалпы жонунан беш негизги максат, 19 максат жана ушул максаттарга жетүүнү камсыз кыла турган 74 стратегиялык кадам, 158 натыйжалуулуктун көрсөткүчтөрү жана ушуларды жүзөгө ашыра турган жооптуу бөлүмдөр аныкталды. КТМУнун 2017-2021-жылдар аралыгына карата Стратегиялык планы беш негизги бөлүмдөн турат:

Киришүү: КТМУнун 2017-2021-жылдар аралыгына карата Стратегиялык планынын максаты, мазмуну жана стратегиялык планды иштеп чыгуу процесси боюнча маалыматтарды камтыйт.

Учурдагы абалды анализдөө: КТМУнун негизделиши жана тарыхый өнүгүшү, уюмдук түзүмү, адамдык ресурстары, материалдык-техникалык базасы, ишмердүүлүктөрү, кызыкдар тараптардын (өнөктөштөрдүн) аныкталышы жана анализдениши, мекеменин ички абалынын бааланышы аркылуу ички жана сырткы чөйрөнүн анализи жүргүзүлүп, мекеменин күчтүү жана күчсүз жактары, мүмкүнчүлүктөрү жана коркунуч туудурган жагдайлары орун алган.

Мекеменин келечеги: КТМУнун миссиясы, концепциясы жана түпкү баалуулуктарына негизделип, мекеменин принцип жана көздөгөн максаттарына ылайык аныкталган 2017-2021-жылдар аралыгына карата милдет, максат жана стратегиялар берилген.

Мониторинг жүргүзүү, баалоо процесси: 2017-2021-жылдар аралыгына карата КТМУнун Стратегиялык планында белгиленген стратегиялык милдет жана максаттардын канчалык деңгээлде иш жүзүнө ашырылгандыгын билүү үчүн жасалган иш-аракеттерге жана алардын натыйжалуулугунун көрсөткүчтөрүнө мониторинг жүргүзүү, аткарыла турган иш-аракеттерден жооптуу бөлүмдөр, алардын аткара турган иш-аракеттери, кайсы жылы аткара тургандары тууралуу маалымат орун алган.

Корутунду: 2017-2021-жылдар аралыгына карата КТМУнун Стратегиялык планы корутундуланып берилип, адегенде Түрк дүйнөсүнө, жалпы адамзатка окуу-практикалык жана илимий изилдөө иш-чаралары аркылуу кызмат кылуу сыяктуу улуу ой-тилектер менен курулган Кыргыз-Түрк “Манас” университети, ушул стратегиялык пландын негизинде өзүнүн бардык бөлүмдөрү менен миссиясын аткарууда, биримдик, ынтымак жана бейпилдик өкүм сүргөн шарттарда өзүнүн улуу ой-тилектерин мындан да жогорку деңгээлдерде ишке ашыра ала тургандыгына басым жасалган.

2017-2021-жылдар аралыгына карата КТМУнун Стратегиялык планында белгиленген миссиясына, концепциясына жана түпкү максаттарына ылайык алдыга сүрөй турган стратегиялык милдет жана максаттар төмөндө берилди:

СТРАТЕГИЯЛЫК МАКСАТТАР	МИЛДЕТТЕР
<p>Билим жана таалим-тарбия берүүдө эл аралык марка болуу</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Колдонулуп жаткан окуу программаларын улуттук жана эл аралык нормалардын алкагында кайрадан түзүп, саны менен сапатын өркүндөтүү • Эл аралык кызматташтык жана алмашуу программаларынан натыйжалуу пайдалануу • Чет өлкөлүк студенттердин санын жана көп түрдүүлүгүн арттыруу • Окуу, таалим-тарбия берүү процесстерин жакшыртуу
<p>Илимий изилдөө ишмердүүлүктөрүнүн санын көбөйтүү, сапатын өркүндөтүү</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Илимий изилдөөлөрдүн базасын бекемдөө • Изилдөөчүлөрдүн санын жана алардын компетентүүлүгүн арттыруу • Улуттук жана эл аралык долбоор, публикация жана илимий иш-чаралардын санын жана сапатын жогорулатуу
<p>Коомчулукка кызмат кылуу максатында сырткы өнөктөштөр менен билим жана тажрыйба алмашууга негизделген кызматташтыктарды түзүү</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Өнөктөштөр менен байланыш жана кызматташтыктарды түзүү максатында механизмдерди иштеп чыгуу • Коомчулуктун турмуш-тиричилик сапатын жогорулатуу үчүн билим берүү, социалдык-маданий тармактарда жоопкерчиликти жүзөгө ашыруу боюнча иш-аракеттер • “Манас” радиосу жана телевидениесинин берүүлөрүнүн сапатын жогорулатуу жана коомчулукка пайдалуу программалардын санын арттыруу • Кыргызстандын өнүгүүсү үчүн артыкчылыктуу тармактарга салым кошуу • Түрк дүйнөсүнүн орток маданиятынын чордонунда коомчулукка пайдалуу иш-аракеттердин санын көбөйтүү
<p>Университеттин эл аралык аренада таанылуусун арттыруу</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Эл аралык аренада таанылуусу боюнча иш-чаралардын таасирдүүлүгүн жогорулатуу • Эл аралык байланыш жана кызматташтык тармагын өнүктүрүү • Сапатты башкаруу жана камсыздоо системасынын процесстерин өнүктүрүү • Уюмдук иденттүүлүктү жана маданиятты бекемдөө
<p>Уюмдук түзүмдүн өнүгүүсүн жана туруктуулугун камсыздоо</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Технологиялык платформага негизделген башкаруу процесстерин жакшыртуу • Академиялык жана административдик персоналдын үзгүлтүксүз түрдө кесиптик жактан өнүгүүсүн камсыздоо • Кампустун ичиндеги жашоо-тиричиликтин жана көрсөтүлгөн кызматтардын сапатын жогорулатуу

2.4. Стратегиялык планды иштеп чыгуу процесси жана комиссиялар

2017-2021-жылдар аралыгына стратегиялык планды даярдоодо көпчүлүктүн катышуусуна жана университеттин бардык өнөктөштөрүнүн пикир, каалоо жана сунуштарынын эске алынуусуна көңүл бурулду. Бул максатта стратегиялык пландын даярдык иш-чаралары, университеттин профессордук-окутуучулук курамы жана административдик кызматкерлерден, студенттерден турган, болжол менен 400гө жакын кишинин катышуусу менен 2015-жылдын 27-ноябрь күнү консультативдик жыйын өткөрүлдү. Бул жыйында университеттин келечегине байланыштуу мерчемдер аныкталып, талкууга алынды. Бул жыйындын натыйжасында пайда болгон маалыматтардын мазмундарына талдоо жүргүзүлдү. Бул талдоонун натыйжасында университеттин келечегине байланыштуу үмүт-тилектер, сунуштар, ой-пикир жана максаттар 6 негизги багытта аныкталды:

- a. Илимий изилдөө иш-чаралары
- b. Билим берүү жана таалим-тарбия
- c. Интернационалдашуу
- d. Коомчулукка кызмат жана административдик иш-чаралар
- e. Сапатты өнүктүрүү жана аккредитация
- f. Адам ресурстарын өнүктүрүү.

Кеңири өткөрүлгөн консультативдик жыйындан кийин жогоруда белгиленген багыттар боюнча университеттин стратегиялык планына алдын ала даярдык көрүү максатында эки ири иш-чара уюштурулду. Бул иш-чаралар, **“Консультативдик конференция”** деген аталыштагы кеңири консультативдик жыйындын натыйжасында келип түшкөн маалыматтар эске алынып түзүлгөн жумушчу топтордун иш-аракеттерине негизделген.

I-консультативдик жыйын 2016-жылдын 20-январь күнү өткөрүлгөн. Бул жыйынга алты жумушчу топ жана алардын 69 мүчөсү катышып, жыйындын натыйжасында келип түшкөн пикир, каалоо-тилек жана сунуштардын үстүндө талкуу жүргүзүлүп, университеттин келечегине байланыштуу стратегиялык кадамдарды жазып чыгуу иш-чаралары баштатылган. Бул иш-чаралардын натыйжасында стратегиялык планга киргизүү үчүн 58 пункттан турган негизги сунуштар келип түшкөн. 1-таблицада I консультативдик жыйындын жумушчу топторунун жана катышуучуларынын тизмеси орун алган.

I консультативдик жыйындан кийин стратегиялык пландын даярдык иштерине негиз болуш үчүн 2016-жылдын 13-февраль күнү II консультативдик жыйын өткөрүлдү. Бул жыйында I консультативдик жыйындын натыйжаларына баа берилип, стратегиялык планга киргизиле турган 35 пункттан турган түшүндүрмөсү менен берилген сунуштар келип түшкөн. 2-таблицада II консультативдик жыйындын жумушчу топторунун жана катышуучуларынын тизмеси орун алган.

1-таблица. I консультативдик жыйындын жумушчу тобу жана катышуучулары

Илимий изилдөө иш-чаралары	Билим берүү ж-а таалим тарбия	Интернационалдашуу
Проф.докт. Али Осман Солак	Проф.докт. Анварбек Мокеев	Проф.докт. Мехмет Башбуг
Проф.докт.. Илкер Кепенекчи	Проф.докт.Анаркүл Урдалетова	Проф.докт. Мурат Садуллах Чеби
Проф.докт. Улан Бримкулов	Проф.докт. Гүлден Сагол Йүксеккая	Доц. докт. Барыш Эрдем
Проф.докт. Тинатин Дөөлөткелдиева	Доц. докт. Тамара Карашева	Доц. докт. Таалайбек Абдиев
Проф.докт. Күршат Алтай	Доц. докт. Хакан Дундар	Доц. м.а. Сердар Гери
Проф.докт. Осман Туткун	Доц. докт. Мурат Чөкалп	Ага окут. Елена Жоломанова
Проф.докт. Жошкан Ылыжалы	Доц. м.а. Мээрим Имаш кызы	Ага окут. Гөкче Йогуртчу
Доц. м.а. Эмил Өмүрзак	Доц. м.а. Роза Абдыкулова	Ага окут. Нурзат Тотубаева
Доц. м.а. Илхан Доган	Докт. Абдирашит Бабатаев	Кенже илим. кызм. Ниязи Айхан
Доц. м.а. Зеки Североглу	Докт. Кайрат Белек	Адис Шади Чапар
Доц. м.а. Эрдоган Акман	Окут. Ирфан Арык	
Докт. Рита Исмаилова	Руфия Хисамутдинова	
Кенже илим. кызм. Элла Абилаева	Гүлзада Станалиева	
Молдосеит Мамбетакунув		
Бакытбек Орунбеков		
Коомчулукка кызмат кылуу ж-а административдик иштер	Сапатты өнүктүрүү ж-а аккредитация	Адам ресурстарын өнүктүрүү
Проф.докт. Суат Жебежи	Проф.докт. Али Ирфан Илбаш	Доц. докт. Бүлент Байрактар
Проф.докт. Али Бахадыр	Проф.докт. Хаяти Беширли	Ага окут. Мухиттин Гүмүш
Проф.докт. Хакан Четинташ	Проф.докт. Шенол Чавуш	Окут. Ирфан Туран
Доц. докт. Канат Жанузак	Проф.докт. Юсуф Доган	Максатбек Ынакбеков
Доц. м.а. Юнус Эмре Гүрбүз	Доц. докт. Бурул Сагынбаева	Гүнхан Кайхан
Зия Арпалы	Докт. Бактыбек Исаков	Шамил Сефергил
Сезаи Үннер	Ага окут. Мехмет Карадениз	Дерья Йелис
Салих Шенозан	Инженер Эрдем Экинжи	Мээрим Уйчубек кызы
Азат Акматбекова	Вехби Башкапан	Фатих Каракая
Бекташ Булут	Мустафа Жевиз	Атилла Гүвен
	Мээрим Уйчубек кызы	Абдырахман Сулейманов

2-таблица. II консультативдик жыйындын жумушчу тобу жана катышуучулары

Илимий иш-чаралар боюнча	Окуу-тарбия иштери боюнча	Интернационалдаштыруу боюнча
Проф., док. Али Осман Солак	Проф., док. Анварбек Мокеев	Доц., док. Барыш Эрдём
Проф., док. Улан Бримкулов	Проф., док. Гүлден Сагол Йүксеккайа	Доц., док. Гүнер Өзкан
Проф., док. Тинатин Дөөлөткелдиева	Доц., док. Хакан Дүндар	Доц.м.а. Сердар Гери
Проф., док. Күршат Алтай	Доц., док. Мурат Гөкалп	Доц.м.а. Махмут Эрдоган
Проф., док. Жожкан Ылыжалы	Доц.м.а. Мээрим Имаш кызы	Доц.м.а. Эмил Өмүрзак
Доц.м.а. Илхан Доган	Док. Абдырашит Бабатаев	Ага окут. док. Гөкче Йогуртчу
	Ирфан Арык	Хаккы Ишжан
Коомго кызмат көрсөтүүлөр жана административдик иштер боюнча	Сапатты өнүктүрүү жана аккредитациялоо иштери боюнча	Адам ресурстарын өнүктүрүү боюнча
Проф., док. Суат Жебежи	Проф., док. Али Ирфан Илбаш	Доц., док. Бүлент Байрактар
Проф., док. Али Бахадыр	Проф., док. Хайати Беширли	Ага окут. Мухиттин Гүмүш
Доц., док. Канат Жанузаков	Проф., док. Шенол Чавуш	Максатбек Ынакбеков
Доц.м.а. Юнус Эмре Гүрбүз	Мустафа Жевиз	Гүнхан Кайхан
Зия Арпалы	Вехби Башкапан	Шамил Серфегил
		Атилла Гүвен

II консультативдик жыйындын аягында университеттин 2017-2021-жылдарга карата стратегиялык планы түзүлө баштаган. Бул максатта стратегиялык планды түзүү боюнча жумушчу тобу түзүлгөн. Бул жумушчу топтун ичинде пландын долбоорун иштеп чыгуу жана SWOT анализин жасоо үчүн атайын группа түзүлүп, университеттин азыркы учурдагы абалын, ошондой эле ички жана тышкы чөйрөлөрүн анализдөө, SWOT анализдерин жасоо жана стратегияларды иштеп чыгуу иштери боюнча жооптуу группа катары өз ишин улантып келген. 3-таблицада КТМУнун стратегиялык планын түзүү, пландын долбоорун иштеп чыгуу жана SWOT анализин жасоо боюнча жумушчу тобу жана анын мүчөлөрү көрсөтүлгөн.

3-таблица. Пландын долбоорун иштеп чыгуу жана SWOT анализин жасоо иштери боюнча жумушчу тобу

Проф., док. Күршат Алтай (Жетекчи)

Проф., док. Шенол Чавуш

Доц., док. Хакан Дүндар

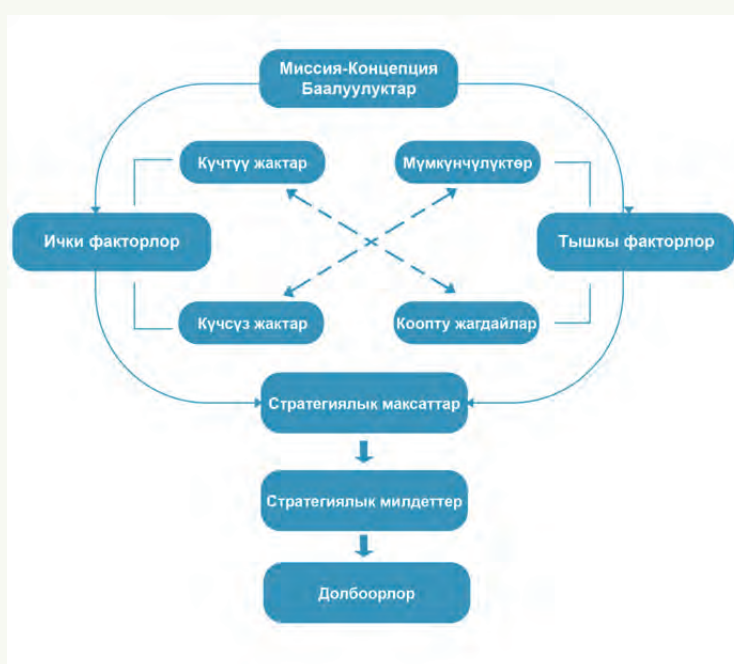
Доц., док. Мурат Гөкалп

Доц., док. Адем Гөлеч

Доц.м.а. Мээрим Иماش кызы

Доц.м.а. Махмут Эрдоган

Доц.м.а. Камалбек Карымшаков

1-схема. Стратегиялык пландаштыруу процесси

Жумушчу топтору түзүлгөндөн кийин стратегиялык планды түзүү процесси башталган. Университеттин стратегиялык пландаштыруу процесси 1-схемада көрсөтүлгөн. Мындай жол мекеменин чөйрө факторлору менен ички факторлорун бир бүтүн нерсе катары кароону жана ага карата стратегияларды иштеп чыгууну негиз катары карайт. Бул стратегиялык пландаштыруу процессинин эң маанилүү өзгөчөлүгү болуп, анын университеттин миссиясы жана

концепциясына ылайык процесс болуусу саналат. Бул процесстин негизги элементтеринин бири – күчтүү жана начар жактары менен мүмкүнчүлүктөрү жана кооптуу жагдайларынын, б.а. *институционалдык* баалоо болгон өзүн-өзү баалоого жана чөйрөнү баалоого таянуусу.

Бул планда университеттин институционалдык баалоо иш-чараларынын алкагында өзүн-өзү баалоо иштери аркылуу университеттин азыркы учурдагы абалын, ошондой эле баалоо иштери аркылуу университетке таасир тийгизген тышкы факторлорду аныктоо жана булардын баарын эске алуу менен, университеттин өзүнө тиешелүү стратегияларды жана максаттарды иштеп чыгуу каралган. Бул максатта университетте 2016-жылдын 22-февраль-4-март күндөрү жылдык институционалдык анализдер, университеттин студенттери менен кызматкерлеринин канааттануу деңгээлин баалоо боюнча анализдер, ички өнөктөштөргө байланыштуу анализдер жана SWOT анализдери жүргүзүлгөн.

Академиялык баалоо жана сапатты жогорулатуу иштери үчүн негиз түзгөн ушул багыттын алкагында университеттин институционалдык баалоо иштеринин жыйынтыктарын эске алуу менен жасалган иштердин университеттин миссиясына, концепциясына жана негизги баалуулуктарына ылайыктуулугу текшерилип, көрсөтүлгөн кызматтардын сапатын жогорулатуу үчүн стратегиялык максаттар жана милдеттер аныкталган. Бул максаттарды жана милдеттерди ишке

ашыруу үчүн иш-чаралар планы түзүлүп, анда тийиштүү түзүмдөр жана башка жооптуу түзүмдөр аныкталат. Бул максатта бардык түзүмдөрдүн миссиясы, концепциясы жана стратегиялары университеттин миссиясына, концепциясына жана стратегияларына ылайыкташтырылып, стратегиялык жактан кайра түзүмдөштүрүлүүдө. Университеттин миссиясынын жана концепциясынын алкагында аныкталган түзүмдөрдүн милдеттери жана иш-чаралары бардык этаптарда “ишке ашыруу планы” боюнча кызматкерлердин милдеттерине ылайыкташтырылып, аларды ишке ашыруу, текшерүү жана максатка жетүүсүн анализдөө үчүн “натыйжалуулуктун көрсөткүчтөрүн” аныктоо аркылуу буларды мезгил-мезгили менен текшерип туруу, жакшыртуу иш-чаралары камсыздалат. Ар бир планда милдеттердин ишке ашышына байланыштуу иш-чаралардын эмне болору, бул иш-чаралардын кимдин жоопкерчилиги астында ишке ашары жана ар бир иш-чаранын башталыш жана аякталыш датасы ачык көрсөтүлөт.

3. АЗЫРКЫ УЧУРДАГЫ АБАЛЫН АНАЛИЗДӨӨ

3.1. Университеттин түптөлүшү жана тарыхый өнүгүүсү

Кыргыз-Түрк «Манас» университети 1995-жылдын 30-сентябрында Түркиянын Измир шаарында Түркия Республикасы менен Кыргыз Республикасынын Өкмөттөрү тарабынан кол коюлган “Кыргызстандын борбор шаары – Бишкекте “Кыргыз-Түрк «Манас» университетин куруу тууралуу» келишимдин негизинде түзүлгөн. 1995-жылы Бишкек шаарынын Манас проспектисинде ижарага алынган чакан имаратта иштей баштаган бул университет окуу-тарбия иштерин 1997-1998-окуу жылында баштаган.

Университет түзүлгөндөн кийин Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 1995-жылдын 27-декабрында кабыл алган токтомунун негизинде университеттин кампусу үчүн 100 гектар, окуу-лабораториялык имараттар үчүн 500 гектар жер тилкесин бөлүп берүү Жарлыгы Бишкек шаарынын мэриясына берилген.

Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2001-жылдын 5-ноябрында кабыл алган № 764- чечими менен эски аэропорттун тилкесинен 85 гектар жер тилкеси 49 жылдык мөөнөт менен университетке өткөрүлүп берилген. Жер тилкелери бөлүнүп берилгенден кийин экономика жана башкаруу факультети менен коммуникация факультетинин имараттарын куруу боюнча тендер жарыяланып, 2002-жылдын 22-майында аты аталган факультеттердин имараттарын куруу иштери башталган.

1997-1998-окуу жылында университетте гуманитардык жана табигый илимдер факультетинин түркология жана тарых бөлүмдөрү, экономика жана башкаруу факультетинин менеджмент бөлүмү, инженердик факультеттин компьютердик инженерия бөлүмү жана чет тилдер жогорку мектебинин түрк жана кыргыз тилдери боюнча даярдоо курсу ачылып, 3 факультет, 4 бөлүм жана 1 жогорку мектепте 86 студент билим алган. Университетте бардыгы болуп

127 кызматкер, алардын ичинен 89 административдик жана 38 академиялык кызматкер иштеген.

1998-1999-окуу жылында университеттин экономика жана башкаруу факультетинде экономика жана финансы бөлүмдөрү, ошондой эле инженердик факультетте экологиялык инженерия бөлүмү ачылып, 223 студент окуган. Университетте бардыгы болуп 256 кызматкер, алардын ичинен 161 административдик жана 95 академиялык кызматкер менен окуу-тарбия иштери улантылган.

1999-2000-окуу жылында коммуникация факультетинде коом менен байланыш жана реклама бөлүмү, радио, телевидение жана кино бөлүмү, туризм жана мейманкана иштетүү кесиптик жогорку мектебинде коомдук тамактануу программасы ачылып, сабактар окутула баштаган. Ушуну менен катар инженердик факультетте курулуш адистиги бөлүмү, чет тилдер жогорку мектебинин синхрондук котормо бөлүмүндө кыргызча-түркчө котормо программасы ачылып, 4 факультет, 1 жогорку мектеп жана 1 кесиптик жогорку мектепте бакалавр программалары боюнча 686 студент окуган. Университетте бардыгы болуп 326 кызматкер, алардын ичинен 181 административдик жана 145 академиялык кызматкер иштеген.

2000-2001-окуу жылында 4 факультет, 1 жогорку мектеп, 1 кесиптик жогорку мектеби менен катар коомдук илимдер институту ачылып, бакалавриат программасы боюнча 1110 студент окуп, бардыгы болуп 352, алардын ичинен 194 административдик жана 158 академиялык кызматкер эмгектенген.

2001-2002-окуу жылында туризм жана мейманкана иштетүү кесиптик жогорку мектебинде туризм жана мейманкана иштетүү программасы, коммуникация факультетинде журналистика бөлүмү ачылып, 4 факультет, 2 жо-

горку мектеп жана 2 институтта бакалавриат программасы боюнча 1328 студент, магистратура жана докторантура программалары боюнча 63 студент билим алган. Университет 197 административдик жана 156 академиялык кызматкер менен иш-чараларын уланткан. Ушул 2001-2002- окуу жылында университет алгачкы 87 бүтүрүүчүсүнө диплом тапшырып, уядан учурган.

2002-2003-окуу жылында инженердик факультетте тамак-аш инженериясы бөлүмү, туризм жана мейманкана иштетүү кесиптик жогорку мектебинде саякат иши жана гид кызматы программасы ачылып, бакалавриат программасы боюнча 1605 студент билим алган. Университетте бардыгы болуп 390 кызматкер, алардын ичинен 198 административдик жана 192 академиялык кызматкер менен окуу-тарбия

жана административдик иш-чаралары жүргүзүлгөн. 2002-2003-окуу жылында 91 бүтүрүүчүгө диплом тапшырылган.

2003-2004-окуу жылында бакалавриат программасы боюнча 1835 студентке билим берилип, бардыгы болуп 388 кызматкер, алардын ичинен 232 административдик жана 156 академиялык кызматкер жумуш орду менен камсыз кылынган. 321 бүтүрүүчүгө диплом берилген.

2005-2006-окуу жылында чет тилдер жогорку мектебинин синхрондук котормо

бөлүмүндө кыргызча-англисче котормо программасы ачылган. Бул окуу жылында бакалавриат программасы боюнча 1678 студент билим алып, бардыгы болуп 428 кызматкер, алардын ичинен 233 административдик жана 195 академиялык кызматкер иштеген. 281 бүтүрүүчү диплом алышкан.

2006-2007-окуу жылында инженердик факультет менен табигый-гуманитардык илимдер факультетинде орун алган негизги жана инженердик илимдер боюнча магистратура жана докторантура программаларын уюштуруу, ишке ашыруу жана көзөмөлдөө максатында табигый илимдер институту ачылган. Ушул жылы чет тилдер жогорку мектебинин синхрондук котормо бөлүмүндө түркчө-орусча котормо программасы ачылган. Университеттин бакалавриат программасы боюнча 1673 студент билим алып, бардыгы болуп 415 кызматкер, алардын ичинен 232 административдик жана 183 академиялык кызматкер эмгектенип, 293 бүтүрүүчүгө диплом тапшырылган.

2007-2008-окуу жылында Табигый-гуманитардык факультети табигый илимдер факультети жана гуманитардык факультет болуп экиге бөлүнгөн. Табигый илимдер факультети математика жана биология бөлүмдөрү менен окуу-тарбия иштерин жүргүзө баштаган. Гуманитардык факультетте болсо орус тили жана адабияты, англис тили жана адабияты бөлүмдөрү, экономика жана башкаруу факультетинде эл аралык мамилелер бөлүмү, инженердик факультетте химия инженериясы бөлүмү, ошондой эле кесиптик жогорку мектеби ачылган. Ошону менен катар, туризм жана мейманкана иштетүү кесиптик жогорку

мектеби жабылып, анын ордуна туризм жана мейманкана иштетүү жогорку мектеби ачылган. 2007-2008-окуу жылында бакалавриат программасы боюнча 1865 студент билим алып, бардыгы болуп 468 кызматкер, алардын ичинен 246 административдик жана 222 академиялык кызматкер эмгектенген. 248 бүтүрүүчүгө диплом тапшырылган.

2008-2009-окуу жылында университетте 8 факультет, 4 жогорку мектеп, 2 кесиптик жогорку мектеп

жана 2 институтта бардыгы болуп 3295 студент, алардын ичинен орто кесиптик билим берүү жана бакалавриат программасы боюнча 3014 студент, 2 институтта болсо магистратура жана докторантура программасы боюнча 281 студент билим алып, бардыгы болуп 593 кызматкер, алардын ичинен 296 административдик жана 297 академиялык кызматкер иштеген. Бул окуу жылын кошкондо орто кесиптик билим берүү жана бакалавриат программалары боюнча бүтүрүүчүлөрдүн жалпы саны 1967ни түзгөн.

2009-2010-окуу жылында университетте 8 факультет, 4 жогорку мектеп, 1 кесиптик жогорку мектеп жана 2 институтта бардыгы болуп 3295 студент, алардын ичинен орто кесиптик билим берүү жана бакалавриат программасы боюнча 3014 студент, 2 институтта болсо магистратура жана докторантура программасы боюнча 281 студент билим алып, бардыгы болуп 593 кызматкер, алардын ичинен 296 административдик жана 297 академиялык кызматкер иштеген. Бул окуу жылын кошкондо орто кесиптик билим берүү жана бакалавриат программалары боюнча бүтүрүүчүлөрдүн жалпы саны 1967ни түзгөн. 2009-2010 окуу жылында теологиялык факультет жана Борбордук Азияны изилдөө борборунун ачылышы тууралуу чечим чыгарылган.

2010-2011-окуу жылында университетте 9 факультет, 4 жогорку мектеп, 1 кесиптик жогорку мектеби жана 2 институтта бардыгы болуп 3609 студент, алардын ичинен орто кесиптик билим берүү жана бакалавриат программасы боюнча 3318 студент, магистратура жана докторантура программалары боюнча 291 студент билим алган. Бардыгы болуп 707 кызматкер, алардын ичинен 325 административдик жана 382 академиялык кызматкер эмгектенип, 304 бүтүрүүчүгө диплом берилген. 2010-2011-окуу жылын кошкондо университет орто кесиптик билим берүү жана бакалавриат программалары боюнча бардыгы болуп 2271 студентти уясынан учурган.

2011-2012-окуу жылында университетте 9 факультет, 4 жогорку мектеп, 1 кесиптик жогорку мектепте орто кесиптик билим берүү жана бакалавриат программалары боюнча 3809 студент, 2 институтта магистратура жана докторантура программалары боюнча 297 студент билим алып, студенттердин жалпы саны 4106ны түзгөн. Ушуну менен катар 304 административдик кызматкер, 379 толук ставкалуу академиялык кызматкер болуп бардыгы 683 кызматкер менен окуу-тарбия жана административдик иш-чаралары улантылган. Ушул жылы 416 бүтүрүүчү дипломго ээ болгон. 2011-2012-окуу жылын кошкондо университет орто кесиптик билим берүү жана бакалавриат программалары боюнча бардыгы болуп 2981 студентти уясынан учурган.

2011-2012-окуу жылында университеттин Камкорчулар кеңешинин 2010-жылдын 30-октябрындагы №4-чечиминин негизинде ислам илимдери жана дин илимдери бөлүмдөрүнөн турган теология факультети ачылып, даярдоо курсуна 22 студент кабыл алынган. Ушул жылы Борбор Азиянын изилдөө борбору менен био ар түрдүүлүктү изилдөө жана биотехнология борборунун нускамалары иштелип чыгып, аталган борборлор иш-чараларын жүргүзө баштаган.

2012-2013-окуу жылында 9 факультет, 4 жогорку мектеп, 1 кесиптик мектепте орто кесиптик билим берүү жана бакалавриат программалары боюнча 4017 студент 2 институтта магистратура жана докторантура программалары боюнча 371 студент билим алып, студенттердин жалпы саны 4388ди түзгөн. Ушуну менен катар 302 административдик, 390 толук ставкалуу академиялык кызматкер болуп, бардыгы 692 кызматкер

менен окуу-тарбия жана административдик иш-чаралары жүргүзүлгөн. Бул окуу жылында университет 575 бүтүрүүчүнү чыгарган. 2012-2013-окуу жылын кошкондо университет 17 жыл ичинде орто кесиптик билим берүү жана бакалавриат программалары боюнча 3556 студентке диплом тапшырган.

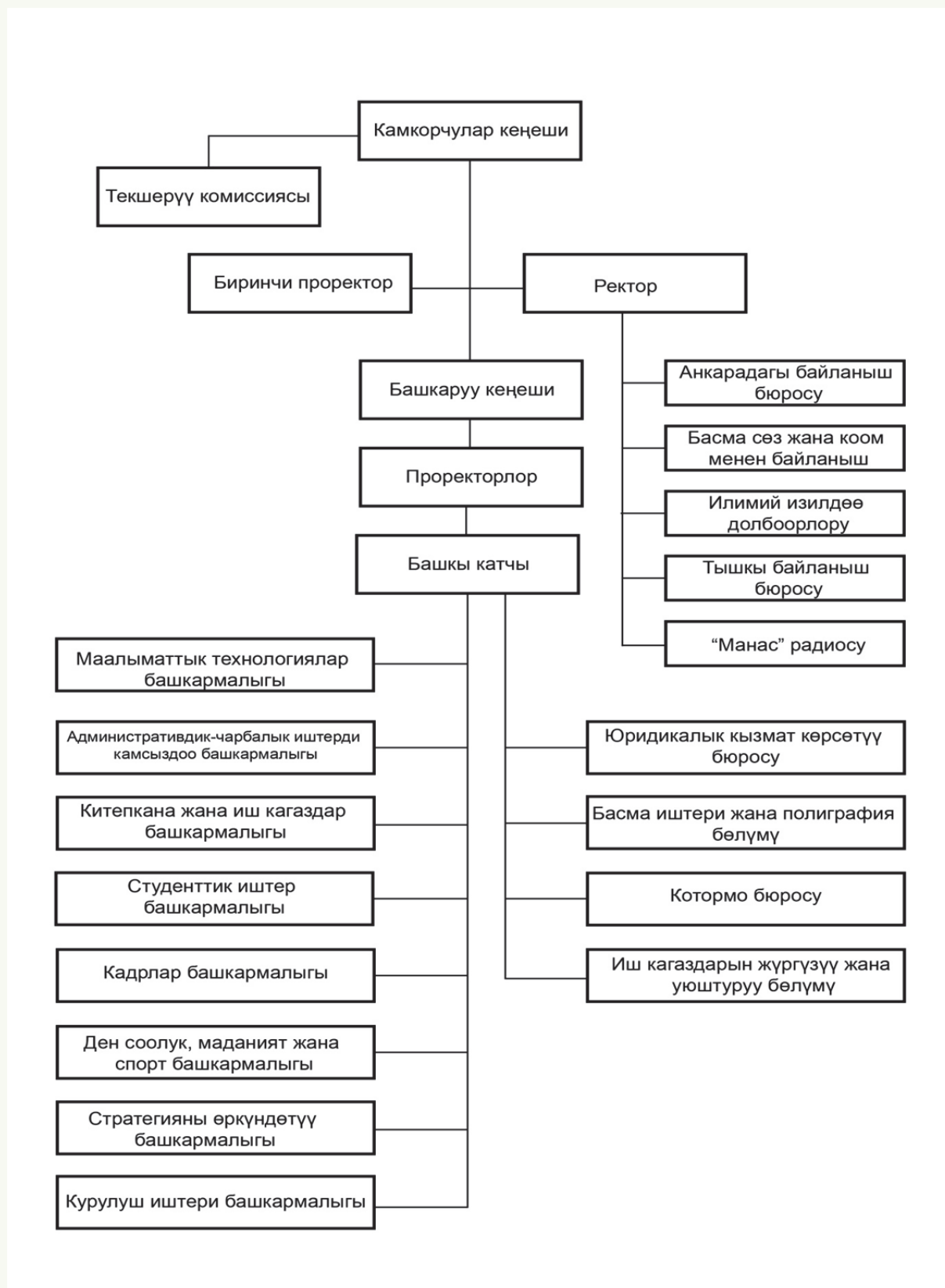
2013-2014-окуу жылында университетте 9 факультет, 4 жогорку мектеп, 1 кесиптик жогорку мектебинде бардыгы болуп 4281 студент, ал эми 2 институтта магистратура жана докторантура программалары боюнча 319 студент билим алган. Бардыгы болуп 669 кызматкер, алардын ичинен 290 административдик жана 376 толук ставкалуу академиялык кызматкер эмгектенип, 530 бүтүрүүчүгө диплом берилген. 2013-2014-окуу жылын кошкондо университет 18 жыл ичинде орто кесиптик билим берүү жана бакалавриат программалары боюнча 4086 студентти уясынан учурган.

2014-2015-окуу жылында университетте 9 факультет, 4 жогорку мектеп, 1 кесиптик жогорку мектебинде бардыгы болуп 4634 студент, ал эми 2 институтта магистратура жана докторантура программалары боюнча 240 студент билим алган. Бардыгы болуп 687 кызматкер, алардын ичинен 307 административдик жана 380 толук ставкалуу академиялык кызматкер эмгектенип, 616 бүтүрүүчүгө диплом берилген. 2014-2015-окуу жылын кошкондо университет 19 жыл ичинде орто кесиптик билим берүү жана бакалавриат программалары боюнча 4702 студентти уясынан учурган.

3.2. Университеттин уюштуруу түзүмү

Кыргыз-Түрк “Манас” университетинин уюштуруу түзүмү төмөнкү 2-схемада көрсөтүлгөн.

2-схема. Университеттин уюштуруу түзүмү

3.3. Адам ресурстары

2016-жылдын май айын кошкондо КТМУда иштеген Кыргыз Республикасынын, Түркия Республикасынын жана башка мамлекеттердин жараны болгон академиялык жана административдик кызматкерлердин саны төмөнкү таблицаларда көрсөтүлдү.

3.3.1. Академиялык кызматкерлер

4-таблица. Академиялык кызматкерлердин саны

Илимий наамы	Толук ставкалуу			Бардыгы
	ТРсы	КРсы	Башка	
Профессор	29	25	1	55
Доцент	24	25	-	49
Доц.м.а.	19	16	-	35
Ага окутуучу (PhD)	6	42	-	48
Ага окутуучу	22	33	-	55
Адис	6	5	-	11
Окутуучу	43	45	1	89
Кенже илимий кызматкер	7	37	-	44
Жалпы	156	228	2	386

3.3.2. Административдик кызматкерлер

5-таблица. Административдик кызматкерлердин саны

Административдик түзүм	Жарандыгы			Бардыгы
	КРсы	ТРсы	Башка	
Ректорат жана борбордук уюштуруу түзүмү	32	5	1	38
Анкарадагы байланыш бюросу	-	3	-	3
Академиялык түзүмдөр	57	6	-	63
Маалыматтык технологиялар башк.	13	3	-	16
Админ.-чарбалык иштерди камсыздоо б.	50	7	-	57
Китепкана жана иш кагаздар башк.	12	-	-	12
Студенттик иштер башкармалыгы	7	1	-	8
Кадрлар башкармалыгы	4	3	-	7
Ден соолук, маданият жана спорт башк.	67	2	-	69
Стратегияны өркүндөтүү башкармалыгы	6	7	-	13
Курулуш иштери башкармалыгы	15	5	-	20
Жалпы	263	42	1	306

3.4. Материалдык-техникалык база

Кыргыз-Түрк “Манас” университетинин Чыңгыз Айтматов атындагы кампусу Бишкек шаарынын Жал кичирайонунда жана Башкы кампусу Манас проспектисинде орун алып, университет эки чоң кампуста окуу-тарбия иштерин жүргүзүп келүүдө. Университет болжол менен 840.140 чарчы метр келген жер тилкесинде 127.907 чарчы метрлик жабык аянтка ээ. Бир студентке туура келген аянт 23.7 м². Университеттин окуу имараттары, социалдык багыттагы жана спорт объекттеринин ачык жана жабык аянттарынын бөлүштүрүлүшү төмөнкү таблицаларда көрсөтүлдү (2016-жылдын эсеби менен).

6-таблица. Жабык аянттар

Жалпы аянт Түзүмдөр (м ²)	Башкы кампус (м ²)	Чыңгыз Айтматов атындагы кампус (м ²)	Бардыгы (м ²)
Гуманитардык факультет	127,28	3.048,4	3.175,68
Табигый илимдер факультети	-	1.611,72	1.611,72
Көркөм өнөр факультети	18,00	1.777,98	1.795,98
Экономика жана башкаруу факультети	-	2.056,14	2.056,14
Коммуникация факультети	-	2.315,83	2.315,83
Теология факультети	-	3.898,36	3.898,36
Инженердик факультет	-	2.684,95	2.684,95
Ветеринардык факультет	-	1.037,92	1.037,92
Айыл-чарба факультети	-	836,44	836,44
Дене тарбия жана спорт жогорку мектеби	-	3.486,70	3.486,70
Туризм жана мейманкана иштетүү жогорку мектеби	518,39	577,35	1.095,74
Чет тилдер жогорку мектеби	2.105,30	137,86	2.243,16
Кесиптик жогорку мектеп	-	2.319,75	2.319,75
Табигый илимдер институту	-	100	100
Коомдук илимдер институту	-	151	151
Түрк цивилизациясын изилдөө борбору	-	320,69	320,69
Теология факультети жана окуу-практикалык мечит	-	4.216,75	4.216,75

7-таблица. Ашканалар, кантин-кафетерийлер, китепкана/ окуу залы

Түзүмдөр	Саны (даана)	Жабык аянт (м ²)	Сыйымдуулугу (киши)
Студенттик ашкана	2	3431,1	1.720
Кызматкерлердин ашканасы	2		
Кантин	11		
Китепкана/ Окуу залы	4	1.872,77	493
Бардыгы	19	5.303.87	2.213

8-таблица. Студенттер үйү

Бөлүм	Сыйымдуулугу	Жабык аянт (м ²)
А корпусу	680 студент	6.697
В корпусу	460 студент	11.997
С корпусу	234 студент	1.365
Бардыгы	1.374 студент	20.059 м²

9-таблица. Спорт объекттери

Объекттер	Саны (даана)	Аянты (м ²)	Түшүндүрүү
Ачык абадагы спорт объекттери	1	6.941	Футбол талаасы, теннис корту, баскетбол аянтчасы, чечинүү бөлмөлөрү
Жабык спорт объекттери	1	2.994,70	
Бардыгы	2	9.935,70	

3.5. Иш-чаралар

3.5.1. Окуу-тарбиялык иш-чаралар

1995-жылдын 30-сентябрында Түркиянын Измир шаарында Түркия Республикасы менен Кыргыз Республикасынын Өкмөттөрү тарабынан кол коюлган “Кыргызстандын борбор шаары – Бишкекте “Кыргыз-Түрк «Манас» университетин тузуу тууралуу» келишим эки өлкөнүн тиешелүү ыйгарым укуктуу органдары тарабынан тастыкталгандан кийин Кыргыз-Түрк «Манас» университети ачылган. 1997-1998-окуу жылынан тартып окуу-тарбия иштерин жүргүзө баштаган.

Университетке абитуриенттер үч негизги булактан кабыл алынат: Кыргызстан, Түркия жана түрк тилдүү жана боордош мамлекеттер. Кыргызстандагы абитуриенттерди кабыл алуу процедурасы университет тарабынан жыл сайын уюштурулган студенттерди тандоо жана жайгаштыруу сынагы (Манас – СТЖС) жана Кыргызстандагы ЖРТнын жыйынтыктарынын негизинде өткөрүлөт. Ал эми Түркиядан абитуриенттер ТРсынын Студенттерди тандоо жана жайгаштыруу борбору тарабынан

уюштурулган сынактын жыйынтыктары боюнча кабыл алынат. Кыргызстан жана Түркиядан сырткары башка түрк тилдүү жана боордош мамлекеттерден абитуриенттерди кабыл алуу процедурасы ректорлук тарабынан түзүлгөн “Түрк тилдүү жана боордош мамлекеттерден абитуриенттерди кабыл алуу комиссиясынын” координаторлугунда өткөрүлөт.

2015-2016-окуу жылынын күзгү семестринде 9 факультет, 3 жогорку мектеп, 1 кесиптик жогорку мектепте орто кесиптик билим берүү жана бакалавриат программалары боюнча 4935 студент, ал эми 2 институтта болсо магистратура жана докторантура программалары боюнча 288 студент окуган.

Университетте окутуу түрк жана кыргыз тилдеринде жүргүзүлөт. Ошондой эле кээ бир окутуу программалары боюнча студенттерге орус, англис жана кытай тилдери үйрөтүлөт.

Окуу мөөнөтү – 4 жыл болгон факультет жана жогорку мектептердин бүтүрүүчүлөрүнө бакалавр даражасындагы диплом, ал эми 2 жылдык кесиптик жогорку мектептердин бүтүрүүчүлөрүнө адистиги боюнча орто кесиптик билими тууралуу диплом берилет. Окуу мөөнөтү – 5 жыл болгон ветеринардык факультеттин бүтүрүүчүлөрүнө “Ветеринардык врач” наамы жана “магистр” даражасындагы жогорку билими тууралуу диплом берилет.

10-таблица. Академиялык түзүмдөргө карата орто кесиптик билим берүү жана бакалавриат программалары боюнча окуган студенттердин жалпы саны

Академиялык түзүмдөр	Бөлүмдөрдөгү студенттердин жалпы саны	Факультеттердеги студенттердин жалпы саны
Гуманитардык факультет	Батыш тилдери (Англис тили жана адабияты)	911
	Чыгыш тилдери (Кытай тили жана адабияты)	
	Чыгыш тилдери (Орус тили жана адабияты)	
	Философия	
	Синхрондук котормо (Кыргызча-Англисче)	
	Синхрондук котормо (Кыргызча-Түркчө)	
	Синхрондук котормо (Түркчө-Орусча)	
	Педагогикалык-психологиялык кеңеш жана көмөк	
	Социология	
	Тарых	
Табигый илимдер факультети	Биология	255
	Математика	
	Колдонмо математика жана информатика	
Көркөм өнөр факультети	Графика	219
	Вокал	
	Живопись	
	Актёрдук чеберчилик	
Экономика жана башкаруу факультети	Финансы жана кредит	534
	Экономика	
	Менеджмент	
	Финансы	
	Эл аралык мамилелер	
Теология факультети	Дин таануу	170
	Ислам таануу	
Коммуникация факультети	Журналистика	458
	Коом менен байланыш жана реклама	
	Радио, ТВ жана кино	
Инженердик факультет	Компьютердик инженерия	367
	Экологиялык инженерия	
	Тамак-аш инженериясы	
	Химия инженериясы	
Ветеринардык факультети	Ветеринария	91
Айыл-чарба факультети	Мөмө-жемиштери жана талаа өсүмдүктөрү	128
	Өсүмдүктөрдү коргоо	
	Зоотехния	
Дене тарбия жана спорт жогорку мектеби	Машыктыруучуларды даярдоо	110
	Дене тарбия жана спорт мугалими	
Туризм жана мейманкана иштетүү жогорку мектеби	Ресторан иши ж-а кулинардык өнөр	439
	Саякат иши ж-а гид кызматы	
	Туризм ж-а мейманкана иши	
Чет тилдер жогорку мектеби	Тил үйрөтүү	1353
Кесиптик жогорку мектеп	Офис менеджмент ж-а жетекчинин жардамчысы	311
	Мектеп жашына чейинки балдарды тарбиялоо	
	Курулуш технологиясы	
	Бухгалтердик эсеп ж-а салык	
	Авто унааларды оңдоо ж-а тейлөө	
	Маркетинг	
Туризм ж-а мейманкана иштетүү	50	
Жалпы саны	5346	5346

11-таблица. Академиялык түзүмдөргө карата ЖОЖдон кийинки билим берүү программалары боюнча окуган студенттердин саны

Институттар	Кафедралар	Студенттердин саны		
		Магистратура	Докторантура	Бардыгы
Коомдук илимдер институту	Педагогика	12	6	18
	Билим берүүнү башкаруу жана инспекциялоо	4	0	4
	Философия	11	0	11
	Экономика	10	6	16
	Коммуникация	15	14	29
	Ислам таануу	22	0	22
	Менеджмент	16	5	21
	Финансы	0	2	2
	Синхрондук котормо	9	0	9
	Социология	8	0	8
	Тарых	16	7	23
	Туризм ж-а мейманкана иштетүү	12	0	12
	Түркология	24	19	43
	Эл аралык мамилелер	14	0	14
Табигый илимдер институту	Компьютердик инженерия	16	7	23
	Биология	9	0	9
	Экология инженериясы	7	0	7
	Тамак-аш инженериясы	7	5	12
	Химия инженериясы	7	0	7
	Математика	13	4	17
	Өсүмдүктөрдү коргоо	6	0	6
	Жалпы саны	238	75	313

*Өзгөчө статустагы студенттерди кошкондо (институттарда студенттердин жалпы саны 51 киши)

3.5.2. Илимий иш-чаралар

Жалпысынан алганда университет тарабынан өткөрүлгөн илимий жыйындардын саны жагынан туруктуу динамиканы көрүүгө болот. Ал эми, университеттин алкагында жүргүзүлгөн илимий изилдөө долбоорлорун сан жагынан караганда 2010-2011-окуу жылынан баштап туруктуу өсүүгө багыт алган деп белгилей кетсек болот. КТМУнун профессордук-окутуучулук курамы менен докторлугун же ассистентура-стажировкасын бүтүргөн илим изилдөөчүлөрү тарабынан даярдалган илимий изилдөө долбоорлоруна көмөк көрсөтүлүп, мотивацияланып келет. Илимий изилдөө долбоорлорунун сунушталышы, каралып чыгышы, кабыл алынышы, көмөк көрсөтүлүшү жана бул багытта иш жүргүзүү, жыйынтыктардын каралышы жана коомдун колдонуусуна берилиши боюнча эрежелер “Кыргыз-Түрк “Манас” университетинин Илимий изилдөө долбоорлорун жүргүзүү жобосунда” камтылган. Илимий изилдөө долбоорлору бул жааттагы комиссия тарабынан каралып чыгат жана КТМУнун Башкаруу кеңеши тарабынан ылайык табылган долбоорлор колдоого ээ болот.

12-таблица. Илимий жыйналыштардын жана долбоорлордун саны

Иш-чара	Академиялык жыл					
	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2015-2016
Симпозиум жана конгресс	10	8	7	8	10	17
Конференция жана семинар	121	173	317	275	119	139
Панель	27	7	8	20	12	2
Көргөзмө	7	15	20	16	3	4
Долбоор	29	24	42	44	49	70
Бардыгы	194	227	394	363	193	232

КТМУнун окутуучулук курамы тарабынан даярдалган илимий басылмалардын (публикациялардын) саны 2010-2015 жылдарды өзүнө камтыган 5 жылдык мезгилде үзгүлтүксүз түрдө өсүш көрсөткөн. Артыкча эл аралык басылмалардын саны ири масштабда көбөйгөндүгүн көрүүгө болот. Бул басылмалардын басымдуу бөлүгү 2013-2014-окуу жылында жарыяланган. Университеттин профессордук-окутуучулук курамы тарабынан эл аралык деңгээлде окулган илимий билдирүүлөрдүн саны жигердүү өсүп отурган.

13-таблица. Басылмалардын саны

Басылмалар	Академиялык жыл					
	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2015-2016
Эл аралык басылма	199	254	465	555	435	204
Улуттук (жергиликтүү) басылма	250	294	267	297	279	158
Эл аралык билдирүү	39	95	107	258	302	243
Улуттук (жергиликтүү) билдирүү	14	15	16	153	192	124
Китеп	26	48	27	77	45	74

Окутуучулук курамдын эл аралык деңгээлдеги илимий баяндамаларынын сан жагынан өсүшү, алардын эл аралык деңгээлдеги илимий жыйындарга катышуусу менен мүмкүн болууда. Окутуучулук курамдын илимий жыйындарга катышуусу боюнча улуттук (жергиликтүү) деңгээлдеги илимий жыйындарга эң көп сандагы катышуулары 2012-2013-окуу жылында болгон. Эл аралык деңгээлдеги илимий жыйындардын туруктуу түрдө сан жагынан өсүшү байкалган. 2014-2015-окуу жылында КТМУнун окутуучулук курамы жалпысынан 302 эл аралык деңгээлдеги илимий жыйындарга катышкан.

14-таблица. Академиялык кызматкерлердин катышкан илимий иш-чаралары

Иш-чара	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2015-2016
Улуттук (жергиликтүү)	192	250	349	153	192	124
Эл аралык	198	199	298	258	302	243
Бардыгы	390	449	642	411	494	367

Академиялык басылмалардын алкагында эң маанилүү жагдайлардын бири – сапаттуу илимий журналдардын басылып чыгышы болуп саналат. 2015-жылдын аягынан баштап КТМУнун “МАНАС” гуманитардык илим изилдөөлөр журналы (MANAS Journal of Social Studies), «Манас» инженерия илимдери журналы (MANAS Journal of Engineering Science), «Манас» айыл-чарба жана жашоо жөнүндөгү илим (Manas Journal of Agriculture and Life Science), “Реформа” (Reforma) журналы аттуу илимий багыттагы 4 журнал басылып чыгат. Бул журналдар кээ бир багыт боюнча индексүү журналдарга катталат жана башка индексүү журналдарга каттоо үчүн иш-чаралар жүргүзүлүп келет. Журналдардын веб баракчалары активдүү иштейт жана ар дайым байланышка чыгуу мүмкүн.

3.5.3. Коомго кызмат көрсөтүү иш-чаралары

Коомго кызмат көрсөтүү боюнча социалдык, маданий, искусстволук жана спорттук иш-чаралар орун алган. Социалдык, маданий жана искусстволук иш-чаралар, КТМУнун окутуучулук курамы, административдик кызматкерлери жана студенттеринин иш-чаралары коомго жана университеттин мүчөлөрүнө арналып, аңгемелешүү, театр, концерт, көргөзмө, мелдеш, визит, жардам көрсөтүү, таанытуу, семинар, жыйын, көргөзүү, жыйналыш жана билим берүү жаатындагы ар түрдүү иш-чараларды өз ичине камтыйт.

КТМУ тарабынан 2015-жылы өткөрүлгөн коомдук иш-чаралары жана алардын саны 15-таблицада көрсөтүлгөн. Аталган иш-чаралар КТМУнун таанытуу, университеттин социалдык жоопкерчилигин мындан ары өнүктүрүү, түрк дүйнөсүнүн маданиятын таанытуу үчүн салым кошуу менен катар университеттин академиялык жактан илим жана билим берүү мүмкүнчүлүктөрүнөн сырткы өнөктөштөрдүн да пайдаланышына жана бизнес дүйнөсү менен кызматташтыкты өнүктүрүүгө мүмкүнчүлүк түзүүдө. КТМУнун Ч. Айтматов кампусунда спорт комплекстеринин курулуш иштеринин аякташы, эл аралык деңгээлдеги жана Кыргызстандагы улуттук (жергиликтүү) деңгээлдеги ар түрдү спорт мелдештерин өткөрүүгө да мүмкүнчүлүк жаратат.

15-таблица. 2015-жылы КТМУ тарабынан өткөрүлгөн коомдук иш-чаралар жана алардын саны

Иш-чаранын түрү	Саны
Кыргызстанда иш менен камсыз кылуу багытында уюштурулган көркөм өнөр, кол өнөрчүлүк жана кесиптик ийримдер	11
Коомчулук үчүн өткөрүлгөн маданий жана искусстволук иш-чаралардын саны	25
Эл аралык деңгээлде өткөрүлгөн маданий, искусстволук жана спорттук иш-чаралардын саны	3
Улуттук деңгээлде өткөрүлгөн маданий, искусстволук жана спорттук иш-чаралардын саны	27
Студенттик клубдар тарабынан коомчулук үчүн өткөрүлгөн иш-чаралардын саны	15
Коомдо социалдык жактан аз камсыз болгон калктын бөлүгү үчүн даярдалган долбоорлордун саны	15
Жаштар үчүн арналган радио берүүлөрдүн саны	2160
Жаштар үчүн арналган телеберүү программаларынын саны	8
Радиодо өткөрүлгөн билим берүү жаатындагы программалардын саны	312
Телеберүүдө өткөрүлгөн билим берүү программаларынын саны	52
Биринчи кезектеги секторлорго берилген кеңеш-көмөк кызматтарынын саны	11
Биринчи кезектеги секторлорго берилген билим берүү кызматынын саны	7
Орток баалуулуктарды жандандыруу жана чыңдоо багытында өткөрүлгөн маданий жана спорттук иш-чаралардын саны	9
Орток маданий багыттарда университет менен коомдук жана жеке менчик секторлордун кызматташтыгы аркылуу өткөрүлгөн иш-чаралар	6

3.5.4 Университеттер аралык кызматташтыктар жана академиялык мобилдүүлүк программалары

КТМУ, учурдагы ааламдашуу мезгилинде олуттуу жана атаандаштыкка туруштук бере алган окуу жайы болуу үчүн алгач университетти негиздеген мамлекеттер менен бирге аймактагы жана дүйнөдөгү тандалма жогорку окуу жайлар жана алдыңкы мекемелер менен эл аралык мамилелерди өнүктүрүп келет.

Бул максатта Түркиядан 80 университет, мекеме, уюм жана өкмөттүк эмес уюмдар, Түркиядан сырткары 68 жогорку окуу жайлары менен кызматташтык протоколдоруна кол коюлуп (16-таблица), студент жана окутуучулук курам менен алмашуу программалары, өндүрүштүк практика жүргүзүүнүн жана окутуучулук курамдын өнүгүүсүнө, орток илимий, социо-маданий иш-чаралар менен катар орток долбоорлорду иштеп чыгууга багытталган ишкердикти активдүү түрдө жүргүзө баштаган.

16-таблица. Кызматташтык протоколдору түзүлгөн мамлекеттер

Мамлекеттер	Кызматташтык протоколдордун саны
Түркия	84
Россия федерациясы	10
Япония	3
АКШ	3
КЭР	5
Франция	1
Түндүк Кипр Түркия Республикасы	4
Англия	2
Германия	2
Индия	2
Казакстан	7
Монголия	1
Кыргызстан	15
Корея	1
Португалия	1
Полестина	4
Азербайжан	5
Украина	3
Румыния	1
Тажикстан	1
Грузия	1
Афганистан	2
Бардыгы	158

КТМУнун интернационалдашуусу жана бул багытта түзүлгөн кызматташтыктарды таасирдүү жана натыйжалуу түрдө жүргүзүү максатында ар башка маданияттын өкүлү болгон студенттерди кабыл алуу менен катар окутуучулук курамды да университетке тартуу боюнча иш жүргүзүлүп келет. Ушундан улам, ар башка маданияттын өкүлү болгон студенттер жана окутуучулук курам менен камсыздалып, натыйжада бүтүрүүчүлөр орток жана/же кош дипломго ээ болуусу, дүйнөлүк деңгээлде кеңири колдонулган бирден көп тил билүүсү, ааламдашкан жана көп маданияттуу ишканаларда иш менен камсыз болуусуна максатталган. Бул багытта *Мевляна академиялык мобилдүүлүк программасынын* алкагында 71 университет менен кызматташтык протоколдору түзүлгөн (17-таблица).

17-таблица. Мевляна академиялык мобилдүүлүк программасынын алкагында студенттердин жана окутуучулук курамдын академиялык мобилдүүлүгү

Мобилдүүлүк	Академиялык жыл		
	2013-2014	2014-2015	2015-2016
Барган студент	52	66	53
Келген студент	4	36	20
Келген окутуучулук курам	31	71	-
Барган окутуучулук курам	7	10	10

Мевляна академиялык мобилдүүлүк программасынан сырткары университеттин академиялык кызматкерлери жана студенттери Erasmus+, DAAD, Global UGRAD, Chevening Exchange Program, АКШ академиялык мобилдүүлүк программалары (Fulbright Foreign Research Scholarship Fellow Program, The Hubert H. Humphrey Fellowship Program, Fulbright Foreign Student Program, Open World Program) сыяктуу программалар менен чет өлкөдөгү ар башка университеттерге барып, тажрыйбаларын өнүктүрүп келүүдө. Университетте жалпысынан 4 студент жана 29 окутуучулук курам жогоруда аты аталган программалардан пайдаланган.

3.6. Өнөктөштөрдү аныктоо жана анализдөө

КТМУнун заманбап жана талапка ылайык билим берүү деңгээлине ээ болуусу, үзгүлтүксүз түрдө сапатты жакшыртуусу, жаңы билим берүү технологиясын колдонуусу жана атаандаштык аракеттерде алдыга озуп чыгуусунун эң негизги талабы – келишим түзгөн ички жана сырткы өнөктөштөрү менен үзгүлтүксүз түрдө кызматташтыкта болуусу абзел. Таасир тийгизүү күчү, мыйзамдык талап, коюлган талаптардын маанилүү жана олуттуулугу өнөктөштөрдү мекемеге карата мамилелеринин маанилүүлүгүн арттырат. Ушундан улам, ички өнөктөштөргө анкета жүргүзүү жана аңгемелешүү, сырткы өнөктөштөр менен аңгемелешүү, тажрыйбалар жана өз ара мамилелерди эске алуу менен аныкталып, булардын мекеме жөнүндөгү ой-пикирлери жана көз караштарынын натыйжасында анализделген.

3.6.1. Өнөктөштөрдү аныктоо, классификацияланышы жана приоритеттештирүү

Өнөктөш катары мүнөздөлгөн элементтер, негизинде ички жана сырткы деп экиге бөлүнгөндөн кийин, артыкчылыктануусу, толук же бир бөлүгү катарында квалификацияланып, өнөктөш болуу себептери жана иш жүргүзүү багытына жараша классификацияланган (18-таблица).

18-таблица. Өнөктөштөрдүн классификацияланышы

No	Өнөктөштөр	Өнөктөш-н категориясы		Приоритети	Өнөктөштүктүн сферасы						Иш багыты				
		Ички өнөктөштөр	Сырткы өнөктөштөр		Стратегиялык өнөктөш	Эрежелерди иштеп чыккандар	Тейлөө быгыгы	Негизги өнөк	Жумушчулар	Окуу-тарбия иштери	Илим изилдөө ж-а жакшыртуу	Медицина	Маданият	Жалпы коомдук иш-чаралар	
1	Камкорчулар кеңеши	.	.	Y	x	x	x	x	x	
2	Ректорлук	.	.	Y	x	x	x	x	.	
3	Академиялык бөлүмдөр	.	.	Y	x	x	.	x	x	
4	Административдик бөлүмдөр	.	.	Y	x	.	x	
5	Академиялык кызматкерлер	.	.	Y	°	x	x	x	x	.	
6	Административдик кызматкерлер	.	.	Y	°	x	x	x	
7	Университетте кызмат өтөп кеткен академиялык кызматкерлер	.	.	O	°	x	.	.	x	.	
8	Студенттер	.	.	Y	°	x	x	x	x	.	
9	Белгилүү сааттарда иштеген студенттер	.	.	D	°	x	x	x	x	x	
10	Товар жана тейлөө кызматы боюнча кызматташтык түзүлгөн ишканалар жана жумушчулар	.	.	O	°	x	.	.	x	
11	Пенсионер академиялык кызматкерлер	.	.	O	°	.	.	.	°	x	.	.	x	.	
12	Пенсионер административдик кызматкерлер	.	.	O	°	.	.	.	°	.	.	.	x	.	
13	Бүтүрүүчү	.	.	O	°	.	.	.	°	x	.	.	x	.	
14	Студенттердин үй-бүлөлөрү	.	.	O	°	.	.	.	°	x	.	.	x	.	
15	ТРнын Жогорку окуу жайлары	.	.	Y	x	x	.	x	x	
16	Университет аралык комитеттер	.	.	O	x	x	.	.	x	
17	ТРнын жана КР нынПремьер-министрлиги	.	.	Y	x	x	.	x	x	
18	ТРнын Улуттук билим берүү министрлиги, КРнын Билим берүү жана илим министрлиги	.	.	Y	x	x	.	x	x	
19	ТРнын жана КРнын Финансы министрлиги	.	.	Y	x	
20	ТРнын Өнүгүү министрлиги	.	.	Y	x	
21	ТРнын билим берүү жаатында кредит берүү жана жатакана менен камсыздоо комитети	.	.	O	°	x	.	.	x	x	
22	КРнын Саламаттыкты сактоо министри	.	.	O	°	x	.	.	
23	КРнын Ички иштер министрлиги	.	.	O	°	x	
24	КРнын Жогорку аттестациялык комитети	.	.	Y	x	.	.	.	x	
25	КРнын башка Министрликтери	.	.	O	°	.	.	.	°	x	x	x	x	x	
26	ТРнын жана КРнын соц. фонддору	.	.	Y	x	.	.	
27	Эсептөө палатасы	.	.	Y	x	
28	Мыйзам чыгаруу жана сот бийликтеринин органдары	.	.	Y	°	x	
29	Аскердик бөлүктөр	.	.	D	°	x	
30	Түрк патент институту	.	.	O	x	.	.	x	
31	Түрк аттестациялык комитети	.	.	O	x	.	.	x	
32	Түрк стандарттары институту	.	.	O	x	.	.	x	
33	Түркиянын илимий-техникалык изилдөө комитети (TÜBİTAK)	.	.	O	x	x	.	.	.	
34	Түрк илимдер академиясы (TÜBA)	.	.	O	x	x	.	.	.	
35	ТРнын Студент тандоо жана жайгаштыруу борбору	.	.	D	°	x	.	.	.	x	
36	Бишкек акимияттары	.	.	O	x	
37	Бишкек ички иштер башкармалыгы	.	.	O	x	
38	Бишкек мэриясы	.	.	O	x	
39	Бишкек электр энергиясы	.	.	O	x	
40	Бишкек сууканал тармагы	.	.	O	x	
41	Бишкек телекоммуникация тармагы	.	.	O	x	
42	Жеке менчик мекемелер (банктер, демөөрчүлөр, басмакана, массалык маалымат каражаттары, бейтапканалар)	.	.	O	x	
43	Жумуш берүүчүлөр жана ишканалар	.	.	O	°	.	.	.	°	x	x	.	x	.	
44	Кыргызстандагы университеттер	.	.	Y	°	x	x	.	x	.	
45	Түркиядагы университеттер	.	.	O	°	x	x	.	x	.	
46	Башка чет элдик университеттер	.	.	O	°	.	.	.	°	x	x	.	x	.	
47	Лицей	.	.	O	x	x	.	x	.	
48	Коом	.	.	Y	°	x	.	.	x	.	
49	Өкмөттүк эмес уюмдар	.	.	D	°	.	.	.	°	x	.	.	x	.	

Y- Жогору, O-Орто, D-Төмөн, --Бардыгы, °- Кээ бири

3.6.2. Ички өнөктөштөр

Ички өнөктөштөр-мекемеде иш-чараларды жигердүү аткарган, мекеменин стратегиясы, максат жана мүдөөлөрү боюнча натыйжалуу иш жүргүзгөн кишилер жана бөлүмдөр болуп саналат. Бул алкакта академиялык жана административдик кызматкерлерге, студенттерге сурамжылоо анкетасы жүргүзүлүп, мекеме жөнүндө ички өнөктөштөрдүн ой-пикирлери жана көз караштары аныкталган.

3.6.2.1. Академиялык кызматкерлер

КТМУда жалпысынан 386 академиялык кызматкер эмгектенет. Даярдалган анкеталар бардык академиялык кызматкерлерге таратылып, 252 кызматкер бул анкетаны толтурган. Академиялык кызматкерлерге тиешелүү болуу, физикалык инфраструктуралык мүмкүнчүлүктөр, мекеменин ичиндеги кызматташтыктар, студенттерди мотивациялоо, көмөк көрсөтүү жана шыктандыруу, илим изилдөө инфраструктуралык мүмкүнчүлүктөрү, лекциялык окуу куралдары ж.б. жөнүндө суроолор узатылган. Анкетанын жыйынтыктары 19-таблицада көрсөтүлгөн. Жыйынтыктардын таблицасы – эл аралык деңгээлде публикацияларды даярдоо, публикацияларга көрсөтүлгөн көмөк жана мотивация, студенттердин тил билүү компетентсиздигинен улам сабактарды алуудагы кыйынчылыктары, бюрократиялык процесс, социалдык жана эс алуу жайларынын жетишсиздиги, эл аралык деңгээлде таанылуу сыяктуу темалар орточо упай алып, ал эми мындан сырткаркы темалар жогорку упайга ээ болгон. Жалпылап караганда анкетада орун алган маселелер боюнча канааттануулардын жогорку деңгээлде болгондугу аныкталган.

19-таблица. КТМУнун академиялык кызматкерлеринин иш жерине болгон канааттанууларын аныктоо анкетасынын жыйынтыктары

№	Суроо	Проценттик көрсөткүчү (100 %)				Орточо эсеби
		1	2	3	4	
1	Бул университеттин мүчөсү болгондугума сүйүнөм	0,80	1,20	15,54	82,47	3,80
2	Университеттин физикалык инфраструктурасын жетиштүү деп эсептейм	1,19	6,35	46,43	46,03	3,37
3	Студенттердин билим алуу мотивациясын жетиштүү деп эсептейм	0,80	17,13	58,96	23,11	3,04
4	Университет Кыргызстанда мыкты таанылган жогорку окуу жайы	0,40	15,54	41,83	42,23	3,26
5	Университеттин маданий иш-чараларын жетиштүү деп эсептейм	1,19	7,94	46,03	44,84	3,35
6	Университеттин башка академиялык бөлүмдөрү менен кызматташтык жүргүзөм	1,60	14,80	44,40	39,20	3,21
7	Университеттин академиялык кызматкерлерине эл аралык деңгээлде публикацияларды жана долбоорлорду даярдоо жаатында талап кылынган көмөк көрсөтүлөт	7,20	14,80	50,80	27,20	2,98
8	Университеттин академиялык кызматкерлерине басылмаларды чыгаруу боюнча шыктандырып, көмөк көрсөтүлөт	12,15	21,05	45,34	21,46	2,76
9	Университет дүйнөлүк деңгээлде билим берет	2,01	14,46	59,04	24,50	3,18
10	Лаборатория жана аудиториялар билим берүүнүн талаптарына жооп берет	1,20	19,92	43,82	35,06	3,13
11	Университеттин административдик кызматкерлери академиялык кызматкерлерге жана студенттерге жетиштүү деңгээлде жардам берет	2,39	10,36	51,39	35,86	3,21
12	Жетекчилер биздин көйгөй жана проблемаларыбызга кайдыгер калбайт	2,39	12,35	51,39	33,86	3,17
13	Илим изилдөөлөргө/долбоорлорго көрсөтүлгөн колдоолор жетиштүү деңгээлде	4,78	14,74	54,18	26,29	3,02
14	Кыргыз жана түрк академиялык кызматкерлердин арасында боордоштук жана достук мамилелер түзүлгөн	2,81	15,26	53,82	28,11	3,07
15	Студенттер тил билүү компетентсиздигинен улам сабактарды түшүнүүдө кыйналышат	10,84	27,71	48,19	13,25	2,76
16	Университеттин китепканасы ээ болгон е-булактар муктаждыктарды камсыздайт	2,78	14,68	50,40	32,14	3,12
17	Университеттин илимий иш-чаралары (конгресс, симпозиум сыяктуу) жетиштүү деңгээлде	0,80	12,35	48,21	38,65	3,25
18	Лекция үчүн окуу куралдарын табуу кыйынчылыктарды туудурбайт	3,19	14,74	47,01	35,06	3,14
19	Университеттеги бюрократиялык иштер көптөгөн убакыттымды алат	5,26	25,91	42,11	26,72	2,90
20	Университеттеги социалдык объекттер жана эс алуу жайлары жетиштүү деп эсептейм	6,00	23,20	40,80	30,00	2,95
21	Биздин университет Кыргызстанда сапаттуу билим берген окуу жайы болуп саналат	0,41	8,98	40,41	50,20	3,40
22	Университеттин жетекчилери илимий иш-чараларга колдоо көрсөтөт	2,02	16,94	49,19	31,85	3,39
23	Университет эл аралык аренада жетиштүү деңгээлде таанылган деп эсептейм	5,62	40,16	41,37	12,85	2,61
24	Кыргызстандын социо-экономикалык абалына университеттин салымы бар	1,20	6,77	43,82	48,21	3,39
25	Кыргызстанды жана Түркияны чет элге таанытуу жаатында университеттин салым бар	0,80	9,20	44,00	46,00	3,35
26	Университеттин өнүгүүсү жана сапатын арттыруу үчүн атайын ошол жаатта эмгектене алам	3,20	6,40	46,80	43,60	3,31

3.6.2.2. Административдик кызматкерлер

КТМУда жалпысынан 306 административдик кызматкер эмгектенет. Даярдалган анкеталар бардык административдик кызматкерлерге таратылып, алардын 193ү аталган анкетаны толтурган. Административдик кызматкерлерге тиешелүү болуу, физикалык инфраструктуралык мүмкүнчүлүктөр, маданий иш-чаралар, билим берүү инфраструктурасы, мекеменин ичиндеги кызматташтыктар, бюрократиялык иштер ж.б. жөнүндө суроолор берилген. Бюрократиялык иштердин жыштыгы, академиялык каалоо-тилектердин мотивацияга тийгизген таасири, студенттердин талаптарынын иш алып баруу мотивациясына тийгизген таасири, башкаруунун административдик кызматкерлерге тийгизген таасири жана кызматта жогорулоо сыяктуу маселелер боюнча административдик кызматкерлердин канааттануусу орто деңгээлде болсо, башка маселелер боюнча жогорку деңгээлди көрсөткөн. (20-таблица).

20-таблица. КТМУнун административдик кызматкерлердин иш жерине болгон канааттануусун аныктоо анкетасынын жыйынтыктары

№	Суроо	Пайыздык көрсөткүчү (100 %)				Орточо эсеби
		1	2	3	4	
1	Бул университеттин кызматкери болгондугума сүйүнөм	0,52	1,56	14,58	83,33	3,81
2	Университеттин физикалык инфраструктурасын жетиштүү деп эсептейм	1,05	4,71	33,51	60,73	3,54
3	Университет Кыргызстанда мыкты таанылган жогорку окуу жайы	0,00	11,98	30,21	57,81	3,46
4	Университеттин маданий иш-чараларын жетиштүү деп эсептейм	1,58	7,37	40,53	50,53	3,40
5	Лаборатория жана аудиториялар билим берүүнүн талаптарына жооп берет	0,00	5,26	33,68	61,05	3,56
6	Университеттин академиялык кызматкери административдик кызматкерге ар кандай көмөк көрсөтөт	6,25	18,75	45,83	29,17	2,98
7	Академиялык кызматкерлер менен ар кандай көйгөйлөрүбүздү сүйлөшө алабыз	4,81	21,93	43,85	29,41	2,98
8	Кыргыз жана түрк студенттеринин арасында мыкты достук мамилеси курулган	1,05	12,63	52,63	33,68	3,19
9	Университеттин бюрократиялык иштери мени чарчатат	10,87	35,87	35,33	17,93	2,60
10	Академиялык кызматкерлер көптөгөн керексиз каалоо-тилектери жана сунуштары менен кайрылып иш алып баруу мотивациямды төмөндөтүүдө	20,11	47,62	20,11	12,17	2,24
11	Студенттер көптөгөн керексиз каалоо-тилектери жана сунуштары менен кайрылып иш алып баруу мотивациямды төмөндөтүүдө	21,16	53,44	16,93	8,47	2,13
12	Университеттеги социалдык объекттер жана эс алуу жайларын жетиштүү деп эсептейм	8,56	24,60	31,02	35,83	2,94
13	Университеттин жетекчилиги административдик кызматкерлердин мотивациясына өзгөчө маани берип келет	19,05	24,87	40,21	15,87	2,53
14	Университеттин жетекчилиги административдик кызматкерлердин кызмат ордунан жогорулоосуна өзгөчө маани берип келет	19,15	28,19	30,85	21,81	2,55
15	Биздин университет Кыргызстанда сапаттуу билим берген университет болуп саналат	0,52	8,90	42,41	48,17	3,38
16	Университеттин жетекчилери проблемаларды чечүүдө жардамдашат	5,24	16,75	50,26	27,75	3,01
17	Расмий иштерде мүчүлүштүктөр пайда болгон учурда студенттер бизди түшүнүү менен кабыл алышат	3,70	21,16	53,44	21,69	2,93
18	Расмий иштерде мүчүлүштүктөр пайда болгон учурда академиялык кызматкерлер бизди түшүнүү менен кабыл алышат	4,89	23,37	53,26	18,48	2,85
19	Кыргызстандын социо-экономикалык абалына университеттин салымы бар	1,05	4,21	46,84	47,89	3,42
20	Кыргызстанды жана Түркияны чет элге таанытуу жаатында университеттин салымы бар	0,53	5,26	39,47	54,74	3,48

3.6.2.3. Студенттер

КТМУда 2 жылдык кесиптик жана 4 жылдык адистик бакалавр программасында жалпысынан 4935 студент билим алат. Анкета университеттин студенттеринин бардыгынын ойлорун камтый турган деңгээлде аныкталган 446 студентке өткөрүлгөн. Аталган анкетада тиешелүү болуу, физикалык инфраструктуралык мүмкүнчүлүктөр, профессордук-окутуучулук курамдын лекция өткөрүү методдору, КТМУнун таанылгандыгы, маданий иш-чаралар, лекция/сабак үчүн окуу-куралдарын табуу кыйынчылыгы, иш табуу мүмкүнчүлүгү ж.б. жөнүндө суроолор узатылган. Студенттердин өзү таандык болгон факультеттен тышкаркы факультеттердин иш-чараларына катышуусу жана тил билүү компетентсиздигинен улам сабактарды түшүнүүдө кыйынчылыктарга дуушар болгонуна нааразычылыктарын билдирип, ал эми башка маселелер боюнча ыраазычылыктарын билдирген (21-таблица).

21-таблица. КТМУнун студенттеринин университетке жана окуу жайдын көрсөткөн кызматтарына болгон канааттануусун аныктоо анкетасынын жыйынтыктары

№	Суроо	Пайыздык көрсөткүчү (100 %)				Орточо эсеби
		1	2	3	4	
1	Бул университеттин студенти болгондугума сүйүнөм	3,40	7,71	34,24	54,65	3,40
2	Университеттин физикалык инфраструктурасын жетиштүү деп эсептейм	3,83	12,84	49,32	34,01	3,14
3	Окутуучулардын сабак өткөрүү методун жактырам	5,86	23,20	53,60	17,34	2,82
4	Университет Кыргызстанда таанылган мыкты жогорку окуу жайы	2,02	11,46	38,88	47,64	3,32
5	Университеттин маданий иш-чараларын жетиштүү деп эсептейм	6,80	18,82	44,67	29,71	2,97
6	Университетте өзүмдүн факультетимден башка факультеттердин иш-чараларына катышам	25,73	33,41	30,47	10,38	2,26
7	Университет дүйнөлүк деңгээлде билим берет	7,92	25,11	51,58	15,38	2,75
8	Лаборатория жана аудиториялар талаптарга жооп берет	5,61	11,88	48,43	34,08	3,11
9	Университеттин административдик кызматкери студенттерге керек болгон жардам жана көмөк көрсөтөт	7,69	19,91	50,23	22,17	2,87
10	Жетекчилик биздин көйгөйлөрүбүз менен тыгыз байланышта болуп, алектенип келет	7,87	22,02	44,49	25,62	2,88
11	Окутуучулар бизге керек болгон академиялык кеңеш жана жардам кызматтарын берет	6,09	13,77	49,66	30,47	3,05
12	Кыргыз жана түрк студенттеринин арасында мыкты достук мамилеси түзүлгөн	7,90	23,93	50,11	18,06	2,78
13	Тил билүү компетентсиздигинен улам сабактарды алууда кыйынчылыктарга дуушар болом	25,11	33,71	30,54	10,63	2,27
14	Сабактардын окуу-куралдарын табууда кыйналам	16,70	37,47	30,02	15,80	2,45
15	Сабактардын программасын жана сабактар үчүн аныкталган сааттарды жактырам	13,15	28,12	44,44	14,29	2,60
16	Университеттин социалдык объекттери менен эс алуу жайларын жетиштүү деп эсептейм	10,45	25,45	41,82	22,27	2,76
17	Биздин университет Кыргызстанда сапаттуу билим берген окуу жайы болуп саналат	5,66	16,29	43,67	34,39	3,07
18	Университеттин жетекчилиги көйгөйлөрдү жана маселелерди чечүүдө жардамдашат	7,71	25,17	50,34	16,78	2,76
19	Университетти аяктагандан кийин, оңой эле өзүмө иш таба алаарыма ишенем	10,36	33,56	41,22	14,86	2,61
20	Университеттин стипендия берүү жана жатакана менен камсыздоо кызматы жетиштүү деңгээлде	17,34	26,35	35,59	20,72	2,60
21	Кыргызстандын социо-экономикалык абалына университеттин салымы бар	3,64	15,68	57,27	23,41	3,00
22	Кыргызстанды жана Түркияны чет элге таанытуу жаатында университеттин салымы бар	2,48	14,67	55,98	26,86	3,07
23	Университетте кыргыз жана түрк тилинен сырткары башка тилдерде да билим берилүүсүн колдойм	3,85	4,52	22,62	69,00	3,57
24	Университеттин китепканасындагы булактар жетиштүү	8,54	25,17	44,04	22,25	2,80
25	Университеттин китепканасында натыйжалуу жана жетишээрлик деңгээлде иштөө чөйрөсү түзүлгөн	4,52	14,93	43,67	36,88	3,13
26	Университеттин китепканасынын е-булактарын натыйжалуу түрдө колдоном	11,24	26,97	41,57	20,22	2,71
27	Сабактарда тажрыйба жүргүзүү, үй тапшырма жана долбоорлор абдан көп санда деп ойлойм	13,03	40,90	33,26	12,81	2,46
28	Сынактардын мазмуну жана жыйынтыктары объективдүү түрдө өлчөнүп, бааланат деп ойлой	10,18	18,55	52,49	18,78	2,80
29	Окуу программаларында милдеттүү орток сабактар көп санда деп ойлойм	7,88	35,14	35,36	21,62	2,71

3.6.3. Сырткы өнөктөштөр

Сырткы өнөктөштөр, окуу-тарбия, илим изилдөө жана өнүктүрүү, ден-соолук, маданият, жалпы коомдук иш-чаралар жана алынган товар жана кызмат көрсөтүү сыяктуу факторлордун негизинде каралып чыккан (18-таблица).

3.7. Университеттин ички абалына жалпы баа берүү

Мекеменин ички абалына жалпы баа берүү үчүн 2011-жылы жасалган стратегиялык планда ички өнөктөштөр менен төмөндө 10 негизги аталыштан жана 122 пункттан турган анкета колдонулган. Ошол эле анкета 2016-жылдагы стратегиялык план үчүн кайрадан колдонулуп уюмубуздун ичинде баа берилип, жыйынтыктары 2011- жылдын жыйынтыктары менен салыштырылып чыкты.

- Кирешелер (Булактар жана мамилелер);
- Институционалдык өзгөчөлүктөрү ;
- Билим берүү процесси;
- Илимий-изилдөө жана конструктордук тажрыйба жүргүзүү (жаңычылдыктарды жаратуу) процесси;
- Практика жана кызмат көрсөтүү процесси;
- Административдик жана колдоо көрсөтүү процесстери;
- Структуралык башкаруу өзгөчөлүктөрү;
- Жүрүм-турумдук башкаруу өзгөчөлүктөрү;
- Натыйжа / жыйынтыктарга баа берүү
- Жогорку окуу жайы миссиясын ишке ашыруудагы жетишкендиктери

Ар бир баалоо темасы үчүн жооп берүүчүдөн 5 упайлык Ликерт өлчөмүнө жараша жооптор алынды жана алынган жооптордун мааниси жана упайы:

1. Эң төмөнкү деңгээл: 1 упай
2. Төмөнкү деңгээл: 2 упай
3. Орто деңгээл: 3 упай
4. Жогорку деңгээл : 4 упай
5. Эң жогорку деңгээл: 5 упай менен өлчөнөт.

2011-жылы бардык академиялык жана административдик кызматкерлерге карата даярдалган анкета жүргүзүлгөн жана ошол эле анкеталар 2016-жылдын февраль айында кайрадан өткөрүлүп, 2011-жылдагы жыйынтыктар менен салыштырылган.

3.7.1. Кирешелер (Булактар жана байланыштар)

22-таблицага карата анализ жүргүзүлгөндө кирешеге таандык пункттарда упайлар орточо эсеп менен каралып, 2016-жылкы упай берүүдө 2011-жылга салыштырганда 0,32ге өсүү байкалган. Бул жыйынтык киреше, булак жана байланыштар боюнча өтө маанилүү жана кадыресе жылыштардын болгондугун айгинелейт.

22-таблица. Киреше жана киргендерге (Булак жана байланыштарга) баа берүү боюнча анкета жыйынтыктары

	А	Б	В	Г	Д	Е	Ё	Ж	З
1 Студенттин өзгөчөлүгү	3,34	3,43	3,35	3,37	3,50	3,50	3,40	3,42	3,40
2 Академиялык кыраткерлердин өзгөчөлүгү	3,78	3,43	4,24	3,82	3,79	3,50	3,20	3,66	3,20
3 Административдик кыраткерлердин өзгөчөлүгү	3,69	3,86	4,00	3,85	3,76	4,50	3,50	3,89	3,50
4 Материалдык булактардын жетиштүүлүгү	3,97	3,86	4,59	4,14	4,16	5,00	3,83	4,24	3,83
5 Маалыматтык технология жана булактардын (компьютер, интернет, байланыш, китеп, басылма ж.б.) жетиштүүлүгү	4,15	4,00	4,00	4,05	4,27	4,00	4,17	4,10	4,17
6 Технологиялардын жетиштүүлүгү	3,92	3,86	4,06	3,95	4,09	3,50	4,17	3,93	4,17
7 Материалдык-техникалык базанын жетиштүүлүгү	4,00	4,00	3,76	3,92	4,00	4,50	4,17	4,07	4,17
8 Сырттан көрсөтүлгөн кызматтардын жетиштүүлүгү	3,62	3,71	3,82	3,72	3,96	4,00	3,50	3,77	3,50
9 Ишкерлер дүйнөсү менен байланыштардын жетиштүүлүгү	3,41	3,86	3,41	3,56	3,64	3,50	3,50	3,55	3,50
10 Коомчулук менен байланыштын жетиштүүлүгү	3,52	3,86	3,82	3,73	3,73	3,50	2,83	3,54	2,83
11 Мамлекеттик ишкана жана мекемелер менен болгон байланыштын жетиштүүлүгү	3,24	4,00	3,47	3,57	3,67	3,00	3,33	3,45	3,33
12 Бүтүрүүчүлөр менен болгон байланыштын жетиштүүлүгү	3,44	3,71	3,82	3,66	3,50	4,00	2,67	3,52	2,67
13 Кыраткерлер менен тийиштүү мамиленин жетиштүүлүгү	3,64	4,00	3,59	3,74	3,57	3,50	3,17	3,58	3,17
14 Студенттер менен болгон мамиленин жетиштүүлүгү	4,01	3,86	3,81	3,89	3,71	3,50	3,33	3,70	3,33
15 Жогорку билим берүү тармагында улуттук байланыштардын жетиштүүлүгү	3,38	3,86	3,88	3,71	3,68	4,00	3,83	3,77	3,83
16 Жогорку билим берүү тармагында эл аралык байланыштардын жетиштүүлүгү	3,27	3,57	3,94	3,59	3,62	4,00	3,17	3,59	3,17

А: Факультеттер, консерватория ж-а жогорку мектеп-н орточо баасы, **Б:** институттардын орточо баасы, **С:** кесиптик жогорку мектептердин орточо баасы, **Д:** академиялык түзүмдөрдүн орточо баасы, **Е:** административдик түзүмдөрдүн орточо баасы, **Ж:** ректорлук түзүмдөрдүн орточо баасы, **З:** университеттин 2016-жыл боюнча орточо баасы, **И:** университеттин 2011-жыл боюнча орточо баасы,

3.7.2. Институционалдык өзгөчөлүк жана артыкчылыктар

23-таблицага карата анализ жасалганда упайлар орточо эсеп менен каралып, 2016-жылкы упай берүүдө 2011-жылга салыштырганда 0,11ге өсүү байкалган. Бул институционалдык өзгөчөлүктөр жана артыкчылыктар боюнча жыйынтык баа өтө маанилүү жана кадыресе жылыштардын болгондугун айгинелейт.

23-таблица. Институционалдык өзгөчөлүк жана артыкчылыктарга баа берүү анкетасынын жыйынтыктары

	A	B	C	D	E	F	G	H	I
1 Студенттердин санынын (факультет, жогорку мектеп, кесиптик жогорку мектеп, магистратура жана докторантура) шайкештиги	3,60	3,43	3,76	3,60	3,57	4,50	4,00	3,81	4,00
2 Окутуучулук курамдын санынын (профессор, доцент, доц. м.а., ага окутуучу, окутуучу, кенже илимий кызматкер, адис) жетиштүүлүгү	3,32	3,00	3,12	3,15	3,66	2,50	3,50	3,18	3,50
3 Административдик кызматкерлердин санын (штаттагы, келишимдик негиздеги) жетиштүүлүгү	3,73	3,29	3,53	3,52	3,67	4,00	3,83	3,67	3,83
4 Кызматкерлердин орточо жашы (академиялык жана административдик кызматкерлердин) жана жетиштүүлүгү	3,78	3,43	4,18	3,79	3,62	4,50	3,50	3,83	3,50
5 Кызматкерлердин аял-эркек болуп бөлүнүшүнө анализ (проф., докт, доц, окутуучу, илим. кызматк, адм. кызматк өзүнчө) жана алардын жетиштүүлүгү	3,73	3,57	3,82	3,71	3,51	4,00	3,67	3,72	3,67
6 Иштегендердин эмгек стажыларынын орточо эсеби (проф., докт, доц, окутуучу, адм. кызматк) жана жетиштүүлүгү	3,83	3,43	4,00	3,75	3,68	4,00	3,67	3,77	3,67
7 Академиялык кызматкерлердин окумуштуулук наамдарынын орточо деңгээли	3,62	3,29	3,88	3,60	3,43	4,00	3,50	3,62	3,50
8 Административдик кызматкерлердин билим деңгээли	3,74	3,33	3,76	3,61	3,66	5,00	3,00	3,75	3,00
9 Академиялык түзүм жана бул түзүмдөрдөгү программалардын саны боюнча (факультет, жогорку мектеп, кесиптик жог. мектеп, магистратура жана докторантура) жетиштүүлүгү	3,70	3,14	3,88	3,58	3,76	4,00	3,67	3,69	3,67
10 Окуу жайдын басымдуу академиялык тармагы/тармактары жана жетиштүүлүгү	3,75	3,00	3,65	3,47	3,69	3,50	3,83	3,57	3,83
11 Кампус аянтынын чоңдугу (м ²), материалдык-техникалык базасы жана жетиштүүлүгү	4,58	4,14	4,59	4,44	4,12	4,50	4,67	4,43	4,67
12 Жалпы жабык аянттын чоңдугу (м ²), материалдык-техникалык базасы жана жетиштүүлүгү	4,39	3,71	4,24	4,11	4,15	4,50	4,33	4,22	4,33
13 Билим берүү, окуу тарбия жана илимий изилдөөгө бөлүнгөн аянттын чоңдугу (м ²), материалдык-техникалык базасы жана жетиштүүлүгү	4,11	3,57	4,29	3,99	4,00	4,00	4,20	4,03	4,20
14 Социалдык ж.б. тейлөө кызмат тармагынын аянтынын чоңдугу (м ²), материалдык-техникалык базасы жана жетиштүүлүгү	3,96	4,00	4,13	4,03	3,91	3,00	4,00	3,83	4,00

A: Факультеттер, консерватория ж-а жогорку мектеп-н орточо баасы, **B:** институттардын орточо баасы, **C:** кесиптик жог мектептердин орточо баасы, **D:** академиялык түзүмдөрдүн орточо баасы, **E:** административдик түзүмдөрдүн орточо баасы, **F:** ректорлук түзүмдөрдүн орточо баасы, **G:** университеттин 2016-жыл боюнча орточо баасы, **H:** университеттин 2011-жыл боюнча орточо баасы,

3.7.3. Билим берүү жана окуу-тарбия процесси

24-таблицага карата анализ жасалганда, билим берүү жана окуу-тарбия процессине баа берүүдө упайлардын орточо эсебин чыгаруу менен каралып, 2016-жылкы упайлардын орточо эсеби менен 2011-жылга салыштырганда 0,35ке жогорулоо байкалган. Бул билим берүү жана окуу-тарбия процессинин жыйынтык бааланышы өзгөчө маанилүү жана шайкеш келет деп саналат.

24-таблица. Окуу-тарбия жана билим берүү процессине баа берүү боюнча анкета жыйынтыгы

	A	B	C	D	E	F	G	H	I
1 Программалардын улуттук жана айлана-чөйрөнүн талаптарына туура келүүсү	3,80	3,14	4,00	3,65	3,59	2,50	3,50	3,42	3,50
2 Программалардын билим берүү максатына шайкештиги	3,89	3,14	4,12	3,72	3,62	2,50	3,67	3,49	3,67
3 Программанын алкагы жана сапатынын (сабактардын ар түрдүүлүгү, сабак жүгү жана айкалыштык боюнча) шайкештиги	3,89	3,43	4,00	3,77	3,52	3,00	3,17	3,50	3,17
4 Программалардын түшүнүктүүлүгү жана максаттардын айкындыгы	3,94	3,57	4,12	3,88	3,59	4,50	3,17	3,81	3,17
5 Программалардын бүтүндүгү жана үзгүлтүксүздүгү боюнча шайкештиги	3,91	3,57	4,18	3,88	3,54	4,50	3,17	3,81	3,17
6 Программанын жыйынтыгынын эффективдүүлүгүндөгү (программанын жыйынтыгында жетүүгө мүмкүн сапаттар) шайкештик	3,84	3,29	4,24	3,79	3,47	4,00	3,50	3,72	3,50
7 Программалык булактардын (окутуучу, лекция ж.б) шайкештиги	3,80	3,29	3,94	3,68	3,49	3,00	3,33	3,48	3,33
8 Программалардын башка программалар менен өз ара мамилесинин шайкештиги	3,63	3,57	3,71	3,63	3,50	3,50	3,33	3,54	3,33
9 Студенттерге көрсөтүлгөн кеңеш берүү/жетекчилик кылуу кызматтарынын шайкештиги	3,77	3,57	4,00	3,78	3,51	3,50	3,33	3,61	3,33
10 Мүмкүнчүлүгү чектелген студенттерге карата көрсөтүлгө билим берүү кызматынын шайкештиги	3,28	3,43	4,06	3,59	3,31	3,00	3,33	3,40	3,33
11 Студент алмашуу процедурасы жана ишке ашыруу элементтеринин (сынак, тапшырма, долбоор ж.б.) шайкештиги	4,04	3,29	4,29	3,87	3,75	3,50	3,50	3,73	3,50
12 Жаңы студенттерди программаларга даярдоо процедурасы жана ишке ашыруу шайкештиги	3,69	3,43	3,94	3,69	3,59	2,50	3,83	3,50	3,83
13 Студенттерге сунушталган билим берүүнүн таасирдүүлүгүн арттыра турган кызмат көрсөтүүлөрдүн (чет тили, IT технологиясы жана компьютердик жабдуу ж.б) шайкештиги	3,87	3,43	4,24	3,84	3,81	3,00	3,50	3,64	3,50
14 Программалардын тийиштүү улуттук жана эл аралык деңгээлдеги программалар менен шайкештиги	3,63	3,57	4,18	3,79	3,65	3,00	3,67	3,61	3,67
15 Эл аралык студент алмашуу программасына студенттердин катышуусу	3,74	3,71	4,12	3,86	3,71	2,50	3,00	3,46	3,00

A: Факультеттер, консерватория ж-а жогорку мектеп-н орточо баасы, **B:** институттардын орточо баасы, **C:** кесиптик жогорку мектептердин орточо баасы, **D:** академиялык түзүмдөрдүн орточо баасы, **E:** административдик түзүмдөрдүн орточо баасы, **F:** ректорлук түзүмдөрдүн орточо баасы, **G:** университеттин 2016-жыл боюнча орточо баасы, **H:** университеттин 2011-жыл боюнча орточо баасы,

3.7.4. Илимий-изилдөө жана конструктордук тажрыйба жүргүзүү процесстери

25-таблицага карата анализ жүргүзүүдө, илимий-изилдөө жана конструктордук тажрыйба жүргүзүү процесстерине баа берүүдө упайлардын орточо эсебин чыгаруу менен каралып, 2016-жылкы упайлардын орточо эсеби 2011-жылга салыштырганда 0,05ке жогорулагандыгы байкалган. Бул билим илимий-изилдөө жана конструктордук тажрыйба жүргүзүү процесстеринин жыйынтык бааланышы өзгөчө маанилүү жана шайкеш келет деп саналат.

25-таблица. Илимий-изилдөө жана конструктордук тажрыйба жүргүзүү процесстерине баа берүү боюнча анкета жыйынтыктары

	A	B	C	D	E	F	G	H	I
1 Илимий-изилдөө жана конструктордук тажрыйба жүргүзүү иш-чараларынын улуттук жана экологиялык талаптарга шайкештиги	3,47	3,29	3,53	3,43	3,48	3,00	3,33	3,35	3,33
2 Илимий-изилдөө жана конструктордук тажрыйба жүргүзүү мүмкүнчүлүктөрү жана булактарынын жетиштүүлүгү	3,55	3,71	3,24	3,50	3,51	3,00	3,50	3,42	3,50
3 Илимий-изилдөө жана конструктордук тажрыйба жүргүзүү иштеринин деңгээлинин шайкештиги	3,30	3,57	3,35	3,41	3,42	3,00	4,00	3,44	4,00
4 Илимий-изилдөө жана конструктордук тажрыйба жүргүзүү артыкчылыктарынын айкындыгы	3,33	3,71	3,29	3,44	3,35	2,50	3,67	3,31	3,67
5 Илимий-изилдөө жана конструктордук тажрыйба жүргүзүү иш-чараларынын бүтүндүгү жана үзгүлтүксүздүгү	3,31	3,71	3,35	3,46	3,39	3,00	3,60	3,40	3,60
6 Илимий-изилдөө жана конструктордук тажрыйба жүргүзүү иш-чараларынын дисциплиналар арасында жүргүзүлүшү жетиштүүлүгү	3,20	3,14	3,53	3,29	3,31	3,00	3,00	3,20	3,00
7 Эл аралык илимий-изилдөө жана конструктордук тажрыйба жүргүзүү иш-чараларынын жетиштүүлүгү	3,09	3,14	3,29	3,18	3,29	3,00	3,50	3,22	3,50
8 Илимий-изилдөө жана конструктордук тажрыйба жүргүзүү иш-чараларына академиялык кызматкерлердин катышууларынын жетиштүүлүгү	3,04	3,29	3,18	3,17	3,30	2,50	3,50	3,13	3,50
9 Илим изилдөөнү бекемдеген жана колдогон каражаттардын жетиштүүлүгү	3,11	3,00	3,29	3,14	3,43	2,50	3,75	3,18	3,75
10 Илимий-изилдөө жана конструктордук тажрыйба жүргүзүү иштеринин мурдагылар менен шайкештиги	3,22	3,14	3,41	3,26	3,32	3,00	3,00	3,18	3,00
11 Илимий-изилдөө жана конструктордук тажрыйба жүргүзүү иштеринин максатына жетип, жетпөөдөгү көрсөткүчү	3,16	3,57	3,47	3,40	3,27	2,50	3,25	3,20	3,25
12 Илимий-изилдөө жана конструктордук тажрыйба жүргүзүү иш-чаралары менен билим берүү жана окуу-тарбия иштеринин өз ара байланышынын жетиштүүлүгү	3,25	3,71	3,35	3,44	3,30	3,00	3,00	3,27	3,00
13 Илимий-изилдөө жана конструктордук тажрыйба жүргүзүү боюнча жыйынтыктарды жарыялоо жана бөлүшүүдөгү жол, чөйрө жана механизмдердин жетиштүүлүгү	3,20	3,14	3,24	3,19	3,27	3,00	3,25	3,18	3,25
14 Илимий-изилдөө жана конструктордук тажрыйба жүргүзүү иш-чараларын уюштуруу жана жүргүзүүдө өнөктөштөр менен (индустрия, мамлекеттик уюм, ишкана, жарандык коом ж.б) түзүлгөн структуралык байланыштардын жетиштүүлүгү	3,06	3,14	3,24	3,15	3,19	3,00	3,25	3,15	3,25
15 Илимий-изилдөө жана конструктордук тажрыйба жүргүзүү жыйынтыктарынын коомчулуктун пайдасына өтүүсүнүн жетиштүүлүгү	3,11	3,14	3,00	3,08	3,23	2,50	3,00	3,00	3,00
16 Илимий-изилдөө жана конструктордук тажрыйба жүргүзүү жыйынтыктарынын уюм/мекеменин пайдасына (экономикалык, абройлук ж.б. жактан) өтүшү	3,11	3,43	3,12	3,22	3,27	3,00	2,75	3,11	2,75

A: Факультеттер, консерватория жана жогорку мектеп-н орточо баасы, **B:** институттардын орточо баасы, **C:** кесиптик жогорку мектептердин орточо баасы, **D:** академиялык түзүмдөрдүн орточо баасы, **E:** административдик түзүмдөрдүн орточо баасы, **F:** ректорлук түзүмдөрдүн орточо баасы, **G:** университеттин 2016-жыл боюнча орточо баасы, **H:** университеттин 2011-жыл боюнча орточо баасы,

3.7.5. Тажрыйба жүргүзүү жана кызмат көрсөтүү процесси

26-таблицага карата анализ жасоодо, тажрыйба жүргүзүү жана кызмат көрсөтүү процессине баа берүүдө упайлардын орточо эсебин чыгаруу менен каралып, 2016-жылкы упайлардын орточо эсеби менен 2011-жылга салыштырганда 0,48ге жогорулоо байкалган. Бул тажрыйба жүргүзүү жана кызмат көрсөтүү процессинин жыйынтык бааланышы өзгөчө маанилүү жана шайкеш келет деп саналат.

26-таблица. Тажрыйба жүргүзүү жана кызмат көрсөтүү процессине баа берүү боюнча анкета жыйынтыктары

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	
1	Тажрыйба жүргүзүү жана кызмат көрсөтүү иш-чараларынын улуттук жана экологиялык талаптарга шайкештиги	3,54	3,43	3,76	3,58	3,46	4,00	2,75	3,49	2,75
2	Тажрыйба жүргүзүү жана кызмат көрсөтүү мүмкүнчүлүктөрү жана булактарынын жетиштүүлүгү	3,65	3,57	3,82	3,68	3,72	3,50	3,00	3,54	3,00
3	Тажрыйба жүргүзүү жана кызмат көрсөтүү деңгээлинин шайкештиги	3,54	3,43	4,12	3,69	3,65	4,00	3,25	3,66	3,25
4	Тажрыйба жүргүзүү жана кызмат көрсөтүү артыкчылыктарынын айкындыгы	3,49	3,57	4,06	3,71	3,48	4,00	3,00	3,60	3,00
5	Тажрыйба жүргүзүү жана кызмат көрсөтүү иш-чараларынын дисциплиналар арасында жүргүзүлүшүнүн бүтүндүгү жана үзгүлтүксүздүгү	3,38	3,71	3,94	3,68	3,43	3,50	3,25	3,54	3,25
6	Эл аралык тажрыйба жүргүзүү жана кызмат көрсөтүү иш-чараларынын шайкештиги	3,42	3,86	3,71	3,66	3,40	4,00	2,50	3,48	2,50
7	Тажрыйба жүргүзүү жана кызмат көрсөтүү иш-аракеттерине маани берүү менен колдогон каражаттардын жетиштүүлүгү	3,51	3,71	3,82	3,68	3,49	4,00	3,33	3,64	3,33
8	Тажрыйба жүргүзүү жана кызмат көрсөтүү иш-аракеттеринин максатына жетип-жетпөөдөгү көрсөткүчү	3,34	3,71	3,88	3,65	3,36	3,50	3,00	3,47	3,00
9	Билим берүү жана окуу тарбия иштери менен тажрыйба жүргүзүү жана кызмат көрсөтүү иш-аракеттеринин ортосундагы байланыштын жетиштүүлүгү	3,45	3,43	3,71	3,53	3,38	4,00	2,75	3,45	2,75
10	Илимий изилдөө жана конструктордук изилдөө иш-аракеттери менен тажрыйба жүргүзүү жана кызмат көрсөтүү иш-аракеттеринин ортосундагы байланыштын жетиштүүлүгү	3,27	3,43	3,53	3,41	3,32	3,50	2,50	3,26	2,50
11	Тажрыйба жүргүзүү жана кызмат көрсөтүү иш-аракеттерин жүргүзүү боюнча жыйынтыктарды жарыялоо жана бөлүшүүдөгү жол, чөйрө жана механизмдердин жетиштүүлүгү	3,31	3,43	3,82	3,52	3,41	4,00	3,25	3,54	3,25
12	Тажрыйба жүргүзүү жана кызмат көрсөтүү иш-аракеттерин уюштуруу жана жүргүзүүдө өнөктөштөр (индустрия, мамлекеттик уюм, ишкана, жарандык коом ж.б) менен түзүлгөн структуралык байланыштын жетиштүүлүгү	3,21	3,57	3,59	3,46	3,32	4,00	3,25	3,49	3,25
13	Өмүр бою үйрөнүү иш-аракеттеринин жетиштүүлүгү	3,42	3,14	3,82	3,46	3,57	3,50	3,25	3,45	3,25
14	Коомчулукка багытталган маалымат жана агартуу иш-аракеттеринин шайкештиги	3,37	3,57	3,88	3,61	3,48	3,50	3,00	3,47	3,00
15	Коомчулукка багытталган маданий, спорттук иш-аракеттердин шайкештиги	3,52	3,71	3,65	3,63	3,53	3,50	3,00	3,48	3,00
16	Тажрыйба жүргүзүү жана кызмат көрсөтүү иш-аракеттеринин коомчулуктун пайдасына өтүшүндөгү шайкештик	3,40	3,57	3,59	3,52	3,52	3,50	3,50	3,51	3,50
17	Тажрыйба жүргүзүү жана кызмат көрсөтүү жыйынтыктарынын уюм/мекеменин пайдасына (экономикалык, абройлук ж.б. жактан) өтүшү	3,35	3,71	3,53	3,53	3,38	3,50	3,00	3,41	3,00

A: Факультеттер, консерватория жана жогорку мектептердин орточо баасы, **B:** институттардын орточо баасы, **C:** кесиптик жогорку мектептердин орточо баасы, **D:** академиялык түзүмдөрдүн орточо баасы, **E:** административдик түзүмдөрдүн орточо баасы, **F:** ректорлук түзүмдөрдүн орточо баасы, **G:** университеттин 2016-жыл боюнча орточо баасы, **H:** университеттин 2011-жыл боюнча орточо баасы,

3.7.6. Административдик жана колдоо көрсөтүү процесстери

27-таблицага карата анализ жүргүзүүдө, административдик жана колдоо көрсөтүү процесстерине баа берүүдө упайлардын орточо эсебин чыгаруу менен каралып, 2016-жылкы упайлардын орточо эсеби 2011-жылга салыштырганда 0,98ге жогорулагандыгы байкалган. Бул билим берүү жана окуу-тарбия процессинин жыйынтык бааланышы өзгөчө маанилүү жана шайкеш келет деп саналат.

27-таблица. Административдик жана колдоо көрсөтүү процесстерине анализ жасоо боюнча анкета жыйынтыктары

	A	B	C	D	E	F	G	H	I
1 Кадрдык маселелер боюнча кызмат көрсөтүүнүн шайкештиги	3,62	3,71	3,94	3,76	3,57	4,00	2,80	3,61	2,80
2 Техникалык иштердин (тендер, тазалык, байланыш, ж.б) шайкештиги	3,74	4,14	3,65	3,84	3,74	4,00	3,00	3,71	3,00
3 Бюджетке таандык процесс жана кызмат көрсөтүүнүн жетиштүүлүгү	3,72	3,43	4,06	3,74	3,78	4,00	3,20	3,70	3,20
4 Студенттик иштерге таандык академиялык иштердин жетиштүүлүгү	3,86	4,00	4,12	3,99	4,00	4,00	3,00	3,83	3,00
5 Китепкана жана документация иштерине таандык кызмат көрсөтүүнүн жетиштүүлүгү	4,15	4,29	4,12	4,18	4,27	3,50	4,00	4,05	4,00
6 Курулуш жана көрктөндүрүү иштеринин шайкештиги	4,00	4,00	4,06	4,02	4,06	4,00	2,60	3,79	2,60
7 Техникалык колдоо көрсөтүү иштеринин жетиштүүлүгү	3,83	4,00	3,82	3,88	4,03	4,00	2,60	3,71	2,60
8 Студенттердин билим, маданият жана искусство боюнча уюмдарынын жетиштүүлүгү	3,86	3,43	3,82	3,70	3,89	3,00	2,80	3,47	2,80
9 Эл аралык кеңселердеги кызмат көрсөтүүнүн жетиштүүлүгү	3,26	3,29	3,59	3,38	3,56	4,00	2,40	3,35	2,40
10 Студентке карьера пландоо боюнча кызмат көрсөтүүнүн шайкештиги	3,33	3,57	3,35	3,42	3,46	3,50	2,00	3,20	2,00
11 Практика өтүүгө колдоо көрсөтүү кызматынын жетиштүүлүгү	3,58	3,29	3,59	3,48	3,71	4,00	2,00	3,36	2,00
12 Студенттик кеңештерге карата көрсөтүлгөн кызматтардын жетиштүүлүгү	3,65	3,57	4,00	3,74	3,85	4,00	2,60	3,61	2,60

A: Факультеттер, консерватория жана жогорку мектептердин орточо баасы, B: институттардын орточо баасы, C: кесиптик жогорку мектептердин орточо баасы, D: академиялык түзүмдөрдүн орточо баасы, E: административдик түзүмдөрдүн орточо баасы, F: ректорлук түзүмдөрдүн орточо баасы, G: университеттин 2016-жыл боюнча орточо баасы, H: университеттин 2011-жыл боюнча орточо баасы,

3.7.7. Структуралык башкаруу өзгөчөлүктөрү

28-таблицага карата анализ жүргүзүүдө, башкаруу өзгөчөлүктөрүнө (түзүмдүк) баа берүүдө упайлардын орточо эсебин чыгаруу менен каралып, 2016-жылкы упайлардын орточо эсеби 2011-жылга салыштырганда 0,83кө жогорулагандыгы байкалган. Бул башкаруу өзгөчөлүктөрүнүн (түзүмдүк) жыйынтык бааланышы өзгөчө маанилүү жана шайкеш келет деп саналат.

28-таблица. Структуралык башкаруу өзгөчөлүктөрүнө баа берүү боюнча анкета жыйынтыктары

	A	B	C	D	E	F	G	H	I
1 Уюштуруу структурасынын шайкештиги	3,68	3,57	3,82	3,69	3,77	4,00	3,20	3,67	3,20
2 Милдет жана жоопкерчиликтерди бөлүштүрүүнүн айкындыгы	3,60	3,43	3,65	3,56	3,56	4,50	2,60	3,56	2,60
3 Укуктук ыйгарымдардын шайкештиги	3,67	3,43	3,65	3,58	3,50	4,50	2,60	3,56	2,60
4 Стратегиялардын жетиштүүлүгү	3,63	3,29	3,88	3,60	3,56	4,00	2,80	3,53	2,80
5 Чечим чыгаруу процессинин шайкештиги	3,55	3,71	3,94	3,74	3,61	3,50	2,80	3,52	2,80
6 Иш процесстеринин (академиялык жана административдик) жетиштүүлүгү	3,68	3,14	4,06	3,63	3,85	4,00	3,00	3,62	3,00
7 Стратегиялык пландоо жана мониторинг процесстеринин шайкештиги	3,66	3,14	4,12	3,64	3,56	4,00	2,80	3,55	2,80
8 Сапатты арттыруу процесстеринин жетиштүүлүгү	3,61	3,57	4,29	3,83	3,65	3,50	2,60	3,54	2,60
9 Маалыматты башкаруу процессинин жетиштүүлүгү	3,65	4,00	4,06	3,90	3,83	3,50	2,40	3,57	2,40
10 Адам ресурстары булактарынын жетиштүүлүгү	3,52	3,43	4,06	3,67	3,67	4,00	2,20	3,48	2,20
11 Финансылык ресурс процесстеринин жетиштүүлүгү	3,79	3,57	4,06	3,81	3,77	4,00	3,40	3,77	3,40
12 Студенттердин катышуу процессинин жетиштүүлүгү	3,74	3,43	4,00	3,72	3,78	4,00	3,20	3,69	3,20

A: Факультеттер, консерватория жана жогорку мектептердин орточо баасы, B: институттардын орточо баасы, C: кесиптик жогорку мектептердин орточо баасы, D: академиялык түзүмдөрдүн орточо баасы, E: административдик түзүмдөрдүн орточо баасы, F: ректорлук түзүмдөрдүн орточо баасы, G: университеттин 2016-жыл боюнча орточо баасы, H: университеттин 2011-жыл боюнча орточо баасы,

3.7.8. Жүрүм-турумдук башкаруу

29-таблицага карата анализ жүргүзүүдө, жүрүм-турумдук башкарууга баа берүүдө упайлардын орточо эсебин чыгаруу менен каралып, 2016-жылкы упайлардын орточо эсеби 2011-жылга салыштырганда 0,64 жогорулагандыгы байкалган. Бул билим берүү жана жүрүм-турумдук башкаруунун жыйынтык бааланышы өзгөчө маанилүү жана шайкеш келет деп саналат.

29-таблица. Жүрүм-турумдук башкаруу мүмкүнчүлүктөрүн баалоо боюнча сурамжылоонун жыйынтыктары

		A	B	C	D	E	F	G	H	I
1	Орток маданият жана баалуулуктарды бөлүштүрүүдөгү жетиштүүлүк	3,55	3,71	4,00	3,76	3,70	3,50	2,20	3,45	2,20
2	Академиялык кызматкерлердин канааттануусундагы жетиштүүлүк	3,57	3,57	3,81	3,65	3,62	4,00	2,80	3,56	2,80
3	Административдик кызматкерлердин канааттануусундагы жетиштүүлүк	3,57	3,57	3,94	3,69	3,62	4,00	3,25	3,66	3,25
4	Студенттердин канааттануусунун жетиштүүлүк	3,75	3,29	3,69	3,57	3,62	4,00	3,00	3,56	3,00
5	Лидерлик мамиленин жетиштүүлүгү	3,51	3,29	3,81	3,54	3,50	3,50	3,20	3,47	3,20
6	Жетекчи мамилесинин (башкаруу стили, жамаатты жакындан таануу, адамдар ортосундагы мамилелери, ыйгарымдарды бөлүштүрүү ж.б.) жетиштүүлүгү	3,41	3,57	3,94	3,64	3,34	3,50	3,20	3,49	3,20
7	Академиялык кызматкерлердин административдик жана башкаруу өзгөчөлүктөрүнүн жетиштүүлүгү	3,50	3,71	3,94	3,72	3,58	3,00	3,00	3,46	3,00
8	Административдик кызматкерлердин өзгөчөлүктөрүнүн жетиштүүлүгү	3,53	3,86	4,06	3,82	3,73	4,00	3,20	3,73	3,20
9	Кызматкерлер ортосундагы иш биримдиги чөйрөсүнүн жетиштүүлүгү	3,56	3,57	4,50	3,88	3,69	4,00	2,20	3,59	2,20
10	Иш чөйрөсүндөгү достук мамилелердин жана социалдык чөйрөнүн жетиштүүлүгү	3,70	3,57	4,19	3,82	3,77	2,50	2,80	3,42	2,80

A: Факультеттер, консерватория жана жогорку мектептердин орточо баасы, **B:** институттардын орточо баасы, **C:** кесиптик жогорку мектептердин орточо баасы, **D:** академиялык түзүмдөрдүн орточо баасы, **E:** административдик түзүмдөрдүн орточо баасы, **F:** ректорлук түзүмдөрдүн орточо баасы, **G:** университеттин 2016-жыл боюнча орточо баасы, **H:** университеттин 2011-жыл боюнча орточо баасы,

3.7.9. Чыгаша/ жыйынтыктар

30-таблицага карата анализ жүргүзүүдө, чыгаша/ жыйынтыктарга баа берүүдө упайлардын орточо эсебин чыгаруу менен каралып, 2016-жылкы упайлардын орточо эсеби 2011-жылга салыштырганда 0,71ге жогорулагандыгы байкалган. Бул келип чыккан чыгаша/ жыйынтыктардын бааланышы өзгөчө маанилүү жана шайкеш келет деп саналат.

30-таблица. Чыгаша/ жыйынтыктарына баа берүү боюнча анкета жыйынтыктары

		A	B	C	D	E	F	G	H	I
1	Институционалдык артыкчылыктардагы өзгөрүүлөрдүн шайкеш келүүсү	3,69	3,43	4,13	3,75	3,72	4,00	3,00	3,66	3,00
2	Билим берүү жана окуу-тарбия иштери боюнча жыйынтыктардын шайкеш келүүсү	3,70	3,29	4,13	3,70	3,70	3,50	3,20	3,59	3,20
3	Илим изилдөө жана конструктордук тажрыйба жүргүзүү боюнча жыйынтыктардын шайкеш келүүсү	3,48	3,71	3,50	3,56	3,51	4,00	3,00	3,53	3,00
4	Тажрыйба жүргүзүү жана кызмат көрсөтүү боюнча жыйынтыктардын шайкеш келүүсү	3,54	3,43	3,88	3,62	3,57	3,50	3,00	3,49	3,00
5	Башкаруу иштери боюнча жыйынтыктардын шайкеш келүүсү	3,68	3,57	4,06	3,77	3,66	4,00	2,60	3,59	2,60
6	Башкаруу иштери менен байланыштуу жыйынтыктардын шайкеш келүүсү	3,61	4,00	4,00	3,87	3,69	3,50	2,60	3,57	2,60
7	Коомго байланыштуу жыйынтыктардын шайкеш келүүсү	3,49	3,43	4,19	3,70	3,51	3,50	2,40	3,42	2,40

A: Факультеттер, консерватория жана жогорку мектептердин орточо баасы, **B:** институттардын орточо баасы, **C:** кесиптик жог мектептердин орточо баасы, **D:** академиялык түзүмдөрдүн орточо баасы, **E:** административдик түзүмдөрдүн орточо баасы, **F:** ректорлук түзүмдөрдүн орточо баасы, **G:** университеттин 2016-жыл боюнча орточо баасы, **H:** университеттин 2011-жыл боюнча орточо баасы,

3.7.10. Жогорку окуу жайы миссиясын аткара билүүдөгү жетишкендиктери

31-таблицага карата анализ жүргүзүүдө, университетибиздин жогорку окуу жайы миссиясын аткара билүүдөгү жетишкендиктерин баалоо упайлардын орточо эсеби аркылуу чыгарылды жана 2016-жылкы упайлардын орточо эсеби 2011-жылга салыштырганда 0,89га өсүү байкалган. Бул жыйынтык университетибиздин жогорку окуу жайы миссиясын аткара билүүдөгү жетишкендиктерине баа берүүдө өзгөчө маанилүү жана талаптарга шайкеш келет деп саналат.

31-таблица. Жогорку окуу жайы миссиясын аткара билүүдөгү жетишкендиктерине баа берүү боюнча анкета жыйынтыктары

		A	B	C	D	E	F	G	H	I
1	Дүйнөлүк деңгээлдеги ЖОЖ болуу миссиясына шайкеш келүүсү	3,67	4,00	4,06	3,91	3,75	3,50	2,50	3,58	2,50
2	Улуттук ЖОЖ болуу миссиясына шайкеш келүүсү	4,20	3,57	4,63	4,13	3,92	4,00	3,00	3,89	3,00
3	Өз миссиясына шайкеш келүүсү	4,02	4,00	4,19	4,07	4,00	4,00	3,20	3,90	3,20

A: Факультеттер, консерватория жана жогорку мектептердин орточо баасы, B: институттардын орточо баасы, C: кесиптик жог мектептердин орточо баасы, D: академиялык түзүмдөрдүн орточо баасы, E: административдик түзүмдөрдүн орточо баасы, F: ректорлук түзүмдөрдүн орточо баасы, G: университеттин 2016-жыл боюнча орточо баасы, H: университеттин 2011-жыл боюнча орточо баасы,

3.8. Сырткы чөйрөгө анализ

КТМУнун жогорку билим берүү тармагындагы өнүгүүлөр, бүтүрүүчүлөр, коомчулук, өндүрүш, ишкерлер дүйнөсү жана социалдык уюмдар, билим берүү технологиялары, мыйзам ченемдери, аймактын экономикалык жана соода өнүгүүсүндөгү табылгалар төмөндөгүдөй аныкталган.

3.8.1. Жогорку билим берүү тармагында улуттук жана эл аралык деңгээлдеги жетишкендиктер

Эл аралык масштабдагы ар кандай өзгөчөлүктөрдү эске алуу менен жогорку окуу жайлардын ортосунда рейтинг жүгүзүлгөн. Бул рейтингдин жыйынтыгы боюнча КТМУ Кыргызстандагы ЖОЖдор арасында биринчи орунга ээ болгон. Баалоо критерийлери дүйнө боюнча 200 өлкөнүн ичиндеги 9200 университет/колледж арасында жүргүзүлгөн. Улуттук деңгээлдеги лидерлик сапатын дагы да өнүктүрүү максатында Кыргызстанда пилоттук университет катары өлкө ичиндеги жогорку билим берүү системасына өз салымын кошуу үчүн кредиттик система менен катар эле, эл аралык тажрыйбалары менен бөлүшүп, башка жаңычылыктарды киргизүү аракетин жасоодо. Кыргызстан аймагы боюнча эң биринчи кредиттик системада билим берген окуу жай катары 2012-жылдан тарта АКТС – кредиттик система менен бакалавр жана магистратура программалары болгон эки баскычтуу билим берүү моделине расмий түрдө өткөн. Муну менен катар эле, 2011-жылдан тарта университетте колдонула баштаган “Академиялык кызматкерлерге наам берүү жана кызматтык дайындоо” жөнүндөгү айрым критерийлер (эл аралык индекстүү журналдардагы макала) Кыргыз Республикасынын Жогорку Аттестациялоо комиссиясы тарабынан жактырылып, 2017-жылдын 1-январынан тарта Кыргызстанда илимдин кандидатын жактоодо жана доценттик же профессордук наам ыйгарууда колдонула баштаган. Учурда Кыргызстанда билим берүү жөнүндөгү мыйзамдарга өзгөртүүлөрдү киргизүү маселесинде бир топ иштер жүргүзүлүп жатат. жана Болонья процессин аяктагандарга доктордук (PhD) баскычына өтүү боюнча мыйзамдык негиз даярдалууда.

Ошол эле учурда, Кыргызстан боюнча барган сайын маанилүү маселердин бири катары каралган Болонья процесси, АКТС, эл аралык аккредитация, студенттин жеке өзгөчөлүгүнө жараша билим берүү чөйрөсүн түзүү, коомчулуктун пайдасына сунула турган кызмат көрсөтүүлөр, өмүр боюу изденүү жана талбай изденүү борбору болуу, жалпы сапатты башкаруу, улуттук жана эл аралык жогорку билим берүү боюнча уюм, мекеме, мыйзамдуу түзүлгөн жарандык коомдор менен болгон кызматташтыктарды өнүктүрүүгө маани берилген. Алдыга коюлган стратегиялык планга ылайык, аталган иш-аракеттерди мурдагыдан да тездик менен өнүктүрүү максаты коюлган.

3.8.2. Бүтүрүүчүлөр менен жүргүзүлгөн иш-аракеттер

Университеттин бүтүрүүчүлөрү менен болгон байланышты өнүктүрүү боюнча иш-аракеттери “Бүтүрүүчүлөр биримдигинин” ортомчулугу менен иш-аракеттерин социалдык тармактар (Facebook, Twitter, Odnoklassniki, Instagram vs.), e-mail, университеттин интернет баракчасы аркылуу байланыш түзүү улам барган сайын тездик менен жүргүзүлө баштады. 2015-жылдын аягынан баштап, бүтүрүүчүлөрүбүздүн 70%ы менен байланыш түзүлгөн. Биз алган маалыматтарга караганда, бүтүрүүчүлөрүбүз учурда 5 континеттин 32

өлкөсүндө үзүрлүү эмгектенип жатышат. Бүтүрүүчүлөрүбүздүн 51%ы өз адистиги менен, 26%ы адистигинен сырткары иш жүргүзүшүүдө, ал эми 15%ы ЖОЖдон кийинки билим берүү программаларында билимдерин жогорулатып жатышат. Демек, бүтүрүүчүлөрүбүздүн 92% алган билиминин үзүрүн ийгиликүү көрүп, иш рыногунун талаптарына жооп берүү менен, атаандаштыкка туруштук бере алган адам ресурсун түзө алышты. Бүтүрүүчүлөрүбүздүн 4%ы өз алдынча ишкерлик менен алектенүү менен башкаларга жумушчу орундарын түзүүгө жетишишкен. Университеттин бүтүрүүчүлөр менен байланышы, алардын уюмубуздун өнүгүүсүнө кошкон салымын жана күндөминдеги маалыматтарды бүтүрүүчүлөргө жеткирүү максатында 2006-жылы түзүлгөн “Бүтүрүүчүлөр жана кызматкерлер биримдиги” учурда жигердүү иш алып барууда.

3.8.3. Коомдук өнүгүү жана коомчулук менен байланыш

Университетибиз институционалдашуу жана билим берүү сапатын арттыруу жаатындагы иш-аракеттери аталган стратегиялык планды камтыган убакыт ичинде да өз өнүгүсүн уланта берүү максатында студенттерибиздин үй-бүлөлөрү менен болгон байланыштарды улантуу максатында бардык академиялык түзүмдөрдүн алкагында “Үй-бүлөлүк кеңештер” уюму түзүлгөн. Бул кеңештерге карата атайын укуктук жактан “КТМУдагы үй-бүлөлүк кеңештердин иш алпаруу инструкциясы” иштелип чыгып, Окумуштуулар кеңеши тарабынан кабыл алынган. Ар

бир окуу жылында үй-бүлөлүк кеңештердин жыйындары өткөрүлүп, университетти коомчулукка таанытуу иш-чаралары жана байланыштарды жакшыртуу жаатында өз салымдарын кошууда.

Муну менен катар эле, университеттин сырткы өнөктөштөрү болгон мамлекеттик органдар менен - КРнын Президенттик Аппараты, КРнын Премьер-министринин Аппараты, КРнын Тышкы иштер министрлиги, КРнын Билим берүү министрлиги, КРнын Жаштар жана спорт комитети, КРнын маданият жана маалымат министрлиги, Бишкек шаардык мэриясы, Бишкек жана аймактардагы жогорку окуу жайлар, орто мектеп жана лицейлер, Кыргыз теле-радио корпорациясы баш болгон бардык медиа уюмдары менен болгон байланыштар барган сайын жакшырууда. .

3.8.4. Өндүрүш, ишкерлер чөйрөсү, социалдык камсыздоо мекемелери менен болгон байланышты өнүктүрүү

Аталган стратегиялык планды ишке ашыруу учурунда университеттин өндүрүштүк мекемелер менен кызматташтыкты күчөтүү, илим изилдөө жана конструктордук-тажрыйба жүргүзүү иш-аракеттерине өндүрүштүк мекемелер тарабынан баа берүү, ишкерлер дүйнөсүндөгү жаңычылдыктар университеттин алкагында ишке киргизиле турган технопарктердин ишин жүргүзүүгө жана индустрияны катыштыруу аркылуу билим берүү түшүнүгүн киргизүүгө өзгөчө маани берилет.

3.8.5. Билим берүү технологиясындагы өнүгүүлөр

Улуттук жана эл аралык атаандаштыкты арттыруу максатында билим берүү технологиясы жаатында жүрүп жаткан өнүгүү жана жаңычылдыктарга дыкаттык менен көңүл буруу аркылуу, билим берүү кызматынын сапатын көтөрүү менен, мындан да натыйжалуу жана эффективдүү иш жүргүзүү пландаштырылууда. Дистанттык (узактан) билим берүү технологиясын кошо камтыган бул пландаштыруу университет үчүн артыкчылыктуу маселелердин бири катары каралат. Алдыдагы 4 жыл ичинде, тагыраак айтканда, 2021-жылга чейин, азыркы күндө онлайнга өткөрүлгөн орток милдеттүү сабактар жана ЖОЖдон кийинки билим берүү программаларында чектелүү болгон сабактарды кошпогондо, академиялык түзүм жана бөлүмдөр арасындагы орток сабактарды да дистанттык билим берүү технологиясынын жардамы менен жүргүзүүгө карата иш-аракеттер башталды.

3.8.6. Укуктук нормативдер, мамлекеттик мекеме жана уюмдардагы өнүгүүлөр

Жогорку билим берүү тармагындагы мыйзам жана укуктук нормативдердеги айырмачылыктар жана алардын көптүгү университеттин иш-аракеттерине билим берүү жана окуу тарбия процессине, о.э. илимий-изилдөө жана конструктордук тажрыйба жүргүзүү сапатына алда канча таасирин тийгизип жатат. Бул жаатта улуттук баалуулуктардын чегинде коомчулуктун талаптарына жооп берүү үчүн өнүккөн билим берүү системасынын жалпы түшүнүк жана бир бүтүндүгү университетибизде негизделүүсү пландаштырылууда. Ушундан улам, университеттин мамлекеттик, билим берүү мекеме, уюмдар, жарандык коомдор менен биргелеше иш алып баруусунун жыйынтыгында жасалган кадамдарды арттыруу пландаштырылууда.

3.8.7. КТМУнун Кыргызстандын жана жакынкы аймактардын экономикалык жана соода өнүгүүсүнө тийгизген таасири

Университетте Кыргызстан менен катар эле, Орто Азия чөлкөмүнүн экономикалык жана соода өнүгүүсүнө өз салымын кошуу максаттары коюлган. Кыргыз Республикасынын 2015-жылдан тарта Евразия экономикалык биримдигине мүчө болуп киргенден кийин өлкө ичинде экспортко даярдала турган товарлардын дүйнөлүк стандартка жооп берүүсү үчүн университеттин лабораториясында сертификат берүү процедураларын жүргүзүүгө багытталган иш-аракеттер Кыргыз Республикасынын Экономика жана Айыл-чарба министрликтеринде иштелип чыгууда. Бул иш аракеттин ишке ашуусу жана анын коомчулукка билим берүү жана окуу тарбия иштери жаатындагы кошкон салымы менен бирге, бул иш аркылуу коомчулуктун студенттерге сунуштай турган мүмкүнчүлүктөрү, жасала турган иш-аракеттер менен ушул стратегиялык пландын ишке ашуу процесси аркылуу учурда бааланууга тийиш.

3.9. Институционалдык баа берүү SWOT анализ

Кыргыз-Түрк “Манас” университетине SWOT анализ (күчтүү, чабал жактар, мүмкүнчүлүк жана кооптуу жактар) жүргүзүүнүн натыйжасында алынган жыйынтыктар төмөндөгүлөрдү көрсөтөт.

3.9.1. Күчтүү тараптар

- Кампустук университет болуу;
- Өнүккөн материалдык-техникалык базага ээ болуу;
- Студенттерге сунушталган кызмат көрсөтүүнүн түрлөрү;
- Кыргызстан боюнча китепкана жана документация жүргүзүү аркылуу мыктылардын бири болуу;
- Акысыз билим берүү жана студенттерге материалдык көмөк
- Ийкемдүү бюджет
- Нормативдик-укуктук актылардын ийкемдүүлүгү
- Акыйкат жана ачык-айкын башкаруу
- Эки өлкөнүн биргелешкен эл аралык макулдашуулары жана жогорку баскыктагы финансылык жана административдик колдоо көрсөтүүлөр
- Эл аралык масштабда сапаттуу кызматкерлерди ишке алуу
- Болонья процессине айкалышкан окуу программасы
- Программалардын көп түрдүүлүгү
- Дипломдордун эквиваленттүүлүгү
- Стипендиялуу магистратура боюнча билим берүү программасы
- Түрк дүйнөсү жана башка мамлекеттен келе турган студенттер үчүн ачык болуу
- Социалдык жана маданий иш-чаралар
- Дистанттык билим берүү
- Жогорку илимий изилдөө жана тажрыйба жүргүзүү кубаттуулугуна ээ болуу
- Объективдүү сынак өткөрүү жолу менен студент тандап, сынак борборуна ээ болуу
- Өнүккөн спорт комплекстери
- Туруктуу басылып чыгарылуучу илимий журналдардын ээси болуу
- Академиялык, мамлекеттик уюм, мекеме жана жеке секторлор менен болгон кызматташтыктар.

3.9.2. Алсыз тараптар

- Университет ээ болгон эл аралык деңгээлде илимий изилдөө жана тажрыйба жүргүзүү потенциалынын таасирдүү колдонулбагандыгы
- Эки өлкөнүн мыйзам ченемдериндеги айырмачылыктардан улам университеттин иш алып баруусундагы проблемалар
- Университеттин Башкаруу кеңеши жана Окумуштуулар кеңешинин мүчөлөрүн тандоо жана аларды дайындоо мөөнөтүнүн көрсөтүлбөгөндүгү
- Академиялык жана административдик түзүмдөрдө өздөрүнүн сапатты жакшыртуу жаатындагы максаттарынын жетиштүү деңгээлде айкын болбогондугу
- Сапат түшүнүгүнүн аң-сезимде жетиштүү деңгээлде орун алып жайылтыла албай жатышы
- Жүгүртмө капитал жана фонддордун иш алып баруусунун жоктугу
- Тендер жана сатып алуудагы көйгөйлөр
- Штаттык тизмедеги наамдар менен санынын жетишпестиги жана кызматкердин иш жүгүнүн тең салмакта эместиги
- Үч тилде иш кагаздарын жүргүзүүдөгү кыйынчылыктар
- Сабактагы көрсөтмө куралдарды колдонуунун жетишсиздиги жана натыйжасыздыгы
- Социалдык камсыздоонун жетишсиздиги
- Академиялык кызматкерлер менен түзүлгөн келишим 1 (бир) жылдык кыска мөөнөттүк болуусу

- Административдик кызматкерлердин кызматтык жогорулатуу системасынын жетишсиздиги
- Көз карандысыз билим берүү программасын иштеп чыгуу көйгөйү
- Окуу китептери жана мезгилдүү басма сөз менен камсыздоодогу кыйынчылыктар
- ЖОЖдон кийинки билим берүү программаларында билим алган студенттердин санынын жетишсиздиги
- Университеттин изилдөө борборлорундагы материалдык-техникалык базанын жана кадрлардын жетишсиздиги
- Билим берүү жана маданият маселесиндеги таасирге кабылуу жагдайы
- Кыргызстанда доктордук диссертациянын дипломунун эквиваленттүүлүк маселеси

3.9.3. Мүмкүнчүлүктөр

- Улуттук жана эл аралык академиялык, мамлекеттик жана жеке секторлору менен кызматташтык жүргүзүү мүмкүнчүлүгүнүн үзгүлтүксүздүгү
- Алмашуу программалары
- Кыргызстандагы жогорку билим берүү системасынын дүйнөлүк билим берүү системасына карата интеграциялашуу иш-аракеттери
- Сапаттуу бүтүрүүчүлөргө болгон муктаждыктын барган сайын артышы
- Кыргызстан ээ болгон бай табигый потенциалы жана өнүккөн сөтторлору
- Бүтүрүүчүлөрдөн пайдалануу мүмкүнчүлүгү
- Кыргызстанда тил үйрөнө алуу мүмкүнчүлүктөрүнүн көптүгү
- Аймактын демографиялык өзгөчөлүгүнөн улам түрдүү маданияттар түзүлүшүнө ээ болуусундагы коомдук илимдердин изилдөө мүмкүнчүлүктөрү
- Орта Азия аймагында эл аралык долбоорлордун потенциалы
- Бүтүрүүчүлөрдүн иш табуу мүмкүнчүлүгү;
- Өлкө ичинде жана чет өлкөлөрдө практика өтүү мүмкүнчүлүгү;
- Улуттук жана эл аралык мекеме, уюмдардын билим берүү жана илим изилдөө тармагында кеңеш берүү кызматына болгон муктаждык

3.9.4. Алсыз тараптар

- Жогорку билим берүү менен байланышкан иш алып баруудагы эртеңки күндүн белгисиздиги;
- Орто билим берүү сапатынын барган сайын төмөндөшү;
- Кыргызстан жана Түркиядан сырткары өлкөлөрдөн академиялык кызматкерлерди жумушка алуудагы кыйынчылыктар;
- Технология жаатындагы болуп жаткан тынымсыз өзгөрүүлөргө шайкеш келүү кыйынчылыктары;
- Кыргызстандагы мыйзам ченемдеринен улам, өндүрүш, товар жана кызмат менен камсыздоодогу кыйынчылыктар;
- Саламаттык маселесиндеги кыйынчылыктар;
- Укуктук базадагы айырмачылыктар;
- Виза маселери;
- Дүйнөдө болуп жаткан саясий, экономикалык жана социалдык өзгөрүүлөр.

4. УНИВЕРСИТЕТТИН КЕЛЕЧЕГИ

4.1. Миссия, концепция жана негизги баалуулуктар

Университеттин миссиясы Түрк тилдүү жана боордош мамлекеттердин жаш муундарынан баштап, үзгүлтүксүз билим алууга умтулган коомдун бардык катмарларына билим берүү жана орток көз-караштарды иштеп чыгуу максатында өз тармагында мыкты, өзүнө болгон ишеними жогору, орток маданий баалуулуктар алкагында адеп-ахлактык принциптерге жана жалпы дүйнөлүк баалуулуктарга ээ болгон, коомдун алдында жооптуу, заманбап, эл аралык деңгээлде иштей алчу адистерди даярдоо жана түрк цивилизациясы менен дүйнөлүк илимге салым кошуу.

Бул миссиянын алкагындагы максаттарыбыз төмөндөгүлөр:

- Заманбап билим берүү стандарттары жана методдору менен бирге заманбап университетти башкаруу моделин колдонуп, Кыргыз Республикасынын жогорку билим берүү системасы үчүн үлгү болуу жана дүйнө менен интеграциялашууда лидерлик ролду ойноо;
- Заманбап, демократиялык жана секулярдык мамлекет түзүлүшүн колдогон, келечектин талаптарына жооп берген даражадагы билим жана жөндөмдүүлүккө ээ, руханий баалуулуктарын ыйык туткан, эркин жана илимий ой- жүгүртүү жөндөмүнө ээ, кругозору кең жана коом алдында жоопкерчиликтүү, адам укугун коргогон, акылы тунук, дени-карды таза, руханий дүйнөсү бай, тапкыч жана жаратман муунду тарбиялап өстүрүү;
- Түркия Республикасы жана башка өнүккөн мамлекеттердин демократия жана базар экономикасы жаатындагы тажрыйбаларынан пайдалануу аркылуу Кыргыз Республикасынын демократиялаштыруу иш-чараларын жана базар экономикасына өтүү процесстерин чыңдоого салым кошуу;
- Тажрыйба-конструктордук жана технологиялык иштер (AR-GE), публикация жана маалымат технологияларын инвестициялоонун жардамы менен дүйнөлүк илимий адабияттын өнүгүшүнө жана дүйнөдөгү маалыматтын жайылышына өз салымын кошуу;
- Түрк дүйнөсүнүн жаш муундарын улуттук баалуулуктарды сактаган, дүйнөлүк көз-карашка жана баалуулуктарга ээ болгон инсан катары тарбиялап өстүрүү, эл аралык деңгээлде коомчулуктун көрүнүктүү өкүлдөрү катары даярдоо;
- Келечектеги муундарды ар кыл чөйрөдө мыкты жана өзүнө ишенген, ар нерсеге шыктуу, сынчыл ой жүгүртө алган, үзгүлтүксүз өсүп-өнүгүп турган коом менен жуурулушкан, жаратман, демократиялык коомдун эрежелерин сактаган, демилгелүү, тобокелчи, кызматташууга даяр, инсандын көңүлүнө караган, эркин ой жүгүрткөн, чыгармачыл, изилдөөчү, үйрөнүүгө умтулган инсан катары тарбиялоо;
- Коомдук талаптарга ылайык кесиптик, бакалавриат жана жогорку окуу жайдан кийинки (магистратура/ докторантура) билим берүү программалары боюнча адистерди даярдоо, кесиптик жана инсандын жекече өнүгүүгө багытталган кыска мөөнөттүү окутуу программаларын даярдоо жана жүзөгө ашыруу.

Университет өз миссиясын ишке ашыруудагы аныктаган концепциясы:

Университеттин концепциясы — “билим берүү жаатында эл аралык марка болуу аркылуу академиялык эмгектери жана коомго өтөгөн кызматы менен Түрк дүйнөсүнө жана адамзатка салым кошкон эл аралык деңгээлдеги абройлуу жана белгилүү университет” болуу деп аныкталган.

КТМУнун миссиясын жана концепциясын төмөндөгү баалуулуктар түзөт:

- Дүйнөлүк илимий адабиятка жана дүйнөдөгү маалымат алмашууга өз салымын кошуу;
- Түрк цивилизациясынын өнүгүүсүнө салым кошуу;
- Жаңычылдык жана заманбаптык;
- Коомдук жоопкерчилик;
- Тынымсыз өнүгүү.

4.2. Принцип жана негизги максаттар

Университеттин миссиясы жана концепциясына ылайык белгиленген принциптер төмөндөгү багыттарды камтыйт:

- Сапат принциптери;
- Билим берүү жана илим изилдөө;
- Адам ресурстары;
- Коомчулукка кызмат көрсөтүү;
- Экология;
- Таанытуу иш-чаралары.

Университеттин сапат принциби

Университет төмөндөгү сапаттык принциптерди аныктайт:

- Жетекчилик, орток акыл алкагында демилгелүү жана пикир алмашуу аркылуу башкаруу түшүнүгүнүн негизинде иш жүргүзүп, мотивацияны арттыруу жана натыйжалуулукту жогорулатуу максатталат;
- Маалыматтык технологиялардын негизинде кызматкерлерге жана студенттерге тез кызмат сунуу;
- Максаттарды жүзөгө ашырууда ресурстарды жана убакытты эффективдүү жана үнөмдүү колдонуп, пайдаланууга жөндөмдүү болгон конкреттүү натыйжаларга ээ башкаруу системасын өнүктүрүү;
- Мекемеде сунушталган кызматтардан пайдалангандардын канааттануусуна баа берип, арыздарды азайтуу жана канааттанууну жогорулатуу;
- Сапатты башкаруу системасынын шарттарына карата кызмат көрсөтүүнү жана иш-чараларды мезгилдүү түрдө жакшыртуу, сапатты жакшыртууда алдыңкы позицияга ээ болуу жана бул лидерлик позицияны улантуу;

Университеттин билим берүү жана илимий изилдөө принциптери

Университеттин билим берүү жана илим изилдөө жаатында жүргүзгөн иш-чаралары төмөндөгү принциптерди ичине камтыйт:

- Илимий иш-чараларга колдоо көрсөтүү жана профессордук-окутуучулук курамдын заманбап жаңылыктар менен таанышуусуна ылайыктуу чөйрө түзүү;
- Өмүр бою изденүү (үйрөнүү) көндүмүн калыптандыруу жана жайылтуу;
- Замандын, коомдун, бизнес чөйрөсүнүн жана өнүгүүнүн талаптары менен катар дүйнөлүк илимий түшүнүккө ылайык динамикалык түрдө окуу программаларын жаңылоо;
- Университеттин билим берүү иш-чараларын практикалык иш-чаралар менен бирге жүргүзүү;
- Өз адистигинде эң мыкты, эркин ойлонгон, орток маданий баалуулуктарды сыйлаган, коомчулук алдында жооптуу, заманбап жаштарды тарбиялоо;
- Маалыматтык технологияларды билим берүүдө таасирдүү колдонуу методун жайылтуу;
- Технологияга негизделген билим берүү программаларын иштеп чыгуу;
- Студенттин жеке өзгөчөлүгүнө жараша билим берүү чөйрөсүн түзүү;
- Билим берүүдө ийкемдүүлүк түшүнүгүн өздөштүрүү;
- Мезгилдүү түрдө билим берүүнүн сапатын өлчөө.

Адам ресурстары боюнча принциптер

Университеттин адам ресурстары боюнча жүргүзгөн иш-чаралары төмөндөгү принциптерди ичине камтыйт:

- Демилгелүү башкаруу түшүнүгүн калыптандыруу;
- Бардык кызматкерлердин кесиптик жактан жана жеке өнүгүүсү үчүн программаларды уюштуруу жана бул багытта колдоо көрсөтүү;
- Иш орундарын адамдын ден-соолугуна жана эргономикалык шарттарга ылайык түзүү;
- Университеттин бардык кызматкерлерин негизги максаттарга ылайык багыттоо жана мотивациясын жогорулатуу;

- Университеттин миссиясына жана концепциясына ылайык келген инсандарды тандоо жана кесибине ылайык кызмат орундарын берүү;
- Мотивацияны жогорулатуучу коомдук жана маданий иш-чараларды уюштуруу;
- Мекемеде жакын көрүү, ээ болуу жана тийиштүү болуу аң сезимин орнотууга колдоо көрсөтүү;
- Кызматкерлердин иш кызыкчылыгын арттырууга, университеттин көздөгөн максаттарын ишке ашырууга салым кошуу аракетинде жаратмандыкка багытталган иш чөйрөсүн жаратуу жана административдик кызматкерлердин ич ара жылуу мамиледе болушуна көмөкчү болуу;
- Ар бир кызматкердин атуулдук сапаттарына шек келтирбей, алардын укуктарын коргоо жана көзөмөлдөө;
- Кызматкерлердин билимин, жөндөмдүүлүгүн жана тажрыйбасын арттыруучу чөйрө жаратып, билимин тереңдетип, өнүгүүсүнө көмөк көрсөтүү;
- Кызматкерлердин эффективдүү жана натыйжалуу иш алып баруусун камсыздоо;
- Кызматкерлердин ишиндеги жетишкендиктерин татыктуу баалап, аларды кызматтык орундарынан жогорулатып жана сыйлыктар менен сыйлоо;
- Кызматкерлерди тийиштүү жоопкерчиликке, иш дисциплинасына көндүрүү, туура позицияга багыттоо жана жүрүм-турумдарын байкоо, жакшыртуу жана көзөмөлдөө;

Коомчулукка кызмат кылуу боюнча принциптер

Университеттин коомчулукка кызмат кылуу боюнча жүргүзгөн иш-чаралары төмөндөгү принциптерди ичине камтыйт:

- Коомчулукка кызмат кылуу абдан маанилүү иш-чара экендигин ар дайым эске тутуу;
- Алгач жакынкы чөйрөсүнөн баштап, коомдун ар кыл катмарынын талаптарына жооп бере турган жана жашоо шарттарынын сапатын жакшыртуу жаатында иш-чараларды жергиликтүү башкаруу органдары, мыйзамдуу өкмөттүк эмес уюмдар жана кесиптик билим берүү мекемелери менен кызматташтык алкагында жүргүзүп, билим берүү программаларын сунуштоо, орток билим берүү иш-чараларын жүргүзүү, көйгөйлүү маселелерди изилдеп, бул көйгөйлөрдөн чыгуу жолдорун сунуштоо;
- Күнүмдүк маселелерди камтыган жана калктын катышуусуна ылайык даярдалган семинар, симпозиум жана конференцияларды өткөрүп, коомчулукка кеңири маалымат жеткирүүгө салым кошуу;
- Коом тарабынан өткөрүлө турган коомдук-маданий иш-чараларга университет катары катышуу жана көмөк көрсөтүү;
- Ишсиз жана кесипке ээ болбогондорго карата кыска мөөнөттүк кесиптик курстарды уюштуруп, жумушсуздукту кыскартууга салым кошуу;
- Коомдук өнүгүүгө багытталган долбоорлорго конкурс уюштуруп, университетти таанытуу иш-чараларына салым кошуу.

Экологиялык принциптер

- Экология жана маданият аң-сезимин өнүктүрүү, экологиялык иш-чараларга өз ыктыярдуу түрдө тартылган адамдарды топтоо;
- Айлана-чөйрөнү коргоо жана аны өнүктүрүүгө салым кошуу;
- Айлана-чөйрө жаатында илимий иш-чараларды жүргүзүү жана колдоо көрсөтүү;
- Коомдук айлана-чөйрө аң-сезимине салым кошуу;
- Кыргызстандагы, Түркиядагы жана дүйнөдөгү экологиялык уюмдар менен байланыш түзүп, университетке жана Кыргызстанга пайда алып келүү.

Университетти таанытуу принциптери

- Таанытуу жана университет боюнча маалыматтарды жайылтуу иш-чараларын өткөрүү;
- Улуттук жана эл аралык деңгээлдеги илимий жана коомдук иш-чараларга колдоо көрсөтүү;

- Басма сөз жана видео түрүндө ММК менен байланыштарды чыңдоо;
- Университетти таанытуу иш-чараларында интернеттин кенен колдонулуусун камсыз кылуу;
- Коомдук иш-чараларда коомдук баалуулуктарга басым жасоо;
- Мамлекеттик мекеме жана уюмдар менен маалымат алмашуу иш-чараларын жүргүзүү;
- Максаттуу аудиторияны эффективдүү жана натыйжалуу маалымат менен камсыздоо;
- Бардык катмарларга бир жыл бою жапырт таанытуу иш-чараларын жүргүзүү;
- Коом менен байланышка басым жасалган таанытуу иш-чараларын жүргүзүү.

Университеттин негизги максаттары

- Билим берүү жаатында эл аралык марка катары таанымал болуу;
- Сапаттуу кадрларды даярдоо;
- Болонья процессине шайкештик;
- Ички жана тышкы өнөктөштөр менен натыйжалуу жана өнүмдүү кызматташтык түзүү;
- Коомчулукка кызмат кылуу;
- Билим берүүдө ийкемдүүлүк принциби;
- Технологияны негиз кылган билим берүү;
- Үзгүлтүксүз билим берүү;
- Өмүр бою билим алуу (изденүү, үйрөнүү);
- Өзгөрүүлөргө мобилдүүлүк жана тынымсыз өнүгүү;
- Практикалык илим, тажрыйба-конструктордук жана технологиялык иштер (AR-GE);
- Улуттук жана эл аралык жогорку окуу жайларга мүчө болуу, аккредитация боюнча иштерди жүргүзүү;
- Вертикалдуу өнүгүү;
- Материалдык-техникалык базаны бекемдөө;
- Турмуш-тиричилик аймактарын өнүктүрүү;
- Интернационалдаштыруу.

4.3. Стратегиялык максат жана пландар

КТМУнун 2011-2015-жылдар үчүн түзүлгөн стратегиялык планы 21 стратегиядан түзүлсө, 2017-2021 жылдарга карата түзүлгөн план ошол милдет жана максаттарды кошуп, аларды ишке ашырууга багытталган стратегиялардан түзүлдү. Бул багытта жалпы беш негизги максат, максатка жетүүгө негизделген 19 милдет жана ал милдеттерди аткарууну камсыздоочу 74 стратегия жана 158 натыйжалуулуктардын көрсөткүчү, аларды ишке ашырууга жооптуу бөлүм жана түзүмдөр көрсөтүлдү. (Таблица 32, 33, 34).

32-таблица. 2017-2021 КТМУ Стратегиялык максат жана милдеттер боюнча жооптуу бөлүмдөр

СТРАТЕГИЯЛЫК МАКСАТТАР	МИЛДЕТТЕР	ЖООПТУУ БӨЛҮМДӨР
Билим берүүдө эл аралык марка болуу	Жүргүзүлүп жаткан билим берүү программаларын улуттук жана эл аралык норма жана ченемдердин алкагында кайрадан түзүү аркылуу санын жана сапатын арттыруу	Бардык академиялык түзүмдөр Студенттик иштер башкармалыгы
	Эл аралык кызматташтык жана алмашуу программаларын кызуу колдонуу	Бардык академиялык түзүмдөр Студенттик иштер башкармалыгы Тышкы байланыштар бюросу Мевляна координаторлугу
	Чет өлкөдөн келген студенттердин санын жана көп түрдүүлүгүн арттыруу	Бардык академиялык түзүмдөр Студенттик иштер башкармалыгы Тышкы байланыштар бюросу Мевляна координаторлугу
	Билим берүү жана окуу-тарбия процессин жакшыртуу	Бардык академиялык түзүмдөр Студенттик иштер башкармалыгы
Илимий изилдөө иш-аракеттеринин санын жана сапатын арттыруу	Илим изилдөөнүн материалдык-техникалык базасын күчөндүрүү	Бардык академиялык түзүмдөр Илимий изилдөө долбоорлору бөлүмү
	Изилдөөчүлүк жөндөмүн өнүктүрүү жана санын арттыруу	Бардык академиялык түзүмдөр Илимий изилдөө долбоорлору бөлүмү Кадрлар башкармалыгы
	Улуттук жана Эл аралык долбоор, басылма жана илимий иш-чаралардын санын жана сапатын арттыруу	Бардык академиялык түзүмдөр Бардык изилдөө борборлору Илимий изилдөө долбоорлору бөлүмү
Коомчулукка кызмат көрсөтүүгө багытталган иш-аракеттерде тышкы өнөктөштөр менен маалымат жана тажрыйба алмашуу боюнча кызматташтыкты күчөтүү	Өнөктөштөр менен байланыш жана кызматташтык түзүүгө багытталган механизмдерди иштеп чыгуу	Бардык академиялык түзүмдөр ДМС башкармалыгы Өмүр бою изденүү борбору
	Коомчулуктун жашоо деңгээлин арттырууга багытталган илимий, маданий жана социалдык жоопкерчилик боюнча иш-аракеттерди арттыруу	Бардык академиялык түзүмдөр ДМС башкармалыгы Өмүр бою изденүү борбору
	Манас радио жана телевидениесинде берүүлөрдүн сапатын жана коомчулукка багытталган программалардын санын көбөйтүү	Радио-телевидение мүдүрлүгү
	Кыргызстандын өнүгүүсүндө артыкчылыктуу тармактардын өнүгүүсүнө колдоо көрсөтүү	Бардык академиялык түзүмдөр
	Түрк дүйнөсүнүн орток маданияты жаатында коомчулукка багытталган кызмат көрсөтүүлөрдү арттыруу	Бардык академиялык түзүмдөр ДМС башкармалыгы Өмүр бою изденүү борбору
Университеттин эл аралык деңгээлде таанымал болушуна карата иш-аракеттерди күчөтүү	Эл аралык аренада таанымал болуусун арттыруу	Бардык академиялык түзүмдөр Маалыматтык технологиялар башкармалыгы ДМС башкармалыгы Тышкы байланыштар бюросу Өмүр бою изденүү борбору
	Эл аралык байланыштар тармагын өнүктүрүү	Тышкы байланыштар бюросу Кадрлар башкармалыгы
Институттук түзүмүнүн өнүгүүсүн жана туруктуулугун камсыздоо	Сапатты башкаруу жана камсыздоо системасын өнүктүрүү	Бардык академиялык түзүмдөр Бардык административдик түзүмдөр
	Уюмдун иденттүүлүгүн жана маданиятын күчөндүрүү	Бардык академиялык түзүмдөр Бардык административдик түзүмдөр
	Технологияга негизделген башкаруу процессин жакшыртуу	Маалыматтык технологиялар башкармалыгы
	Академиялык жана административдик кызматкерлердин талыкпай изденүүсүн камсыздоо	Бардык академиялык түзүмдөр Өмүр бою изденүү борбору
	Кампус ичиндеги турак-жай жана кызмат көрсөтүүлөрдүн сапатын арттыруу	ДМС башкармалыгы

Университеттин академиялык жана административдик түзүмдөрүнүн катышуусу менен жасалган өнөктөштүк анализи ички жана тышкы чөйрө анализи жана SWOT анализдеринин жыйынтыктарына баа берилип, күчтүү/алсыз тараптары, алдындагы мүмкүнчүлүктөр/кооптуу жагдайлар эске алынуу менен 2017-2021-жылга карата түзүлгөн стратегиялык пландын негизги максат, милдет жана стратегиялары аныкталып, төмөндө берилди: (Таблица 33).

33-таблица. 2017-2021 КТМУ стратегиялык милдет, максат жана стратегиялары

МАКСАТТАР	МИЛДЕТТЕР	СТРАТЕГИЯЛАР
Максат 1: Билим берүүдө эл аралык марка болуу	Милдет 1.1. Жүргүзүлүп жаткан билим берүү программаларын улуттук жана эл аралык норма жана ченемдердин алкагында кайрадан түзүү менен, санын жана сапатын арттыруу	<p>1.1.1. Академиялык түзүм жана программалардын кайрадан түзүлүшү</p> <p>1.1.2. ЖОЖдон кийинки билим берүү программаларын көбөйтүү</p> <p>1.1.3. Глобалдуу атаандаштык чөйрөсүндө артыкчылыкка ээ тармактар боюнча англис / орус тилдеринде ЖОЖдон кийинки билим берүү программаларын ачуу</p> <p>1.1.4. Бакалавр жана ЖОЖдон кийинки билим берүү деңгээлинде вертикалдуу өсүү моделине өтүү менен, магистрант, докторанттардын санын арттыруу</p> <p>1.1.5. Бөлүмдөрдөгү кош адистик жана кошумча адистик ала турган студенттердин санын арттыруу</p> <p>1.1.6. Бөлүм жана программалардын деңгээлинде эл аралык аккредитация иштеринин баштатылмасы</p> <p>1.1.7. Дистанттык билим берүү жолу аркылуу тил үйрөнүүгө өтүү</p> <p>1.1.8. Билим берүү программаларынын дипломдорунун тиркемелерин (EUROPASS CV/Özgeçmiş ve European Language Passport/Avrupa Dil Pasaportu ve Diploma Eki) (Европа тил паспорту жана дипломдорунун тиркемелерине карап) жаңыртуу</p> <p>1.1.9. Европа комиссиясы тарабынан АКТС этикеткасы жана дипломго тиркеме документтерин алуу</p>
	Милдет 1.2. Эл аралык кызматташтык жана алмашуу программаларын кызуу колдонуу	<p>1.2.1. Мевляна алмашуу программасына катышкан студент жана окутуучулардын санын арттыруу</p> <p>1.2.2. ERASMUS Plus, DAAD жана USA Exchange программалары ж.б. эл аралык студент жана окутуучу алмашуу программаларын өнүктүрүү</p> <p>1.2.3. Эл аралык кызматташтык келишими түзүлгөн университеттер менен орток кош диплом программаларын ачуу</p> <p>1.2.4. Эл аралык кызматташтык келишими түзүлгөн университеттерде жайкы жана кышкы мектептерди ачуу</p>
	Максат 1.3. Чет өлкөдөн келген студенттердин санын жана көп түдүүлүгүн арттыруу	<p>1.3.1. Түрк дүйнөсү жана башка өлкөлөрдөгү студенттерге таанытуу иш-чараларын арттыруу</p> <p>1.3.2. Түрк дүйнөсү жана башка өлкөлөрдөн келген студенттердин санын көбөйтүү</p>
	Милдет 1.4. Билим берүү жана окуу-тарбия процессин жакшыртуу	<p>1.4.1. Билим берүү жана окуу тарбия процессин башкаруу системасын өнүктүрүү</p> <p>1.4.2. Студенттер каалаган бөлүмүнө жайгаштырууга багытталган иш-аркеттердин ишке ашуусу</p> <p>1.4.3. Сабактардын маалымат топтомдору жаңырылган вариантта тийиштүү академиялык түзүмдүн интернет баракчасында жарыяланып туруусу</p> <p>1.4.4. Тийиштүү сабактын материалдарынын даярдалышы</p> <p>1.4.5. Тажрыйбаларга жеринде байкоо жүргүзүү үчүн студенттерге илимий жана техникалык изилдөө саякатын уюштуруу</p> <p>1.4.6. Ар бир окуу-жылынын аягында окуу тарбия жана билим берүү иш аракетинин натыйжалуулугуна баа берүү максатында ички жана тышкы өнөктөштөргө анкета жүргүзүү</p> <p>1.4.7. Эл аралык практикаларды уюштуруу мүмкүнчүлүгүн арттыруу</p>
Максат 2: Илимий изилдөө иш-аракеттеринин санын жана сапатын арттыруу	Милдет 2.1. Илим изилдөөнүн материалдык-техникалык базасын күчтөндүрүү	<p>2.1.1. Илимий изилдөө лабораторияларынын материалдык-техникалык базасынын мүмкүнчүлүктөрүн өнүктүрүү жана аккредитация менен камсыздоо</p> <p>2.1.2. Академиялык түзүмдөрдүн изилдөө жаатындагы материалдык-техникалык жактан кемчиликтерин аныктап, мүчүлүштүктөрдү четтетүү</p> <p>2.1.3. Университеттин илимий изилдөө борборун кайрадан түзүп, борбордун негизги жана материалдык-техникалык базасын түзүү жана штаттык кадрларды аныктоо</p> <p>2.1.4. Изилдөө борборлору жана академиялык түзүмдөрдүн негизги изилдөө тармактарын аныктап алуу</p> <p>2.1.5. Университеттин илимий изилдөө долбоорлорун ишке ашыруу боюнча циркулярдын актуалдашуусу</p> <p>2.1.6. Эл аралык конгресстерге катышууга колдоо көрсөтүүнү бир жылда бир жолудан көп кылып кайрадан түзүү</p>
	Милдет 2.2. Изилдөө жөндөмдүүлүктөрүн өстүрүү жана санын арттыруу	<p>2.2.1. Академиялык тил боюнча колдоо көрсөтүү тобун түзүү аркылуу академиялык иш-аракеттерде тил боюнча колдоо көрсөтүү</p>

		<p>2.2.2. Илимий макала жазуу, жарыялоо, изилдөө ыкмалары, долбоорду иштетүүнү башкаруу боюнча окутуу программаларын уюштуруу</p> <p>2.2.3. Бөлүмдөрдүн суроо-талаптарын аныктоо, проф., докт. даярдоо программаларын ишке киргизүү</p> <p>2.2.4. Окутуучу-проф. курамдын эл аралык мезгилдүү журналдарда (SCI, SSCI жана ANCI сыяктуу) жарыяланган макалаларына материалдык көмөк көрсөтүүнү колдоо</p>
	<p>Милдет 2.3. 2.3.1. Улуттук жана эл аралык долбоор, басма сөз жана илимий иш-чаралардын санын, сапатын арттыруу</p>	<p>2.3.1. Улуттук жана эл аралык долбоорлорду колдоого багытталган окутуу курстарын жүргүзүү</p> <p>2.3.2. Дисциплиналар аралык жарыяланган изилдөө долбоорлорун колдоо</p> <p>2.3.3. Индексстүү журналдарда (SCI, SSCI жана ANCI сыяктуу) басылмалардын санын арттыруу</p> <p>2.3.4. Улуттук жана эл аралык конгресс, симпозиум, панел ж.б. илимий иш-чараларды көбөйтүү</p> <p>2.3.5. Өлкөдөгү көйгөйлөрдү чечүүгө көмөк көрсөтө турган сапаттуу долбоорлорду иштеп чыгуу</p>
	<p>Милдет 3.1. Өнөктөштөр менен байланыш жана кызматташтык түзүүгө багытталган механизмдерди өнүктүрүү</p>	<p>3.1.1. Сырткы өнөктөштөр күткөн нерселерге карата анализ жана алардын ишке ашышына багытталган орток анализдерди аныктоо</p> <p>3.1.2. Сырткы өнөктөштөр күткөн нерсе жана алардын мүмкүнчүлүктөрүнө багытталган курс, сертификат тапшыруу программасы, өмүр бою изденүү сыяктуу программаларды ишке ашыруу</p> <p>3.1.3. Бүтүрүүчүлөргө таандык маалыматтык базаны өнүктүрүү</p> <p>3.1.4. Академиялык түзүмдөр өз өз багыттарына кирген тийиштүү жарандык коом жана кесиптик уюмдар арасында кызматташтыкты күчөтүү</p>
<p>Максат 3: Коомчулукка кызмат көрсөтүү иш-чараларына багытталган сырткы өнөктөштөрүбүз менен маалымат жана тажрыйба алмашуу кызматташтыгын күчөтүү</p>	<p>Милдет 3.2. Коомчулуктун жашоо деңгээлин арттырууга багытталган билим берүү, маданий, социалдык жана маданий жоопкерчилик тармактары боюнча иш-аракеттерди өнүктүрүү</p>	<p>3.2.1. Кыргызстанда жумушчу орундарын түзүүгө көмөк көрсөтүү максатында ар кандай тармактар боюнча кол өнөрчүлүк курстарын ачуу</p> <p>3.2.2. Маданият, искусство жана спорттук темаларда коомчулукка ачык концерт, көргөзмө, сүрөт көргөзмөлөрү, фестиваль жана марафон сыяктуу иш-чаралардын пландаштырылып уюштурулушу.</p> <p>3.2.3. Университетте уюштурулган улуттук жана эл аралык уюм, мекемелер менен өнөктөштөрдүн катышуусун арттыруу</p> <p>3.2.4. Кыргызстандын аймагында уюштурулган улуттук жана эл аралык маданият, искусство жана спорттук иш-чараларга университеттин кызматкер жана студенттеринин катышуусун сыйлык менен сыйлоо</p> <p>3.2.5. Студенттик клубдардын коомчулукка багытталган иш-аракеттеринин арттырылып, колдоого алынуусу</p> <p>3.2.6. Карьера күндөрү календарга ылайык түзүлүп, белгиленүүсү</p> <p>3.2.7. Коомчулуктун аз камсыздалган топторуна (жетим, багууга жана кароого муктаж майыптар, улгайган адамдар) карата социалдык жоопкерчилик боюнча иш-аракеттерин жүргүзүү</p>
	<p>Милдет 3.3. Манас радио жана телеканалдарында берүүлөрдүн сапатын жана коомчулукка багытталган программалардын санын арттыруу</p>	<p>3.3.1. Түрк дүйнөсүндөгү радио жана телеканалдарда орток берүүлөрдү жүргүзүү</p> <p>3.3.2. Радио жана телеканалдарда жаштар, жана билим берүүгө багытталган программалардын санын арттыруу</p>
	<p>Милдет 3.4. Кыргызстандын өнүгүүсүндө артыкчылыктуу тармактардын өнүгүүсүнө көмөк көрсөтүү</p>	<p>3.4.1. Туризм, айыл-чарба, мал чарбачылыгы ж.б. өнүгүүдөгү артыкчылыктуу секторлор боюнча академиялык кеңеш жана билим берүү кызматын көрсөтүү</p>
	<p>Милдет 3.5. Түрк дүйнөсүнүн орток маданияты жаатында коомчулукка багытталган кызмат көрсөтүүнү арттыруу</p>	<p>3.5.1. Орток тарых жана маданиятка багытталган иш-аракеттерди арбытуу</p> <p>3.5.2. Орток баалуулуктарды сактоо жана күчтөндүрүүгө салым кошкон маданий жана спорттук иш-аракеттерди улантуу</p> <p>3.5.3. Орток маданий тармактар боюнча университеттин катышуусунда өтүүчү мамлекеттик жана жеке секторлор менен кызматташтыкка багытталган иш-чаралардын арттырылышы</p> <p>3.5.4. Орток тарых жана маданиятты чагылдырган иш кагаздардын даярдалышы жана көрсөткүчү</p>

<p>Максат 4: Университеттин эл аралык масштабда таанымалдуулугун арттыруу</p>	<p>Милдет 4.1. Эл аралык масштабда таанымалдуулукка жетишүү жаатындагы иш-чаралардын таасирдүүлүгү арттыруу</p>	<p>4.1.1. Университеттин иш-аракеттерин социалдык тармактар аркылуу ар дайым жарыялап туруу</p> <p>4.1.2. Эл аралык “Манас” университетинин маданият жана искусство аптасы” деген аталыштагы иш-чараларды уюштуруу</p> <p>4.1.3. Эл аралык билим берүү, көргөзмө, фестиваль, конкурс сыяктуу иш-чараларга университеттин ар дайым катышуусу</p> <p>4.2.1. Борбордук Азия мамлекеттеринин университеттер биримдигин түзүү</p> <p>4.2.2. Тышкы байланыштар бюросун күчтөндүрүү</p> <p>4.2.3. Факультет, жогорку мектептердин базасында түзүлгөн консультативдик кеңештерде өз тармагы боюнча таанымал илим, искусство жана ишкерлер чөйрөсүнүн өкүлдөрүнө орун берүү</p>
	<p>Милдет 4.2. Эл аралык мамилер тармагын өнүктүрүү</p>	<p>5.1.1. Академиялык жана административдик кызматкерлерге сапатты башкаруу системасы боюнча окуу курстарын уюштуруу</p> <p>5.1.2. Академиялык жана административдик түзүмдөр тарабынан өздөрүнүн сапатты жакшыртуу жаатындагы максаттарды аныктоосу</p> <p>5.1.3. Академиялык жана административдик түзүмдөрдө сапатты жакшыртуу жана башкаруу ийримдерин түзүү</p> <p>5.1.4. Ички текшерүү системасы туура көргөн стандарттарды түзүү жана зарыл болгон иш-аракеттерди жыйынтыктоо</p> <p>5.1.5. Сырткы анализ системасына өтүү</p> <p>5.1.6. Сапатты башкаруу системасын камсыз кылуучу структуралык, функционалдуу, билим берүү жана башкаруу процесстери менен байланыштуу кемчиликтерди жоюу жана ишке киргизүү</p>
<p>Максат 5: Иституционалдык структуранын өнүгүүсүн жана туруктуулугун камсыз кылуу</p>	<p>Милдет 5.1. Сапаттуу башкаруу жана камсыздоо процессин өнүктүрүү</p>	<p>5.2.1. Университетке Кыргызстандан башка өлкөлөрдөн келген студент, окутуучу-профессор, административдик кызматкерлерди багыттандаруу жаатында ар бир окуу жылынын башында багыт берүү иш-чараларын жүргүзүү</p> <p>5.2.2. Университеттин логотиби менен жасалган PR материалдарынын ар түрдүүлүгүн арттыруу</p> <p>5.2.3. Кызматкер жана студентти шыктандыруу боюнча иш-аракеттерди ишке ашыруу</p>
	<p>Милдет 5.2. Уюмдун иденттүүлүгүн жана маданиятын күчтөндүрүү</p>	<p>5.3.1. Электрондук документтерди башкаруу системасын түзүү</p>
	<p>Милдет 5.3. Технологияга негизделген башкаруу процессин жакшыртуу</p>	<p>5.4.1. Административдик кызматкерлерге багытталган кесиптик жана жеке инсандык өнүгүүгө багытталган квалификация жогорулатуу курстарынын санын арттыруу</p> <p>5.4.2. Академиялык кызматкерлерге багытталган агартуу кызматкерлеринин агартуу программаларын уюштуруу</p> <p>5.4.3. Академиялык кызматкерлердин натыйжалуулуктар системасын өнүктүрүү</p> <p>5.4.4. Административдик кызматкерлерди кызматтык жактан жогорулатуу жана кызыктыруу системасын жакшыртуу</p>
	<p>Милдет 5.4. Академиялык жана административдик кызматкерлердин туруктуу кесиптик өнүгүүсүн камсыздоо</p>	<p>5.5.1. Кампус ичиндеги эс алуучу жана социалдык тармактарды кеңейтүү</p>
	<p>Милдет 5.5. Кампус ичиндеги турмуш-тиричилик жайларын жана кызмат көрсөтүүлөрдүн сапатын арттыруу</p>	

5. МОНИТОРИНГ жана БААЛОО

5.1. Мониторинг жана баалоо процесси

2017-2021 КТМУнун стратегиялык планында каралган стратегиялык максат жана милдеттердин канчалык деңгээлде ишке ашырылып жаткандыгына байкоо жүргүзүү үчүн иш-аракеттер жана натыйжалуулуктардын көрсөткүчүнө мониторинг жана байкоо жүргүзүү менен максат жана иш-аркеттердин негизинде жооптуу бөлүмдөр кайсы структура качан кайсы ишти жүзөгө ашыра тургандыгын системалуу түрдө кынтыксыз көзөмөлгө алуусу зарыл болууда. Ушул себептерден улам, ар бир бөлүм өзү жооптуу болгон тармактар боюнча аныкталган максат, милдет жана стратегияларга таандык натыйжалуулуктун көрсөткүчүн ар жылы жогорку жетекчиликке отчет аркылуу жеткирүү менен, стратегиялык планга баа берүү ишке ашырылат.

5.2. Натыйжалуулуктун көрсөткүчү

34-таблица. 2017-2021 КТМУнун стратегиялык план боюнча натыйжалуулуктун көрсөткүчү боюнча таблица

Максат 1: Билим берүү жана окуу-тарбия иштеринде эл аралык марка болуу							
СТРАТЕГИЯЛАР	НАТЫЙЖАЛУУЛУКТУН КӨРСӨТКҮЧҮ	Учурдагы абал	2017-ж максаты	2018-ж максаты	2019-ж максаты	2020-ж максаты	2021-ж максаты
Милдет 1.1. Жүргүзүлүп жаткан билим берүү программаларынын улуттук жана эл аралык норма жана күтүлгөн натыйжалардын алкагында кайрадан түзүлүп, санын жана сапатын арттыруу							
1.1.1. Академиялык түзүмдөрдү жана программаларды кайрадан түзүү	Кайрадан түзүлгөн академиялык түзүмдүн саны	1	0	6	6	2	2
	Кайрадан түзүлгөн программанын саны	1	5	4	6	3	2
1.1.2. Магистратура программасы боюнча билим берүү программаларынын ар түрдүүлүгүн арттыруу	Жүргүзүлүп жаткан ЖОЖдон кийинки билим берүү программаларынын саны	20	24	27	29	29	29
	Жүргүзүлүп жаткан докторантура программаларынын саны	10	11	12	15	15	15
1.1.3. Глобалдашкан өнөктөштүк чөйрөсүндө приоритеттүү тармактар боюнча англис/орус тилдери бакалавр жана магистратура программаларын ачуу	Жүргүзүлүп жаткан англис тилиндеги бакалавр программасынын саны	0	1	2	2	2	2
	Жүргүзүлүп жаткан англис тилиндеги ЖОЖдон кийинки билим берүү программаларынын саны	0	1	2	4	4	4
	Жүргүзүлүп жаткан орус тилиндеги бакалавр программасынын саны	0	1	2	4	4	4
	Жүргүзүлүп жаткан орус тилиндеги ЖОЖдон кийинки билим берүү программаларынын саны	0	0	3	5	5	5
1.1.4. Бакалавр ЖОЖдон кийинки билим берүү программаларынын тик өнүгүү моделине өтүү менен ЖОЖдон кийинки билим берүү программаларында билим алган студенттердин санын арттыруу	Бакалавр /кесиптик орто билим берүүдөгү катнашы (кесиптик орто билим берүүдөн бакалаврдык билим берүүгө өтүүдөгү катнаш)	10	15	15	15	15	15
	ЖОЖдон кийинки билим берүү/бакалавр программаларынын катнашы	6	8	10	14	18	20
	Докторантура/ ЖОЖдон кийинки билим берүү программаларынын деңгээлинде	55	55	55	55	55	55
1.1.5. Бөлүмдөрдөгү кош адистик жана кошумча адистик алган студенттердин санын арттыруу	Бөлүмдөрдөгү кош адистик алган студенттердин саны	15	26	44	56	63	63
	Бөлүмдөрдөгү кошумча адистик алган студенттердин саны	1	4	28	36	50	56
1.1.6. Бөлүм жана программалардын деңгээлинде эл аралык аккредитация боюнча иш-чараларды жүргүзүү	Аккредитация болгон бөлүмдөрдүн саны	0	0	2	4	4	4
	Аккредитация болгон программалардын	0	0	2	4	4	4
1.1.7. Дистанттык билим берүү жолу аркылуу тил үйрөтүүгө өтүү	2018-жыл ичинде дистанттык билим берүү жолу аркылуу тил үйрөтүүгө өтүү						
1.1.8. Билим берүү программаларынын дипломуна тиркеме (EURO-	Дипломдун тиркемеси өзгөртүлгөн программалардын саны	0	19	23	26	27	29

PASS Резюме/жана European Language Passport/ Европа тил паспорту жана дипломдун тиркемеси) документтерин замандын талабына ылайыкташтыруу									
1.1.9. Европа комиссиясынан дипломдун тиркемесине АКТС ярлыгын алуу	АКТС ярлыгы 2020 –жылдын аягына чейин алынат Дипломдун тиркемесине ярлык алуу иш-чарасы 2021-жылдын аягына чейин алынат.								
Милдет 1.2. Эл аралык кызматташтык жана алмашуу программаларын натыйжалуу колдонуу									
1.2.1. Мевляна академиялык мобилдүүлүк программасына катышкан окутуучу жана студенттердин санын арттыруу	Мевляна академиялык мобилдүүлүк программасы менен чет өлкөгө кеткен студенттердин саны	53	60	70	80	90	100		
	Мевляна академиялык мобилдүүлүк программасы боюнча чет өлкөдөн келген студенттердин саны	20	25	30	35	40	45		
	Мевляна академиялык мобилдүүлүк программасы боюнча чет өлкөгө кеткен студенттердин саны	11	15	17	20	25	30		
	Мевляна академиялык мобилдүүлүк программасы боюнча чет өлкөдөн келген окутуучулардын саны	0	5	10	15	20	25		
1.2.2. ERASMUS Plus, DAAD жана USA Exchange программалары жана эл аралык академиялык мобилдүүлүк программаларын өнүктүрүү	Эл аралык студент алмашуу программасы колдонулган программанын саны	2	4	5	5	8	10		
	Эл аралык студент алмашуу программасы аркылуу чет өлкөгө кеткен студенттердин саны	3	6	10	15	25	30		
	Эл аралык студент алмашуу программасы аркылуу чет өлкөдөн келген студенттердин саны	0	2	5	10	20	30		
	Эл аралык академиялык мобилдүүлүк программасы колдонулган программанын саны	3	5	8	50	10	15		
	Эл аралык академиялык мобилдүүлүк программасы боюнча чет өлкөгө кеткен окутуучулардын саны	10	15	20	25	30	30		
	Эл аралык академиялык мобилдүүлүк программасы боюнча чет өлкөдөн келген окутуучулардын саны	0	3	5	10	15	20		
1.2.3. Эл аралык кызматташтык келишими менен университеттер аралык түзүлгөн кош диплом программасын ачуу	Кош диплом программасынын саны	0	2	4	5	5	8		
	Кош диплом программасы аркылуу чет өлкөгө кеткен студенттердин саны	0	2	5	10	15	15		
	Кош диплом программасы аркылуу чет өлкөдөн келген студенттердин саны	0	2	5	8	10	15		
1.2.4. Эл аралык кызматташтык келишими түзүлгөн университеттер менен эки тараптуу жайкы жана кышкы мектептерди ачуу	Кызматташтык келишими жүргүзүлгөн университеттер менен ачылган орток жайкы / кышкы мектептердин саны	2	1	2	3	5	6		
	Жайкы / кышкы мектептерге чет өлкөдөн келген студенттердин саны	20	15	57	30	36	36		
	Жайкы / кышкы мектептерге өлкө ичинен келген студенттердин саны	0	0	12	15	21	21		
	Жайкы / кышкы мектептерге катышкан университеттибиздин студенттеринин саны	10	0	20	23	36	36		
	Чет өлкөдө ачылган эл аралык кызматташтык келишиминин негизинде ортоктошо түзүлгөн жайкы жана кышкы мектептердин саны	1	0	2	3	5	6		
	Жайкы / кышкы мектептерге катышуу үчүн чет өлкөгө кеткен студенттердин саны	13	3	15	21	27	27		
Милдет 1.3. Чет өлкөдөн келген студенттердин санын арттыруу жана байланыштарды жаңыртуу									
1.3.1. Түрк дүйнөсү жана башка өлкөлөрдөгү студенттерге карата жүргүзүлгөн таанытуу иш-чараларынын таасирдүүлүгүн арттыруу	Түрк дүйнөсү жана башка өлкөлөрдөгү студенттерге карата жүргүзүлгөн таанытуу иш-чараларынын саны	6	7	8	9	10	11		
1.3.2. Түрк дүйнөсү жана башка өлкөлөрдөн келген студенттердин санын арттыруу	Түрк дүйнөсү жана башка өлкөлөрдөн келген студенттердин саны	308	348	388	428	468	508		

Милдет 1.4. Билим берүү жана окуу-тарбия процессин жакшыртуу								
1.4.1	Билим берүү жана окуу-тарбия процессин башкаруу системасын өнүктүрүү	Билим берүү жана окуу-тарбия процесстерин башкаруу системасында даярдалган иш-чаралардын саны (долбоорлоо, пландоо, тажрыйбалоо, байкоо, өлчөө жана баалоо механизмдерин түзүү)	40	44	60	70	80	81
1.4.2	Студенттерди каалаган бөлүмүнө бөлүштүрүүгө карата иш-аракеттерди жүргүзүү	Программанын деңгээлинде таанытуу иш-чараларынын саны	25	46	49	50	50	51
1.4.3	Сабактын маалымат пакеттери жаңырылган түрдө ар бир окуу жылынын башында тийиштүү академиялык түзүмдүн интернет баракчасында жарыялануусу	Жаңырылган түрдө интернет баракчасында жарыяланган сабактын маалымат пакетинин саны	1621	1799	1909	1909	1909	1909
1.4.4	Өзгөчө сабактын материалдарын даярдоо	Даярдалган окуу китептердин саны	108	18	18	30	34	35
		Даярдалган конспекттердин саны	179	27	36	43	47	46
		Даярдалган окуу-тарбиялык видеолордун саны	99	17	11	18	22	26
1.4.5	Тажрыйбаларга өз жеринде байкоо жүргүзүү максатында студенттер үчүн илимий жана техникалык изилдөө экспедицияларын уюштуруу	Билим берүү максатындагы илимий жана техникалык экспедициялардын саны	91	106	98	123	128	142
		Экспедицияга чыккан студенттердин саны	910	1060	980	1230	1280	1420
1.4.6	Ар бир окуу жылынын аягында билим берүү иш-аракеттеринин натыйжалуулугун жана таасирдүүлүгүн өлчөө үчүн ички жана сырткы өнөктөштөргө карата анкета жүргүзүлөт	Ички өнөктөштөргө карата колдонулган анкеталардын саны	17	21	25	25	25	30
		Сырткы өнөктөштөргө карата колдонулган анкеталардын саны	11	19	26	28	40	45
1.4.7	Эл аралык практика өтүү мүмкүнчүлүктөрүн арттыруу	Практика өтүү мүмкүнчүлүгү берген чет өлкөдөгү мекеме/уюмдардын саны	35	39	48	55	56	54
		Чет өлкөдөгү мекеме/уюмдарда практика өтүү мүмкүнчүлүгүнөн пайдаланган студенттердин саны	581	485	462	480	497	514S
Максат 2: Илимий изилдөөлөрдүн санын арттыруу, сапатын жакшыртуу								
СТРАТЕГИЯ	НАТЫЙЖАЛУУЛУКТУН КӨРСӨТКҮЧҮ	Учурдагы абал	2017-ж максаты	2018-ж максаты	2019-ж максаты	2020-ж максаты	2021-ж максаты	
Милдет 2.1. Изилдөөдөгү материалдык-техникалык мүмкүнчүлүктөрдү күчөндүрүү								
2.1.1.	Изилдөө лабораторияларынын материалдык-техникалык мүмкүнчүлүктөрүн арттыруу жана аккредитация менен камсыз кылуу	Материалдык-техникалык мүмкүнчүлүктөрү кеңейтилген лабораториялардын саны	34	20	15	0	0	0
		Аккредитация алган лабораториялардын саны	0	0	0	1	1	3
2.1.2.	Академиялык түзүмдөрдүн изилдөө жаатындагы материалдык-техникалык базасы аныкталып, аягына чыгаруу	Изилдөө жаатындагы материалдык-техникалык базасындагы мүчүлүштүктөр жоюлган бөлүмдөрдүн саны	2	3	4	4	4	4
2.1.3.	Университеттин илимий изилдөө борборлорунун кайрадан түзүлүп, борбордун материалдык-техникалык базасын түзүү жана кадр маселесин чечүү	Кайрадан түзүлгөн изилдөө борборлордун саны	0	1	0	0	0	0
		Материалдык-техникалык базасы толугу менен түптөлгөн изилдөө борборлорунун саны	5	0	0	1	0	1
		Штатка кадр алуу муктаждыгы болбогон изилдөө борборунун саны	2	1	1	1	1	1
2.1.4.	Изилдөө борборлорунун жана академиялык түзүмдөрдүн артыкчылык берилген изилдөө тармактарынын аныктоо	Изилдөө борборлорунун артыкчылык берилген изилдөө тармактарынын саны	5	5	5	5	5	5
		Академиялык түзүмдөрдүн артыкчылык берилген изилдөө тармактарынын саны	22	22	22	22	22	22

2.1.5. Университеттин илимий изилдөө долбоорлорун ишке ашыруу инструкциясын жаңыртуу	2018-жылдын аягына чейин “Илимий изилдөө долбоорлорун ишке ашыруу инструкциясы” жаңыртылып кайрадан иштелип чыгат.						
2.1.6. Эл аралык конгресстерге катышуу үчүн бөлүнгөн колдоо көрсөтүүлөрдүн саны бир жылда бирден көп боло тургандай кайрадан түзүү	Бир жылда эл аралык конгресстерге катышуу үчүн бөлүнгөн колдоо көрсөтүүлөрдүн саны	494	510	530	550	570	600
Милдет 2.2. Изилдөөчүлүк жөндөмүн жана санын арттыруу							
2.2.1. Академиялык тил боюнча колдоо көрсөтүү боюнча атайын топ түзүлүп, академиялык иш-аракеттерде тил боюнча жардам көрсөтүү	Академиялык тил боюнча колдоо көрсөтүүчү атайын топко дайындалган кызматкерлердин саны	0	0	3	3	3	3
	Академиялык тил боюнча колдоо көрсөтүлгөн иш-аракеттердин саны	0	0	50	75	100	100
2.2.2. Илимий макала жазуу, жарыялоо, изилдөө ыкмалары, долбоор жүргүзүүнү башкаруу боюнча окутуу курстарын уюштуруу	Уюштурулган билим берүү программасынын саны	17	27	27	30	30	30
	Билим берүү программасына катышкан окутуучу-профессорлордун саны	255	405	405	450	450	450
2.2.3. Бөлүмдөрдөгү муктаждыктар аныкталган окутуучу-профессорлорду даярдоо программасын киргизүү	Бөлүмдөрдөгү муктаждыктар боюнча окутуучу-профессорлорду даярдоо программасынын алкагында билим алган кишилердин саны	0	0	5	5	5	5
2.2.4. Университетибиздин окутуучу-профессорлорунун эл аралык масштабдагы мезгилдүү илимий (SCI, SSCI жана ANCI сыяктуу) журналдарга жарыялаган макалаларга материалдык көмөк көрсөтүүсү	SCI, SSCI жана ANCI сыяктуу индекстүү журналдарда жарык көргөн макалаларга карата көрсөтүлгөн жардамдын саны	0	0	25	28	32	35

Милдет 2.3. Улуттук жана эл аралык долбоор, басылма жана илимий иш-чаралардын санын жана сапатын арттыруу

2.3.1. Улуттук жана эл аралык долбоорлорго карата багытталган билим берүү	Долбоорлорду колдоого багытталган окутуу курстарынын саны	5	5	5	5	5	5
	Уюштурулган окутууларга катышкан окутуучулардын саны	200	200	200	200	200	200
2.3.2. Дисциплиналар аралык жүгүзүлгөн изилдөөлөргө карата колдоо көрсөтүү	Дисциплиналар аралык жүгүзүлгөн изилдөө долбоорлорунун саны	11	14	19	20	21	23
	Дисциплиналар аралык жүгүзүлгөн изилдөө долбоорлоруна карата көрсөтүлгөн колдоолордун саны	9	10	12	14	16	18
2.3.3. Индекстүү журналдарда (SCI, SSCI жана ANCI сыяктуу) басылмалардын санын арттыруу	Индекстүү журналдарда (SCI, SSCI жана ANCI сыяктуу) жарыяланган макалалардын саны	19	20	25	28	32	35
	Уюштурулган улуттук илимий иш-чаралардын (конгресс, симпозиум, конференция ж.б.) саны	10	10	11	11	11	12
2.3.4. Улуттук жана эл аралык деңгээлде уюштурулган илимий иш-чаралардын (конгресс, симпозиум, конференция ж.б.) санын арттыруу	Улуттук илимий иш-чараларга катышкан кишилердин саны	600	600	660	660	660	750
	Уюштурулган эл аралык илимий иш-чаралардын (конгресс, симпозиум, конференция ж.б.) саны	22	25	26	29	32	36
	Эл аралык илимий иш-чараларга чет өлкөдөн катышкан кишилердин саны	197	250	260	275	280	300
	Эл аралык илимий иш-чараларга өлкө ичиндеги катышкан кишилердин саны	600	650	680	700	720	750
2.3.5. Өлкөдө болуп жаткан көйгөйлөрдү чечүү жолун көрсөтө ала турган даражадагы долбоорлордун санын арттыруу	Өлкөдө болуп жаткан көйгөйлөрдү чечүү максатында жүргүзүлгөн долбоорлордун саны	20	16	19	22	23	24

Максат 3: Коомчулукка кызмат көрсөтүү иш-аркеттерине багытталган сырткы өнөктөштөр менен маалымат жана тажрыйба алмашуу боюнча кызматташтыктарды өнүктүрүү

СТРАТЕГИЯ	ИШМЕРДҮҮЛҮКТӨРДҮН КӨРСӨТКҮЧҮ	Учурдагы абал	2017-ж максаты	2018-ж максаты	2019-ж максаты	2020-ж максаты	2021-ж максаты
-----------	------------------------------	---------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------

3.1. **Максат: Өнөктөштөр менен иш алпаруу жана кызматташтык түзүүгө багытталган механизмдерди өнүктүрүү**

3.1.1. Сырткы өнөктөштөр күткөн нерселерге анализ жасоо жана ал нерсеге жетүү үчүн биргелешип иш алып баруу тармактарын анализдөө.	Сырткы өнөктөш күткөн нерселерге карата жасалган анализдердин саны	4	4	6	6	7	7
	Сырткы өнөктөш күткөн нерселерге карата ылайык жасалган тармактардын саны	11	13	13	14	14	14
3.1.2. Сырткы өнөктөштөрдүн күткөн үмүт-тилектери жана муктаждыктарына багытталган практикалык курс, сертификат тапшыруу иш-чарасы жана жыйындар сыяктуу өмүр бою изденүү программаларын тажрыйбалоо	Уюштурулган сертификат берилүүчү окутуу курстары	12	10	13	11	13	14
	Сертификат берилүүчү окутуу программаларына катышкан кишилердин саны	360	300	390	330	390	420
	Сырткы өнөктөштөр күткөн нерселер жана муктаждыктарга карата өткөрүлгөн жыйындардын саны	20	26	27	28	29	30
3.1.3. Бүтүрүүчүлөр менен болгон маалыматтар базасын өнүктүрүү	Сырткы өнөктөштөр күткөн нерселер жана муктаждыктарга карата өткөрүлгөн жыйындарга катышкан кишилердин саны	600	780	810	840	870	900
	Бүтүрүүчүлөр менен болгон маалыматтар базасына катталган бүтүрүүчүлөрдүн саны	4129	4750	5250	5750	6250	6750
3.1.4. Академиялык түзүмдөр өз тармагына кирген темалар боюнча тийиштүү жарандык коомчулуктар жана кесиптик кызматташтыктар ортосундагы кызматташтыкты арттыруу	Академиялык түзүмдөр менен жарандык коомчулуктар ортосунда түзүлгөн кызматташтыктардын саны	10	12	14	14	14	14
	Академиялык түзүмдөр менен кесиптик мекемелер ортосунда түзүлгөн кызматташтыктардын саны	20	24	25	25	25	25
Максат 3.2. Коомчулуктун жашоо-деңгээлин жогорулатууга багытталган билим берүү, саясий жана маданий жоопкерчиликти арттыруу иш-чаралары							
3.2.1. Кыргызстанда ишке орноштуруунун өнгүшүнө салым кошуу максатында ар түрдүү тармак боюнча кол өнөрчүлүк, жөндөмдүүлүктөр боюнча жана кесиптик курстардын ачылышы	Ачылган курстардын саны	11	12	14	16	16	16
	Курска катышкан кишилердин саны	220	240	280	320	320	320
3.2.2. Маданият жана спорт иш-чаралары боюнча коомчулукка ачык концерт, түрдүү көргөзмөлөр, марафон ж.б. у.с иш-чараларды пландаштырып өткөрүү	Коомчулуктун катышуусу менен өткөрүлгөн маданий иш-чаралардын саны	25	25	26	26	26	26
	Коомчулуктун катышуусу менен өткөрүлгөн спорттук иш-чаралардын саны	0	0	1	1	1	1
	Уюштурулган эл аралык маданий жана спорттук иш-чаралардын саны	3	3	3	3	3	3
3.2.3. Университетте өткөрүлгөн улуттук жана эл аралык уюмдар менен өнөктөштүктүн артышы	Эл аралык маданий жана спорттук иш-чараларга катышкандардын саны	90	90	90	90	90	90
	Уюштурулган улуттук маданий жана спорттук иш-чаралардын саны	27	27	27	28	29	29
	Улуттук маданий жана спорттук иш-чараларга катышкан киши саны	1350	1350	1350	1400	1400	1400
	Кыргызстанда уюштурулган маданий жана спорттук иш-чараларга катышкан доц., проф., докт. саны	60	60	60	60	60	60
3.2.4. Кыргызстандын ичинде өткөрүлгөн улуттук жана эл аралык маданий, спорттук иш-чараларга университеттин кызматкер жана студенттеринин катышуусун камсыз кылуу	Кыргызстанда уюштурулган маданий жана спорттук иш-чараларга катышкан студенттердин саны	318	300	313	315	400	400
	Студенттик клубдар тарабынан жүргүзүлгөн коомчулукка багытталган иш-чаралардын саны	15	11	14	14	15	16
3.2.5. Студенттик клубдардын коомчулукка багытталган иш-аракеттерине колдоо көрсөтүү	Студенттик клубдардын иш-чараларына катышкан киши саны	450	330	420	420	450	480
	Ар бир академиялык жылдын башында карьера күндөрүнүн календарлык планы түзүлөт.						
3.2.6. Карьера күндөрүнүн календарлык планын түзүү.	Коомчулукта социалдык жактан аз камсыздалган калк катмарына карата жүргүзүлгөн долбоорлордун саны	15	17	19	21	23	25
	Долбоордон пайдаланган кишилердин саны	750	850	950	1050	1150	1250
3.2.7. Коомчулукта социалдык жактан аз камсыздалган калктын катмарына (жетим, багууга, жардамга муктаж, майып, улгайган адамдар) карата социалдык жоопкерчилик иш-чараларын уюштуруу							

3.3. Манас радиосу жана телевидениесинде коомчулукка багытталган программалардын санын арттыруу

3.3.1. Түрк дүйнөсүндөгү радио жана телеканалдарда орток берүүлөрдүн санын арттыруу	Биргелешип жүргүзүлгөн радиоуктуруулардын саны	24	36	48	48	48	48
	Орток жүргүзүлгөн телекөрсөтүүлөрдүн саны	20	20	96	144	192	336
3.3.2. Радио жана телевидениедеги жаштарга жана билим берүүгө арналган программалардын санын арттыруу	Жаштарга арналган радиоуктуруулардын саны	2160	2160	2160	2160	2160	2160
	Жаштарга арналган телеберүүлөрдүн саны	8	102	312	312	312	312
	Радиодо ишке ашырылган билим берүү жаатындагы программалардын саны	312	102	312	312	312	312
	Телевидениеден жүргүзүлгөн билим берүү программаларынын саны	52	260	312	312	312	312

Милдет 3.4. Кыргызстандын өнүгүүсүндөгү приоритеттүү тармактардын өнүгүүсүнө көмөк көрсөтүү

3.4.1. Туризм, айыл-чарба, мал чарбачылыгы ж.б. өнүгүүсүндөгү артыкчылыктуу секторлордо академиялык кеңеш берүү жана окутуу курстарын уюштуруу	Артыкчылыктуу секторлорго көрсөтүлгөн академиялык кеңеш берүү кызматынын жана окутуу курстарынын саны	11	6	7	10	9	11
	Артыкчылыктуу секторлорго көрсөтүлгөн тарбиялоо кызматтарынын саны	7	5	8	8	8	5

Милдет 3.5. Түрк дүйнөсү орток маданият тармагындагы коомчулукка багытталган кызмат көрсөтүүнүн санын арттыруу

3.5.1. Орток тарых жана маданиятка багытталган илимий иш-аракеттерди көбөйтүү	Бирдиктүү тарых жана маданиятка багытталган илимий иш-аракеттердин саны	12	16	20	20	23	23
3.5.2. Орток баалуулуктардын болушун жана аларды өнүктүрүүгө багытталган маданий жана спорттук иш-чараларды жүргүзүү	Орток баалуулуктардын болушун жана аларды өнүктүрүүгө багытталган маданий, спорттук жана социалдык иш-чаралардын саны	9	21	23	23	24	24
3.5.3. Орток маданият тармагы менен мамлекеттик жана жеке секторлор ортосундагы кызматташтык иш-аракеттерин арттыруу	Орток маданият тармагы менен мамлекеттик жана жеке секторлор ортосундагы ишке ашырылган кызматташтык иш-аракеттердин саны	6	6	6	6	6	6
3.5.4. Орток тарых жана маданиятты чагылдырган иш кагаздардын даярдалышы жана саны	Даярдалган иш кагаздардын саны	66	10	11	11	11	11
	Даярдалган иш кагаздарын көрсөтүүнүн саны	90	15	16	18	20	25

Максат 4: Университеттин эл аралык масштабда таанылуусу жаатындагы иш-аракеттерди арттыруу

СТРАТЕГИЯ	НАТЫЙЖАЛУУЛУКТАРДЫН КӨРСӨТКҮЧҮ	Учурдагы абал	2017-ж максаты	2018-ж максаты	2019-ж максаты	2020-ж максаты	2021-ж максаты
Милдет 4.1. Эл аралык масштабда таанылуу жана көрсөтүү жаатындагы иш-аракеттерди арттыруу							
4.1.1. Университеттин иш-аракеттерин социалдык тармактар аркылуу ар дайым жарыялап туруу	Иш-аракеттерди жарыялоодо колдонулган социалдык тармактардын саны	3	5	5	5	5	5
	Социалдык тармактар аркылуу жарыяланган иш-аракеттердин саны	7640	1070	1070	1070	1070	1070
4.1.2. Эл аралык "Манас" университетинин маданият жана искусство аптасы" темасы боюнча иш-аракеттерди уюштуруу	Маданият-искусство аптасы боюнча иш-чараларга катышкан университеттен сырткары мамлекеттик, жеке мекеме, ишкана жана өкмөттүк эмес уюмдардын саны	-	-	10	10	10	10
4.1.3. Эл аралык билим берүү, көргөзмө, фестиваль, конкурс сыяктуу иш-чараларда университетибиздин ар дайым катышуусу	Университет катышкан эл аралык иш-чаралардын саны	9	9	9	10	10	10
	Иш-чараларга катышкан кызматкерлердин саны	27	27	27	30	30	30
	Иш-чараларга катышкан студенттердин саны	54	54	54	60	60	60
Максат 4.2. Эл аралык байланыштар тармагын өнүктүрүү							
4.2.1. Борбордук Азия мамлекеттеринин университеттер ассоциациясын түзүү	2017-жылы Борбордук Азия мамлекеттеринин университеттер ассоциациясын түзүү ишке ашырылат.						
4.2.2. Тышкы байланыштар бюросун күчөндүрүү	Тышкы байланыштар бюросуна дайындалган сапаттуу кадрлардын саны	2	3	4	4	4	5

4.2.3. Факультет жана жогорку мектептердин базасында түзүлгөн консультативдик кеңештерде өз тармагы боюнча таанымал искусство, маданият жана ишкерлер чөйрөсүнүн өкүлдөрүнө орун берүү	Бөлүмдөрдүн консультативдик кеңештеринде өз тармагы боюнча таанымал искусство, маданият жана ишкерлер чөйрөсүнүн өкүлдөрүнүн саны	9	10	12	12	12	12
Максат 5: Институционалдык түзүлүштүн өнүгүүсүн жана туруктуулугун камсыз кылуу							
СТРАТЕГИЯ	НАТЫЙЖАЛУУЛУК КӨРСӨТКҮЧТӨРҮ	УЧУРДАГЫ АБАЛ	2017-жылдын максаты	2018-жылдын максаты	2019-жылдын максаты	2020-жылдын максаты	2021-жылдын максаты
Максат 5.1. Сапатты башкаруу жана камсыздоо системасынын иш процессин жакшыртуу							
5.1.1. Академиялык жана административдик кызматкерлерге карата башкаруу системасы боюнча окуу семинарларын уюштуруу	Өткөрүлгөн окуу семинарлардын саны	3	5	2	2	2	2
	Окуу семинарларына катышкан академиялык кызматкерлердин саны	21	35	25	15	15	15
	Окуу семинарларына катышкан административдик кызматкерлердин саны	25	30	20	10	10	10
5.1.2. Академиялык жана административдик бөлүмдөр өздөрү сапатты арттыруу жаатындагы максаттарын белгилөө	Сапат маселесиндеги максаттарды аныктаган академиялык түзүмдөрдүн саны	-	-	15	15	15	15
	Сапат маселесиндеги максаттарды аныктаган административдик түзүмдөрдүн саны	-	-	8	8	8	8
	Сапат жана натыйжалуулукту арттыруу ийримдериндеги академиялык түзүмдөрдүн саны	-	1	1	1	1	1
5.1.3. Академиялык жана административдик түзүмдөрдө сапат жана натыйжалуулукту арттыруу ийримдерин түзүү	Сапат жана натыйжалуулукту арттыруу ийримдериндеги административдик бөлүмдөрдүн саны	-	1	1	1	1	1
	Сапат жана натыйжалуулукту арттыруу ийримдеринин мүчөсү болгон академиялык кызматкерлердин жалпы саны	-	8	8	8	8	8
	Сапат жана натыйжалуулукту арттыруу ийримдеринин мүчөсү болгон административдик кызматкерлердин жалпы саны	-	8	8	8	8	8
5.1.4. Ички текшерүү системасына ылайык келген стандарттарды түзүү үчүн зарыл болгон иш-аракеттерди аяктоо	2020-жылдын аягына чейин ички мониторинг системасынын стандарттары даярдалып бүтөт						
5.1.5. Сырткы баалоо системасына өтүү	2017-жылдын аягына чейин сырткы баалоо системасына өтүлөт						
5.1.6. Сапатты башкаруу системасын (СБС) камсыз кыла турган структуралык, функционалдуу, билим берүү жана башкаруу процесстери менен байланышкан кемчиликтерди толуктоо жана колдонууга киргизүү	СБСнын эффективдүү колдонулушу үчүн зарыл болгон бардык мүчүлүштүктөрдү жоюу 2017-2018-окуу жылынын башына чейин бүткөрүлөт						
Максат 5.2. Уюмдун өзгөчөлүгүн жана маданиятын күчтөндүрүү							
5.2.1. Университетке чет өлкөлөрдөн келген студент, окутуучулар, кызматкерлер үчүн багыт берүү иш-аракеттерин жүргүзүү	Жасалган багыт берүү иш-аракеттеринин саны	42	42	42	42	42	42
	Багыт берүү иш-аракеттерине катышкан кызматкерлердин саны	30	50	50	50	50	50
	Багыт берүү иш-аракеттерине катышкан студенттердин саны	500	500	500	500	500	500
5.2.2. Университеттин логотиби менен жасалган буюмдардын түрдүүлүгүн арттыруу	Логотип менен жасалган буюмдардын түрдүүлүгү	20	28	30	30	30	30

5.2.3. Кызматкер жана студенттерди шыктандырууга багытталган иш-аракеттерди өткөрүү	Кызматкерди шыктандырууга багытталган иш-аракеттердин саны	20	20	20	20	20	20
	Студенттерди шыктандырууга багытталган иш-аракеттердин саны	30	30	30	30	30	30
Максат 5.3. Технолологияга негизделген башкаруу системасын жакшыртуу							
5.3.1. Электрондук документтерди башкаруу системасын түзүү	2017-жылдын аягына чейин ЭДБС (Электрондук документтерди башкаруу системасы) түзүлөт						
Максат 5.4. Академиялык жана административдик кызматкерлердин үзгүлтүксүз билим алуусун камсыздоо							
5.4.1. Административдик кызматкерлерге карата кесиптик жана жеке инсандык өнүгүүгө багытталган иш-аракеттерин арттыруу	Квалификация жогорулатуу курстарынын саны	5	5	6	6	7	7
	Билим берүү иш-аракеттерине катышкан административдик кызматкерлердин саны	125	125	150	150	175	175
5.4.2. Академиялык кызматкерлерге багытталган билим берүү кызматкерлеринин билимин тереңдетүү программаларын уюштуруу	Агартуучулардын билими темасында жасалган билим берүү семинарларынын саны	28	30	28	28	28	28
	Агартуучулардын окуусуна катышкан академиялык кызматкерлердин саны	560	560	560	560	560	560
5.4.3. Академиялык кызматкерлердин натыйжалуулугу системасын өнүктүрүү	2017-жылдын аягына чейин жакшырылат						
5.4.4. Административдик кызматкерлер үчүн кызматтык жогорулатуу жана сыйлык берүү системасын жакшыртуу	2017-жылдын аягына чейин “Административдик кызматкерлерди кызмат ордуна дайындао жана сыйлоо инструкциясы” иштелип чыгат 2018-жылдан баштап “Административдик кызматкерлерди кызмат ордуна дайындао жана сыйлоо инструкциясы” иштей баштайт.						
Максат 5.5. Кампустун ичиндеги турмуш-тиричилик жаатындагы жана сунушталган кызмат көрсөтүү сапатын жогорулатуу							
5.5.1. Кампустагы эс алуу жана социалдык тармактарды көбөйтүү	Жаңы түзүлгөн эс алуу жана социалдык тармактардын саны	3	3	1	1	1	1

6. КОРУТУНДУ

Кыргыз-Түрк “Манас” университетинин 2017-2021-окуу жылдарын камтыган 5 жылдык стратегиялык планы көпчүлүктүн катышуусунун негизинде демократиялык жана өнөктөштүккө негизделген принцип менен университеттин бардык өнөктөштөрүнүн сунуш, пикир жана каалоолорун эске алуунун жыйынтыгында, орточо эсеп менен алганда беш айга жакынкы мөөнөт ичинде жүргүзүлгөн иштин натыйжасында иштелип чыкты.

Стратегиялык планды даярдоо процесси учурунда мындан мурдагы иштелип чыккан стратегиялык планга баа берүү менен катар эле, учурдагы абал жана муктаждыктарга анализ жасалуу менен ишке ашырылды. Консультативдик жыйын аркылуу кеңири масштабда өткөрүлгөн чогулуштар менен бирге эле, университеттин ички жана сырткы өнөктөштөрүнө карата мындан мурунку мезгилге баа берилип, канааттануу жана мерчемдерди ичине камтыган анкета иштери жүргүзүлдү. Ички чөйрөгө анализ берүүдө институционалдык түзүмдүн сандык жана сапаттык өзгөчөлүктөрү, күчтүү, күчсүз жактары менен сырттан пайда болгон мүмкүнчүлүк, кооптуу жагдайлар да чогуу каралып, кайрадан анализ жасалып чыкты. Сырткы чөйрөгө анализ жүргүзүүдө КТМУнун өзгөчө статуска ээ болуу өзгөчөлүгү эске алынуу менен, университеттин сырткы өнөктөштөрү менен болгон байланышы стратегиялык пландоону түзгөн сыяктуу эле, ички өнөктөштөргө карата жасалган анализдегидей күчтүү, күчсүз жактары жана сырткы чөйрөдөн улам пайда болгон мүмкүнчүлүк, кооптуу жагдайлар да чогуу каралып, кайрадан анализ жасалып чыкты. Стратегиялык планды түзүүдөн мурда канааттануучулук анкетасы жана консультативдик жыйындарда кабыл алынган жыйынтыктар, университетте өнөктөштөргө карата жүргүзүлгөн долбоорлордун жыйынтыктары аркылуу жагдайга реалдуу баа берүүнүн жыйынтыгында маанилүү маалыматтар алынды. Аталган бардык маалыматтар аркылуу университеттин учурдагы абалына баа берилип, SWOT анализ жүргүзүлүп чыкты.

Стратегиялык планда инсандын жеке өзгөчөлүктөрү жана сапат көңүл борборуна алынуу менен, университетте түрк дүйнөсүнө кызмат кылуу миссиясын натыйжалуу ишке ашыруу негизги көрсөткүч катары каралды. Бул негизге ылайык, университеттин түзүлүү философиясы жана заманбап жашоо талаптары менен бирге, глобалдуу атаандаштык чөйрөсүндө билим берүү жана илим изилдөө иш-аракеттеринде интернационалдашууну камсыздаган, коомчулукка кызмат көрсөтүү иш-чаралары менен түрк дүйнөсү жана адамзаттын астындагы талбаган эмгеги жана уюмдук структурасында жүргүзүлгөн тынымсыз өнүгүүлөрдү камтыган бир университет үчүн иштелип чыккан стратегиялык пландар болуп саналат.

КТМУнун 2017-2021-жылдар үчүн стратегиялык планы беш негизги максат жана бул максаттарды ишке ашырууга багытталган 19 милдет жан 74 стратегиядан турат. КТМУ бул стратегиялык планында белгиленген максат, милдет жана стратегиялардын негизинде:

- Билим берүүдө эл аралык марка болуу;
- Өзүнө тартып турган илимий борборго айлануу;
- Интернационалдашууда үлгү болуу;
- Коомчулуктун жана ишкерлер чөйрөсүнүн астында өзгөчө баага ээ;
- Түрк дүйнөсүнүн биримдиги жана өнүгүүсүндө таасирдүү күч болуу;
- Дүйнөнүн илимий өнүгүүсүндөгү кошкон салымы үчүн абройлуу университет болуу максатын көздөй ишин уланта бермекчи.

Стратегиялык планда негизги максаттарды ишке ашыруу менен катар эле, натыйжалуулуктардын көрсөткүчтөрүнө да орун берилди. Натыйжалуулуктардын көрсөткүчтөрү 2017-жылдан баштап 2021-жылга чейинки беш жылды ичине камтыган стратегиялык мезгил ичинде ишке ашыруу пландаштырылган ар кандай иш-чаралардан турат. Аталган стратегиялык пландагы натыйжалуулуктардын көрсөткүчтөрүн ишке ашыра турган академиялык жана административдик кызматкерлер да кошо аныкталып, алардын аталган беш жылдык стратегиялык мезгил ичиндеги ыйгарым укуктары белгиленген. Жарыяланган стратегиялык планга бир жылда бир жолу көз жүгүртүлүп, баа берүү жүргүзүлөт. Ар жылы окуу жылынын башында бул пландар оңдолуп, жаңы жылга жаңы стратегиялар жана жаңы пландар менен башталат. Функционалдуу милдет жана натыйжалуулуктардын көрсөткүчү боюнча иш-чараларга байкоо жүргүзүлүп, стратегиялар жаңыртылып турат.

Түрк дүйнөсү менен бирге эле дүйнө элине билим берүү жана окуу-тарбия иш-чаралары аркылуу кызмат көрсөтүү максатында түзүлгөн Кыргыз-Түрк “Манас” университети стратегиялык пландын негизинде астына койгон миссияны ишке ашырууда биримдик, ынтымак жана ырашкерлик принциптерин аркалоо менен, бардык иш-аракеттерин мындан да бийик деңгээлдерге жеткире алат.

Стратегиялык планды даярдаган топ

Проф., докт. Себахаттин Балжы
Төрага

Проф., докт. Күршат Алтай

(мүчө)

Проф., докт. Хаяти Бешерли

(мүчө)

Доц., докт. Хакан Дүндар

(мүчө)

Доц., докт. Адем Гөлеч

(мүчө)

Доц. м.а., докт. Камалбек Карымшаков

(мүчө)

Доц. м.а., докт. Бактыбек Исаков

(мүчө)

Максатбек Инакбеков

(мүчө)

Проф., докт. Хакан Четинташ

(мүчө)

Проф., докт. Шенол Чавуш

(мүчө)

Доц., докт. Мурат Гөкалп

(мүчө)

Доц. м.а., докт. Мээрим Имаш кызы

(мүчө)

Доц. м.а., докт. Махмут Эрдоган

(мүчө)

Зия Арпалы

(мүчө)

Келерек келуыбызга! Gelecek elimizde...

